

Liahona

**Geboren om ons
vrij te maken,
pp. 16, 44**

**De zegeningen
van interreligieus
hulpbetoon, p. 26**

**Een jongevrouw overwint
verslaving, p. 56**

**Activiteit voor kinderen:
Maak je eigen boek
over Jezus, p. 68**

'Toen ik Joseph Smith zag, nam hij de hemel, bij wijze van spreken, en bracht hem omlaag naar de aarde; en hij nam de aarde, bracht haar omhoog en onthulde, duidelijk en eenvoudig, de dingen van God; en dat is het mooie van zijn zending.'

President Brigham Young (1801–77), *Discourses of Brigham Young*, samengesteld door John A. Widtsoe (1954), pp. 458–459.

BOODSCHAPPEN

- 4** **Boodschap van het Eerste Presidium: Voor eeuwig familie en vrienden**
President Henry B. Eyring
- 7** **Huisbezoekboodschap: De goddelijke zending van Jezus Christus — de Eniggeboren Zoon**

HOOFDARTIKELEN

- 16** **O, laten wij aanbidden**
Ouderling Bruce D. Porter
De vervulling van een oude profetie brengt vrijlating voor de gevangenen en hoop voor de menselijke familie.
- 22** **Indexeren is essentieel**
Jennifer Grace Jones
Kan zoiets eenvoudig echt iets uitmaken voor families overal ter wereld?
- 26** **Betere heiligen worden door samenwerking met andere geloven**
Betsy VanDenBerghe
Hoe dienstbetoon samen met mensen van andere geloven ons discipelschap kan versterken
- 32** **Van mzungu tot vriend**
David Dickson
Godfrey wilde niets met de kerk te maken hebben, totdat een stapel boomtakken hem op andere gedachten bracht.

- 34** **Afrika — continent van lichtende hoop**
Richard M. Romney
Afrika is een plaats waar we kunnen zien hoe het wonder van de herstelling zich ontwikkelt.

RUBRIEKEN

- 8** **Wat wij geloven: De Heer zal in heerlijkheid terugkeren naar de aarde**
- 10** **Ons gezin, ons thuis: Kinderen de Heilige Geest helpen herkennen**
Merrilee Browne Boyack
- 13** **Onderwijzen met Voor de kracht van de jeugd: Bekering**
- 14** **Kerknieuws**
- 40** **Onder heiligen der laatste dagen**
- 80** **Tot we elkaar weerzien: De reis naar huis**
Heather Whittle Wrigley

OP DE OMSLAG

Voor kant: *The Light of the World*, Jay Bryant Ward. Achterkant: *Shepherds Told of Jesus's Birth*, Arthur A. Dixon. Binnenzijde omslag: Foto van de Nauvootempel (Illinois), Scott Jarvie Photography.

44

44 De belofte van Kerstmis

Ouderling Robert D. Hales
Wat zou jij de Heiland in deze kersttijd beloven?

Kijk eens of je de Liahona kunt vinden die we in deze uitgave hebben verstoopt. Hint: de kapper zal je helpen.

60

48 Ons op de wederkomst voorbereiden

Ouderling Jeffrey R. Holland
Omdat onze bedeling de laatste en grootste is, hebben wij de verantwoordelijkheid om de kerk erop voor te bereiden het Lam Gods te ontvangen.

52 Vraag en antwoord

Hoe kan ik verleiding weerstaan?

54 Voor de kracht van de jeugd: Het uitzicht aan het einde van de weg

Ouderling Bradley D. Foster
Je kunt je bekeren. En als je dat doet, zal alles beter zijn.

56 Niet meer verslaafd: mijn odyssee naar bevrijding van pornografie

Naam bekend bij de redactie
Als jonge vrouw had ik nooit gedacht dat pornografie mij in haar greep zou krijgen.

58 Meer dan een hulpje

Denk je dat je alleen maar met iemand meegaat op huisonderwijs? Dan zit je ernaast.

60 Op heilige plaatsen staan

Op foto's uit verschillende werelden zijn jongeren te zien die op heilige plaatsen staan.

64 Het favoriete kerstlied

C. G. Lindstrom
Toen er een zuster naar voren kwam om te zingen, vroeg ik me ten onrechte af of het wel wat kon zijn.

67

66 Mijn broer de zendeling

Kevin V.
Nu had ik mijn eigen slaapkamer. Ik zou mijn broer vast niet missen — of toch wel?

67 Bijzondere getuige: Waarom is het zo belangrijk om tijd met ons gezin door te brengen?

President Boyd K. Packer

68 Jeugdwerk thuis: Ik weet dat Jezus Christus terugkomt

71 Ons prikbord

72 Op Jezus wachten

Matthew D. Flitton
Waar was de baby Jezus? Zonder Hem konden we geen Kerstmis vieren.

74 Op de route: Hier is het!

Annie Beer

76 Voor jonge kinderen

81 Portret van een profeet: Joseph Fielding Smith

Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Het Quorum der Twaalf Apostelen: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Verantwoordelijk redacteur: Craig A. Cardon

Adviseurs: Mervyn B. Arnold, Shayne M. Bowen, Stanley G. Ellis, Christoffel Golden Jr.

Hoofddirecteur: David T. Warner

Directeur of operations: Vincent A. Vaughn

Directeur kerkelijke tijdschriften: Allan R. Loyborg

Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofddirecteur: R. Val Johnson

Assistent-hoofddirecteur: Ryan Carr, LaRene Porter Gaunt

Redactieteam: Susan Barrett, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lori Fuller, Garrett H. Garff, Jennifer Grace Jones, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Leidend art-director: J. Scott Knudsen

Art-director: Tadd R. Peterson

Grafisch team: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Tom Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Tearle, K. Nicole Walkenhorst

Coördinator intellectuele eigendom:

Collette Nebeker Aune

Productiemanager: Jane Ann Peters

Productieteam: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bright, Julie Burdett, Bryan W. Gygis, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Voordruk: Jeff L. Martin

Directeur drukwerk: Craig K. Sedgwick

Directeur distributie: Stephen R. Christiansen

Vertaling: Jos Peeters

Kerkelijk Vertaalbureau

Turnhoutsebaan 130, B-2460 Kasterlee

E-mail: peetersjm@gmail.com

Nieuwsredactie:

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann

Grovestins 64

NL-7608 HN Almelo

Telefoon: 0546 865984

Uw kopij graag per e-mail naar nieuws@liahona.nl

Distributie:

Corporation of the Presiding Bishop of

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

Jaarabonnement:

Neem voor bestelling van abonnementen of adreswijziging contact op met Customer Service op 00800 2950 2950 (gratis) of 0049 6172 492833 (of 34).

E-mail: orderseu@ldschurch.org

Online: store.lds.org

Prijs jaarabonnement: 7,50 EURO

Bijdragen:

Stuur manuscripten en vragen online naar liahona.lds.org, of per brief aan: Liahona, Rm. 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; of per e-mail naar: liahona@ldschurch.org.

De *Liahona* (Een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Swahili, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamese en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

Uitgever: © 2013 Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Tekst- en beeldmateriaal in de *Liahona* mag gereproduceerd worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Voor vragen over het auteursrecht kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

December 2013 Vol. 113 No. 12. LIAHONA (USPS 311) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Ideeën voor de gezinsavond

In deze uitgave staan artikelen en activiteiten die u voor de gezinsavond kunt gebruiken. Hieronder staan twee ideeën.

FOTO-ILLUSTRATIE DAVID STOKER

'Kinderen de Heilige Geest helpen herkennen', pagina 10: Denk na het lezen van dit artikel over auditieve, visuele en kinesthetische activiteiten waardoor uw kinderen kunnen leren hoe de Heilige Geest spreekt. U kunt het kerstverhaal lezen en als rollenspel opvoeren. U kunt lofzangen en jeugdwerklidjes over de geboorte van de Heiland instuderen en aan vrienden en burens laten horen. U kunt samen plaatjes van de Heiland bekijken of een kerststal op een opvallende plek in uw huis zetten. U kunt een dienstbetoonactiviteit door uw gezin plannen. Wat u ook gaat doen, help uw kinderen te herkennen wanneer ze de Geest voelen.

'Betere heiligen worden door samenwerking met andere geloven', pagina 26: Bedenk een manier om tijdens deze kerstperiode met mensen met een andere godsdienst samen te werken. U zou samen met een ander christelijk gezin het kerstverhaal kunnen lezen of dienstbetoon verrichten. U kunt een gezin met een niet-christelijk geloof op uw gezinsavond uitnodigen en beurtelings leren over het geloof en de tradities van de ander. Denk erover om naderhand met uw kinderen te bespreken welke waarheden ze van uw vrienden hebben geleerd.

IN UW TAAL

De *Liahona* en ander materiaal van de kerk is in veel talen op languages.lds.org te vinden.

ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

De nummers verwijzen naar de eerste pagina van het artikel.

Afrika, 32, 34

Bedelingen, 48

Bekering, 13, 16, 54, 56

Belijden, 54

Bisschoppen, 54

Dienstbetoon, 26, 32, 58

Familiegeschiedenis, 22

Gezin, 10, 66, 67

Handicaps, 64

Heilige Geest, 10

Huisonderwijs, 58

Jeugdwerk, 71

Jezus Christus, 7, 8, 16,

48, 68

Kerstmis, 4, 16, 40, 41, 43,

44, 64, 72, 80

Keuzevrijheid, 52

Kinderen, 10

Kritiek, 80

Medelijden, 80

Media, 56

Moraliteit, 56

Onderwijs, 10

Pioniers, 34, 74

Pornografie, 56

Profeten, 34, 48

Profetie, 44

Smith, Joseph Fielding, 81

Tempelwerk, 22

Verbonden, 44

Vergeving, 54

Verleiding, 52, 56

Vrijheid, 16

Wederkomst, 8, 48, 68, 72

Zendingswerk, 4, 32, 34

**President
Henry B. Eyring**

Eerste raadgever in
het Eerste Presidium

VOOR EEUWIG

FAMILIE EN VRIENDEN

Waar u ook woont, u hebt vrienden die op zoek zijn naar het grotere geluk dat u hebt gevonden door het herstelde evangelie van Jezus Christus na te leven. Ze kunnen dat geluk misschien niet met woorden beschrijven, maar ze kunnen het herkennen als ze het in uw leven zien. Ze zullen graag willen weten wat de bron van dat geluk is, vooral als ze zien dat u, net als zij, met beproevingen te maken hebt.

U hebt geluk gevoeld door de geboden van God na te leven. Dat is de beloofde vrucht van het naleven van het evangelie (zie Mosiah 2:41). U gehoorzaamt de geboden van de Heer niet om door anderen te worden gezien, maar zij die uw geluk waarnemen, worden er door de Heer op voorbereid om het goede nieuws van de herstelling van het evangelie te horen.

De zegeningen die aan u zijn gegeven, resulteren voor u in verplichtingen en prachtige kansen. Als discipel die een verbond met Jezus Christus heeft gesloten, bent u verplicht om anderen een kans te geven om groter geluk te vinden, in het bijzonder uw vrienden en de leden van uw familie.

De Heer heeft uw kansen gezien en uw verplichting met dit gebod omschreven: 'Het betaamt eenieder die gewaarschuwd is zijn naaste te waarschuwen' (LV 88:81).

De Heer maakt het gemakkelijker om dat gebod te gehoorzamen door de verandering die in uw hart plaatsvindt wanneer u het evangelie van Jezus Christus aanneemt en naleeft. Als gevolg hiervan neemt uw liefde voor anderen toe, evenals uw verlangen dat zij hetzelfde geluk zullen hebben als u hebt ervaren.

Eén voorbeeld van die verandering in uw hart is hoe u kansen tot zendingswerk te baat neemt. Voltijdzendingen leren al snel dat ze van een ware bekeerling een warme reactie kunnen verwachten op een verzoek om een verwijzing. De bekeerling verlangt ernaar dat vrienden en familieleden hetzelfde geluk mogen ervaren.

Als uw wijkzendingsleider of de zendingen naar namen vragen van iemand om te onderwijzen, betekent dat een geweldig compliment voor u. Ze weten dat vrienden uw geluk hebben gezien en dat die vrienden er daarom op zijn voorbereid om het evangelie te horen en te kiezen het aan te nemen. En ze vertrouwen erop dat u de vriend zult zijn die ze nodig hebben wanneer ze in het koninkrijk komen.

U hoeft niet bang te zijn om vrienden kwijt te raken door de zendingen uit te nodigen om hen te ontmoeten. Ik heb vrienden die de zendingen afwezen, maar mij vele jaren hebben bedankt dat ik hun iets heb aangeboden

waarvan ze wisten dat het mij zo dierbaar was. U kunt vrienden voor eeuwig maken door hun het evangelie aan te bieden, waarvan ze zien dat het u geluk heeft gebracht. Laat nooit de gelegenheid voorbijgaan om een vriend, en vooral een familielid, uit te nodigen om ervoor te kiezen het plan van geluk te volgen.

Er is geen prachtiger gelegenheid voor die uitnodiging dan in de tempels van de kerk. Daar kan de Heer de heilbrengende verordeningen aanbieden aan onze voorouders die ze niet tijdens hun leven konden ontvangen. Ze kijken naar u met liefde en hoop. De Heer heeft beloofd dat ze de gelegenheid zullen krijgen om in zijn koninkrijk te komen (zie LV 137:7-8) en Hij heeft liefde voor hen in uw hart geplant.

Velen hebben vreugde gevoeld door de verordeningen van de tempel

aan anderen aan te bieden, evenals u vreugde voelt wanneer u namen van mensen aan de zendingen geeft om ze te ontmoeten. U hebt zelfs nog grotere vreugde gevoeld door verordeningen voor uw voorouders te verrichten. Aan de profeet Joseph Smith is geopenbaard dat ons eeuwige geluk alleen mogelijk is als wij de weg naar die zegening aan onze voorouders aanbieden door middel van plaatsvervangende tempelverordeningen (zie LV 128:18).

In de kersttijd denken wij aan de Heiland en aan de vreugde die zijn evangelie ons heeft gebracht. We kunnen Hem onze dankbaarheid het beste tonen door dat geluk aan anderen aan te bieden. Dankbaarheid verandert in vreugde wanneer we namen aan de zendingen geven en wanneer we de namen van onze voorouders meenemen naar de

tempel. Door die uiting van onze dankbaarheid kunnen vriendschappen en families voor eeuwig blijven bestaan. ■

LESGEVEN MET DEZE BOODSCHAP

President Eyring legt uit dat we onze dankbaarheid voor de Heiland kunnen tonen door het evangelie met anderen te delen. U zou met hen die u onderwijst kunnen bespreken hoe het geschenk van het evangelie hun tot zegen is in hun leven. Overweeg hen uit te nodigen om onder gebed diegenen te kiezen die ze deelgenoot willen maken van het geschenk van het evangelie en te bedenken hoe ze dat kunnen doen.

Je getuigenis geven

Je zou dit kerstfeest het geschenk van het evangelie kunnen delen door een vriend of vriendin een exemplaar van het Boek van Mormon te geven met je getuigenis erin. Met deze stappen maak je het klaar:

1. Zet op een stuk papier een rechthoek van ongeveer 11,5 x 16,5 cm en laat een volwassene je helpen om die uit te knippen.
2. Teken of plak een plaatje van jezelf — een tekening of een foto — bovenaan het blaadje.
3. Schrijf je getuigenis onder je plaatje.
4. Laat een volwassene je helpen om het blaadje aan de binnenkant van de omslag van het Boek van Mormon te plakken.

JONGEREN

Zou ik een boek-van-mormon kunnen weggeven?

Josh Arnett

Tijdens mijn eerste jaar in het voortgezet onderwijs nodigde mijn seminarie-leerkracht mijn klas uit om exemplaren van het Boek van Mormon te geven aan vrienden die geen lid zijn. Hoewel ik ongelooflijk verlegen was, nam ik de uitnodiging aan.

Het kostte me een paar dagen om moed te verzamelen, maar uiteindelijk gaf ik het boek aan mijn vriendin Britny in de lunchpauze en gaf daarbij een kort getuigenis. Britny bedankte me voor het boek.

Aan het einde van dat schooljaar verhuisde Britny, maar we hielden contact. Ze vertelde me over haar

nieuwe school en dat bijna al haar vrienden lid van de kerk waren, maar we bespraken nooit iets geestelijks.

Dat veranderde voordat ik op zending ging. Ik kreeg een bericht van Britny dat ze groot nieuws voor me had: ze zou worden gedoopt, en ze wilde me bedanken dat ik haar vriend was en een goed voorbeeld had gegeven.

God nam een verlegen jongen van vijftien zonder zendingservaring en liet hem over het evangelie praten met iemand van wie Hij wist dat ze het zou aannemen. Ik weet dat we allen, door naar de Geest te luisteren, mensen in onze omgeving kunnen

vinden die graag over het herstelde evangelie zouden horen. Ik weet dat, als we ook maar één persoon tot de Heer helpen brengen, 'hoe groot zal dan [onze] vreugde met hem [of haar] zijn in het koninkrijk van [onze] Vader!' (LV 18:15).

De auteur woont in Washington (V.S.)

Bestudeer dit materiaal onder gebed om te weten te komen wat u met de zusters moet bespreken. Op welke manier vergroot begrip van het leven de zending van de Heiland ons geloof in Hem en is het een zegen voor hen over wie u waakt door middel van huisbezoek? Ga voor meer informatie naar reliefsociety.lds.org.

De goddelijke zending van Jezus Christus: de Eniggeboren Zoon

Deze boodschap maakt deel uit van een reeks huisbezoekboodschappen over aspecten van de zending van de Heiland.

Onze Heiland, Jezus Christus, wordt de Eniggeboren Zoon genoemd omdat Hij de enige op aarde is die uit een sterfelijke moeder en een onsterfelijke Vader is geboren. Hij erfde goddelijke machten van God, zijn Vader. Van zijn moeder, Maria, erfde Hij sterfelijkheid. waar- door Hij onderhevig was aan honger, dorst, vermoeidheid, pijn en dood.¹

Omdat Jezus Christus de Eniggeborene van de Vader is, was Hij in staat om zijn leven af te leggen en het weer op te nemen. De Schriften leren ons dat we ‘door de verzoening van Christus [...] een opstanding verkrijgen’ (Jakob 4:11). Tevens leren we dat allen zouden ‘worden opgewekt in onsterfelijkheid tot eeuwig leven’ als we ‘zouden geloven’ (LV 29:43).

Wanneer we beter gaan begrijpen wat het betekent dat Jezus de Eniggeboren Zoon van de Vader is, zal ons geloof in Christus sterker worden. Ouderling D. Todd Christofferson van

het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: ‘Geloof in Jezus Christus betekent dat we overtuigd en zeker zijn dat Hij (1) de Eniggeboren Zoon van God is, (2) de oneindige verzoening heeft gewrocht en (3) letterlijk is opgestaan.’² Profeten van onze tijd hebben getuigd: ‘[Jezus Christus] was [...] de Eniggeboren Zoon in het vlees, de Verlosser van de wereld.’³

Uit de Schriften

Johannes 3:16; Leer en Verbonden 20:21–24; Mozes 5:6–9

NOTEN

1. Zie *Evangeliebeginselen* (2009), 55–56.
2. D. Todd Christofferson, ‘Geloof in Christus vergroten’, *Liahona*, september 2012, p. 13.
3. ‘De levende Christus: het getuigenis van de apostelen’, *Liahona*, april 2000, p. 3.

Geloof, gezin, hulp

Onze geschiedenis

In het Nieuwe Testament lezen we over vrouwen, met name genoemd en naamloos, die geloof in Jezus Christus oefenden, zijn leringen leerden en naleefden en getuigden van zijn bediening, wonderen en grootsheid. Deze vrouwen werden voorbeeldige discipelen en belangrijke getuigen in het heilswerk.

Martha gaf bijvoorbeeld een krachtig getuigenis van de goddelijkheid van de Heiland toen ze tot Hem zei, ‘Ik heb geloofd dat Gij zijt de Christus, de Zoon van God, die in de wereld komen zou’ (Johannes 11:27).

Enkele van de eerste getuigen van de goddelijkheid van de Heiland waren zijn moeder, Maria, en haar nicht Elisabeth. Spoedig na het bezoek van de engel Gabriël aan Maria bezocht zij Elisabeth. Zodra Elisabeth Maria’s begroeting hoorde, werd ze ‘vervuld met de heilige Geest’ (Lucas 1:41) en getuigde ze dat Maria de moeder van de Zoon van God zou worden.

Wat kan ik doen?

1. Waarom is het belangrijk dat ik de rollen van Jezus Christus begrijp?
2. Hoe neemt ons geloof toe wanneer we onze verbonden naleven?

DE HEER ZAL IN HEERLIJKHEID NAAR DE AARDE TERUGKEREN

Alles wat we in de kerk doen — zendingswerk, familiegeschiedenis en tempelwerk, in het evangelie onderwijzen, leven naar het voorbeeld van Christus — bereidt ons en anderen voor op het eeuwig leven en op de wederkomst van de Heer.¹

Van zijn eerste komst — zijn sterfelijk leven — zijn relatief weinig mensen getuige geweest. Wanneer Hij ‘met macht en grote heerlijkheid’ terugkeert, zal heel het mensdom er getuige van zijn (LV 29:11). De wederkomst zal het millennium inluiden, wanneer de Heiland ‘duizend jaar lang in gerechtigheid bij de mensen op aarde [zal] wonen’ (LV 29:11).

De Schriften beschrijven veel gebeurtenissen die voor de wederkomst zullen plaatsvinden. Enkele daarvan zijn:

- De grote afval, een afval van de waarheid (zie 2 Tessalonicenzen 2:1–3; 2 Timoteüs 4:3–4).
- De herstelling van het evangelie en van het priesterschap, en tevens het tevoorschijn komen van het Boek van Mormon (zie Jesaja 29:4–18; Handelingen 3:19–21).
- De prediking van het evangelie overal ter wereld (zie Matteüs 24:14).
- Een tijd van oorlog, goddeloosheid en natuurrampen (zie Matteüs 24:6–7; 2 Timoteüs 3:1–7).
- ‘Wonderen in de hemel en op aarde’ (Joël 2:30; zie ook Matteüs 24:29–30; LV 29:14–16; 49:23).

Hoewel we tekenen kunnen zien dat zijn wederkomst nabij is, weet niemand precies wanneer de Heer terug zal komen: ‘Van die dag of van die ure

weet niemand, ook de engelen in de hemel niet, noch zullen zij dat weten totdat Hij komt’ (LV 49:7).

Sommigen zullen niet voorbereid zijn op de terugkeer van de Heiland. Het zal een angstige tijd zijn voor de goddelozen, maar het zal een dag van vrede en triomf voor de rechtvaardigen zijn. Daarom hebben de Schriften en de profeten van de laatste dagen ons geleerd dat we zo moeten leven dat we erop voorbereid zijn om onze Heiland te ontmoeten wanneer Hij wederkomt. De Heer heeft gezegd:

En te dien dage, wanneer Ik in mijn heerlijkheid zal komen, zal de gelijkenis worden vervuld, die Ik van de tien maagden heb gegeven.

‘Want zij die wijs zijn en de waarheid hebben ontvangen en de Heilige Geest tot hun gids hebben genomen en niet zijn misleid — voorwaar, Ik zeg u: Zij zullen niet worden omgehakt en in het vuur geworpen, maar zullen de dag verdragen’ (LV 45:56–57; zie ook Matteüs 25:1–13). ■

Zie voor meer informatie: Lucas 21; 2 Petrus 3; Leer en Verbonden 45:16–52; 88:87–107; 133:17–56.

NOOT

1. Zie bijvoorbeeld: David A. Bednar, ‘Het hart der kinderen zal zich wenden’, *Liahona*, november 2011, p. 24; en Neil L. Andersen, ‘De wereld op de wederkomst voorbereiden’, *Liahona*, mei 2011, p. 49.

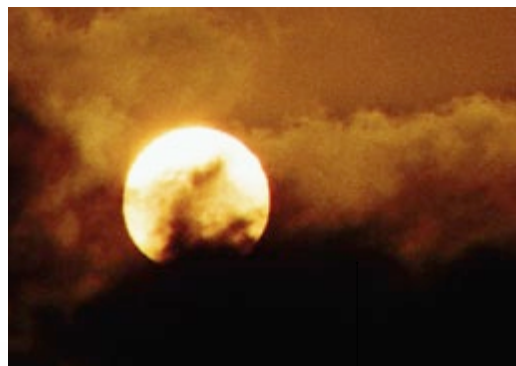
‘Wij getuigen dat [Jezus Christus] eens op aarde zal terugkeren. “En de heerlijkheid des Heren zal zich openbaren, en al het levende tezamen zal dit zien” (Jesaja 40:5). Hij zal heersen als Koning der koningen en regeren als Heer der heren, en elke knie zal zich buigen en elke tong zal Hem aanbidden. Ieder van ons zal voor Hem staan om door Hem te worden geoordeeld naar onze werken en de verlangens van ons hart.’

‘De levende Christus: het getuigenis van de apostelen,’ *Liahona*, april 2000, p. 3.

Vóór de wederkomst zullen er aardbevingen, stormen, donderslagen en bliksemschichten zijn, en de golven der zee zullen zich 'buiten hun grenzen storten' (zie LV 88:89–90).

'De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en geduchte dag des Heren komt' (Joël 2:31).

'En zo groot zal de heerlijkheid van zijn tegenwoordigheid zijn dat de zon haar aangezicht uit schaamte zal verbergen' (LV 133:49).

De Heiland zal op de Olijfberg staan en de Joden zullen vragen: 'Wat zijn dat voor wonden in uw handen en in uw voeten?' Hij zal antwoorden: 'Deze wonden zijn de wonden waarmee ik verwond werd in het huis van mijn vrienden. [...] Ik ben Jezus die gekruisigd is.' (Zie LV 45:48–52.)

De rechtvaardigen zullen opstaan en worden opgenomen om de Heiland in de wolken tegemoet te gaan (zie LV 88:95–97).

KINDEREN DE HEILIGE GEEST HELPEN HERKENNEN

Merrilee Browne Boyack

We kunnen de verschillende manieren waarop de Heilige Geest communiceert, gebruiken om onze kinderen te helpen bij het ontwikkelen van een getuigenis.

Als ouders van vier zoons zoeken mijn man en ik altijd naar manieren om onze kinderen te helpen de Geest te voelen en een getuigenis te krijgen. Een doorbraak in ons begrip kwam op een ongewone manier. Ik stond in een winkel toen ik de ingeving kreeg.

De cijfers die onze zoon op school voor maatschappijleer haalde, werden slechter. We hadden het met hem besproken en hem aangemoedigd om er harder op te studeren, maar het ging nog niet beter. We hadden gebeden om ideeën hoe we hem konden helpen. Op een dag kreeg ik, toen ik in een boekenwinkel was, sterk de indruk dat ik een van de boeken die in de uitverkoop waren, moest kopen.

Het boek ging erover dat ieder van ons een andere manier van leren heeft. Veel mensen leren visueel, dat wil zeggen: ze leren het beste door wat ze zien. Wie zo leren, houden vaak van beeldende kunst en van lezen. Sommigen leren auditief het beste. Zij verwerken informatie het effectiefst als ze die horen. Dit zijn vaak mensen die van muziek houden. Dan zijn er nog mensen die op een kinesthetische manier leren. Zij leren het beste als het gepaard gaat met beweging of activiteit. Ze hebben soms moeite met het leren op school als hun leerkrachten erop staan dat ze stilzitten. Ze leren

het beste terwijl ze in beweging zijn.

Dat was het antwoord! Onze zoon was kennelijk iemand die auditief leert — hij hield van muziek en van praten! We kwamen erachter dat hij tijdens de lessen maatschappijleer vaak uit de klas werd gehaald om wat anders te doen en dat de leraar dan

zei dat hij de lesstof thuis maar moest lezen. Hij worstelde ermee omdat hij de bespreking in de klas niet hoorde. Toen we begrepen hoe het zat, moedigden we hem aan om de opgegeven lesstof hardop te lezen en met ons te bespreken. Zijn cijfers gingen snel weer omhoog.

Geestelijke ervaringen bevorderen

Maar ons begrip van manieren van leren hield daar nog niet op. Naarmate we dit meer bestudeerden en naar onze kinderen keken, beseften we dat de Heilige Geest onze kinderen vaak onderwijst op de manier waardoor ze het beste leren. De profeet Joseph Smith heeft gezegd dat de Geest in onze taal tot ons spreekt, en op manieren die we kunnen begrijpen. De Heilige Geest past zijn taal aan zodat iedereen Hem begrijpt, zelfs kleine kinderen. 'Onze hemelse Vader staat altijd voor ons klaar. Hij past zich aan ons niveau aan. "Als Hij naar een klein kind gaat, past Hij Zichzelf aan de taal en vaardigheid van een klein kind aan" (Joseph Smith, in *History of the Church*, 3:392).'¹

Als ze weten dat de Geest zijn communicatie altijd aanpast aan ons begrip, kan dat ouders aanmoedigen om voor hun kinderen gelegenheden te scheppen om de leringen van de Heilige Geest te horen op de manier waarop ze die het beste begrijpen. 'Al uw [kinderen] zullen leerlingen des Heren zijn; en het heil uwer [kinderen] zal groot zijn' (Jesaja 54:13).

Zoals ik zei, was de belangrijkste leermethode van onze oudste zoon auditief. Hij en onze derde zoon houden van muziek, dus luisterden we bij ons thuis vaak naar mooie opnamen van het Mormoons Tabernakelkoor en naar klassieke muziek. Ze konden de Geest dan duidelijk voelen. We hadden ook vaak levendige gesprekken over het evangelie, en dat hielp hen om, wanneer ze die hoorden, waarheden te leren die door de Geest werden versterkt.

Weer een andere zoon leerde vooral op een visuele manier. Hij hield van lezen en voelde de Geest het beste wanneer hij de Schriften of boeken over het evangelie las. We zorgden ervoor dat hij veel boeken te lezen had waardoor hij de Geest kon voelen en een getuigenis verkrijgen. We hingen ook plaatjes en uitspraken over het evangelie aan de muur, zodat ons huis een uitstekende plek werd om visueel te leren.

Onze tweede zoon leerde zowel visueel als kinesthetisch. Hij was een erg actieve jongen en was het gelukkigst op een mountainbike of op hike met zijn vader. We kwamen erachter dat hij de Geest het beste voelde wanneer hij buiten in beweging was. We gingen met ons gezin vaak kamperen en praatten dan over Jezus Christus, de schepping en het heilsplan. Deze boodschappen bereikten onze tweede zoon op een krachtige manier wanneer hij deelnam aan deze activiteiten.

Mijn man en ik ontdekten ook dat je kinesthetisch kunt leren wanneer je met dienstbetoon bezig bent. We deden dus vaak met onze kinderen aan dienstbetoon, zodat ze konden zien, horen en meedoen. Dit bood al onze zoons een prachtige gelegenheid om zich lessen in naastenliefde en dienstbetoon naar Christus' voorbeeld eigen te maken. Vooral op onze tweede zoon maakten deze projecten een sterke indruk.

Horen en begrijpen

We leerden ook dat mensen de Heilige Geest op verschillende manieren 'horen'. Ik gaf een zondagsschoolles aan relatief nieuwe bekeerlingen

en stelde de vraag: 'Hoe kun je de Geest voelen?' Hun antwoorden waren heel leerzaam. Een van hen zei: 'Ik voel helderheid in mijn gedachten.' Een ander zei: 'Ik krijg een warm gevoel van binnen', terwijl weer een ander zei: 'Ik krijg een heel sterk gevoel van vrede.' Een vrouw die enkele maanden lid van de kerk was, zei: 'Ik voel het overal tintelen!' Enkelen van hen vertelden dat ze van tijd tot tijd een stem 'hoorden' die tot hen sprak, of dat ze nieuwe ideeën kregen.

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen heeft gezegd: 'Een vorm van openbaring of inspiratie die vaker voorkomt, is dat ons woorden of denkbeelden in gedachten komen (zie Enos 1:10; LV 8:2-3), door plotselinge invallen (zie LV 6:14-15), door positieve of negatieve gevoelens over een te nemen koers, of zelfs door inspirerende optredens, zoals in de uitvoerende kunsten. [...] "Inspiratie komt meer in de vorm van een gevoel dan van een geluid."²

Het is duidelijk dat ieder van ons de communicatie van de Heilige Geest op verschillende manieren kan horen en voelen. We moeten kinderen niet alleen maar leren dat ze een warm gevoel krijgen, want ze zullen misschien niet dat gevoel ervaren maar op een andere manier inspiratie krijgen.

Ouderling Jay E. Jensen, voormalig lid van het presidium van de Zeventig, vertelde het volgende verhaal over een lid van het Quorum der Twaalf Apostelen dat een zendingsgebied bezocht. Tussen twee zoneconferenties sprak hij een van de zeventigers aan, die op een vorige conferentie had gesproken, en zei hij: 'Ik vraag

me af of u bij de zendelingen misschien een indruk hebt gewekt die meer problemen heeft opgeleverd dan u kunt oplossen. Bij mijn reizen voor de kerk heb ik relatief weinig mensen ontmoet die een brandend gevoel in hun hart hebben ervaren. Veel mensen hebben me zelfs verteld dat ze gefrustreerd zijn geraakt omdat ze dat gevoel nooit hebben ervaren, terwijl ze er zelfs lange tijd voor hebben gebeden en gevestigd.' Ouderling Jensen vervolgde: 'In de loop der jaren heb ik geprobeerd de verschillende manieren waarop de Geest van de Heer werkt te leren kennen. God spreekt vanuit de hemel, zeker, maar Hij openbaart, bevestigt of geeft

leiding op verschillende manieren.'³ Het is bijzonder belangrijk om onze kinderen uit te leggen dat ze moeten leren de Geest te horen op de manier waarop Hij tot hen spreekt.

Wanneer we onze kinderen onderwijzen, brengen we ze de beginselen van geloof, bekering, doop en de gave van de Heilige Geest bij. Hun leren de ingevingen die ze krijgen, te horen en te begrijpen, is essentieel voor hun geestelijke ontwikkeling. President Gordon B. Hinckley (1910–2008) heeft ons deze raad gegeven: '[Uw kinderen] zullen alle kracht en al het geloof nodig hebben dat u hun kunt geven nu ze nog bij u zijn. En ook zullen ze een grotere kracht van een hogere macht nodig hebben.'⁴

Leiding van onze hemelse Vader ontvangen door middel van de Heilige Geest is een grote zegening in ons leven. Als we onze kinderen leren hoe ze deze influisteringen, gevoelens en aanwijzingen ontvangen en ernaar luisteren, zullen ze in staat zijn om een persoonlijk getuigenis te verkrijgen dat ze kracht zal geven in de toekomst. De Heilige Geest kan hun voortdurende metgezel zijn, en ze zullen Hem duidelijker kunnen horen. Als ouders kunnen wij hen helpen bij dit proces en onze kinderen tot zegen zijn. ■

De auteur woont in Californië (V.S.)

NOTEN

1. Gérald Caussé, 'Zelfs een kind kan het begrijpen', *Liahona*, november 2008, p. 32.
2. Dallin H. Oaks, 'Acht doelen van openbaring', *Liahona*, september 2004, p. 8.
3. Jay E. Jensen, 'Have I Received an Answer from the Spirit?' *Ensign*, april 1989, pp. 21–22.
4. Gordon B. Hinckley, 'Dit zijn onze kleinen', *Liahona*, december 2007, p. 2.

BEKERING

De verzoening van onze Heiland, Jezus Christus, maakt bekering mogelijk, en ieder van ons moet zich bekeren.

Soms worden we bang als de ernstige aard van een zonde bekentenis aan een bisschop of gemeentepresident vereist, legt ouderling Bradley D. Foster van de Zeventig uit in een artikel op pagina 54–55 van deze maand. Echter, ‘wie de weg van bekering hebben gevolgd, zullen je vertellen dat de reis niet alleen mogelijk is, maar dat je, als je daar bent geweest en terugkijkt, zult zien:

Dat je het kunt! En als je dat doet, wordt alles beter.

‘Zodra je begint, voel je je al opgelucht. [...]’

‘Je bisschop loodst je er doorheen. Je zult hem geweldig vinden en hem nooit meer vergeten.’

Suggesties voor lesgeven aan jongeren

Lees met uw tiener wat er in *Voor de kracht van de jeugd* staat over bekering. Bespreek de zegeningen die we dankzij de verzoening kunnen ontvangen en hoe bekering deze mogelijk maakt.

U kunt ook uw getuigenis van bekering en de verzoening geven, en van wat deze beginselen voor u betekenen. U kunt de tieners vragen om

hun getuigenis van bekering te geven. En u kunt, als dat toepasselijk is, tieners vragen hun jongere broertjes en zusjes te helpen met de onderstaande activiteit.

Tips voor lesgeven aan kinderen

Om te laten zien wat het betekent om op het pad te blijven dat de Heer ons heeft geboden kunt u een speelgoedautootje (of een vliegtuigje, bootje of treinwagon) gebruiken voor aanschouwelijk onderwijs. Gebruik een kaart en vraag het kind de auto van het ene naar het andere punt op de kaart te verplaatsen. Vraag dan: ‘Wat moet je doen als de auto van de juiste koers begint af te raken?’

Als het duidelijk is dat een auto, als hij van zijn koers af raakt, terug moet worden gebracht op de juiste koers, vraag dan hoe dit op bekering lijkt. Leg uit dat we soms, in de loop van ons leven, van richting moeten veranderen om ervoor te zorgen dat we de goede kant op gaan. Soms kunnen we dat zelf doen. Maar soms hebben we hulp nodig. Vraag de kinderen te vertellen over keren dat ze het zelf hebben gedaan, keren dat anderen hen hebben geholpen en manieren waarop onze hemelse Vader en Jezus Christus hen kunnen helpen. Houd bij het onderwijzen in dit onderwerp in gedachte dat kinderen onder de

SCHRIFTPLAATSEN OVER BEKERING

Spreuken 28:13

Jesaja 1:16–18

Enos 1:2–8

Mosiah 4:1–3; 26:30–31

Alma 34:32–33

Helaman 12:23

3 Nephi 9:20–22

Leer en Verbonden 18:10–13;

58:42–43

acht jaar niet verantwoordelijk zijn en zich niet hoeven te bekeren. Maar het is waardevol als ze over het beginsel bekering leren.

Bespreek hun antwoorden met hen en bespreek hoe bekering een geschenk van onze hemelse Vader en Jezus Christus is, dat ons de mogelijkheid geeft om bij Hen terug te komen. ■

Ouderling M. Russell Ballard spreekt heiligen in Europa toe

Tijdens een uitzending voor leden in Zweden, Denemarken, Finland en Noorwegen zei ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf dat het geloof dat door de Europese pioniers getoond is, ook nu noodzakelijk is als heiligen der laatste dagen de kerk en het koninkrijk van God voorwaarts willen laten gaan.

‘Hoe zal De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen er binnen twintig jaar in deze landen uitzien?’ vroeg ouderling Ballard

Ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen te midden van kerkleden na een bijeenkomst die in juni in Zweden is gehouden.

zich af. ‘Wat hebben we de eerste Scandinavische leden te melden als we niet kunnen zeggen dat ons geloof, onze moed en onze handelingen vergelijkbaar zijn en dat we ons uiterste best gedaan hebben om de kerk in iedere wijk, gemeente, ring en ieder district te versterken?’

De uitzending maakte deel uit van het bezoek van ouderling Ballard aan Stockholm (Zweden), Engeland en Parijs (Frankrijk).

Ouderling Ballard hield een bijeenkomst met de zendingen in Zweden en sprak de jonge alleenstaanden in Stockholm toe. Die bijeenkomst werd naar 402 kerkgebouwen in het gebied Europa uitgezonden. Hij sprak over het belang van het huwelijk en benadrukte dat de keuzes van jonge alleenstaanden inzake het naleven van de beginselen van het evangelie de toekomst van de kerk zullen bepalen. Hij gaf elk van hen de uitdaging om voor het einde van dit jaar één persoon te heractiveren of tot de kerk te brengen.

Ouderling Ballard sprak de leden ook toe tijdens een Noord-Europese conferentie die naar alle kerkgebouwen in Zweden, Denemarken, Finland en Noorwegen werd uitgezonden. Het ledental van de kerk in deze Noord-Europese landen telt meer dan 23.000 in 123 wijken of gemeenten.

In Londen spraken ouderling Ballard en ouderling José Teixeira, president van het gebied Europa, met de zendingen die in de zendingsgebieden Londen en Londen-Zuid werkzaam zijn. Honderden zendingen luisterden naar ouderling Ballards getuigenis en voelden hoe enthousiast hij over het zendingswerk is.

In Frankrijk sprak ouderling Ballard de zendingen toe in Versailles. Hij bezocht er ook het complex van de Parijstempel, die in de algemene oktoberconferentie van 2011 is aangekondigd. ■

Sarah Jane Weaver, Church News.

Boek van Mormon in het Maleis

De kerk heeft de publicatie van het Boek van Mormon in het Maleis aangekondigd. Dit is de 109ste taal waarin deze Schriftuur is vertaald. Het Boek van Mormon is sinds maart 2013 in het Slowaaks verkrijgbaar. Het Maleis wordt in Zuidoost-Azië in Maleisië, Singapore, Indonesië en India gesproken.

Het Boek van Mormon in het Maleis is nu bij de kerkelijke distributiecentra, en online op store.lds.org (item 35607 348) en op scriptures.lds.org verkrijgbaar.

Hulpmiddelen voor onderwijs aan kinderen op LDS.org

Decennia lang hebben leerkrachten, leidsters en ouders de *Kindervriend* en de *Liahona* gebruikt in hun evangelieonderricht. Nu zijn deze hulpmiddelen online verkrijgbaar op LDS.org. Ze zijn zo gerangschikt dat het gemakkelijk is om het juiste materiaal te vinden.

Het is mogelijk om op onderwerp, categorie en nummer van de les te zoeken door 'Resources for Teaching Children' in te voeren in de zoekbalk op LDS.org. U kan deze pagina ook bereiken via de pagina met jeugdwerklesboeken.

Hulpmiddelen voor onderwijs aan kinderen zijn ook beschikbaar in het Spaans en Portugees en kunnen via LDS.org of via de *Liahonapagina* bereikt worden in die talen.

Hulpmiddelen omvatten verhalen, activiteiten, artikels uit de *Liahona* en andere goedgekeurde media waarmee kinderen thuis of in de kerk onderricht kunnen worden. Er worden elke maand nieuwe onderwerpen toegevoegd.

Camille West, LDS.org News and Events.

Jeugdwerk bestaat 135 jaar

135 jaar geleden was bisschop John W. Hess in Farmington (Utah, VS) bezorgd over het gedrag van de kinderen in zijn wijk. Hij riep de moeders in de wijk bijeen en besprak met hen hoe belangrijk het is om jonge kinderen goed te onderwijzen.

Aurelia Spencer Rogers luisterde aandachtig en besprak de zaak met Eliza R. Snow, die Farmington in de lente van 1878 bezocht. Zuster Snow sprak op haar beurt met President John Taylor, die bisschop Hess toestond om een organisatie voor de kinderen in zijn wijk op te richten. Op 11 augustus

1878 werd de Farmington Ward Primary Association met zuster Rogers aan het hoofd officieel georganiseerd.

Momenteel hebben ongeveer een miljoen kinderen over de hele wereld baat bij het wekelijkse jeugdwerk. De jeugdwerkleidsters en -leerkrachten zijn een steun in de rug van ouders die hun kinderen een getuigenis van onze hemelse Vader, Jezus Christus en het herstelde evangelie willen bijbrengen. ■

Rosemary M. Wixom, Jean A. Stevens en Cheryl A. Esplin, algemeen jeugdwerkpresidium.

De eerste bijeenkomst van het jeugdwerk, Lynn Fausett en Gordon Cope.

De jeugdwerkleidsters en -leerkrachten doen hun best om kinderen een getuigenis van onze hemelse Vader, Jezus Christus en het herstelde evangelie te laten ontwikkelen.

O, laten wij aanbidden

Wat ons ook bindt — zonden, omstandigheden of gebeurtenissen uit het verleden — de Heer Jezus Christus, de grote Immanuel, is gekomen om ons te bevrijden.

Meer dan 700 jaar voor de geboorte van Jezus Christus, profeteerde Jesaja over Hem in woorden die Georg Friedrich Händel in herinnering roept in het oratorium *The Messiah*: 'Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst.' (Jesaja 9:5).

In *The Messiah* heeft Händel ook de volgende aansporing, gebaseerd op Jesaja 40:9, muzikaal tot leven gebracht: 'O gij, vreugdebode Sion, [...] o gij, vreugdebode Jeruzalem, verhef uw stem met kracht; verhef ze, vrees niet; zeg tot de steden van Juda: Zie, hier is uw God!'¹

Zie, hier is uw God, als baby geboren in Bethlehem en in doeken gewonden. Zie, hier is uw God, geboren in armoede en eenvoud, zodat Hij als gewoon mens tussen gewone mensen kon wandelen. Zie, hier is uw God, de oneindige en eeuwige Verlosser, gehuld in een stoffelijk lichaam, gekomen naar dezelfde aarde die Hij heeft gecreëerd om daar te leven.

Ga nu met mij terug naar dat heilige eerste kerstfeest in Bethlehem om stil te staan bij de geboorte van onze Heer. Hij kwam in de stilte van de nacht, in het midden des tijds, Hij die Immanuël is (zie Jesaja 7:14), het rijtje van Isai (zie Jesaja 11:1), de Opgang (zie Lucas 1:78), de Here, de Almachtige (zie 2 Korintiërs 6:18). Zijn geboorte betekende het beloofde bezoek van de Schepper aan de aarde,

KERSTTAFEREEL, BERNARDINUS INDISUR, VAN ISTOCKPHOTO/THINKSTOCK

het nederdalen van God naar de mens (zie 1 Nephi 11:16–27). Zoals Jesaja schreef over deze gebeurtenis: ‘Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot licht; over hen die wonen in een land van diepe duisternis, straalt een licht’ (Jesaja 9:1).

Uit hedendaagse openbaring weten we dat de voorgeordende Koning van Israël naar de aarde kwam in het voorjaar (zie LV 20:1). Micha profeteerde dat Hij zou worden geboren in Betlehem — ‘klein onder de geslachten van Juda’ (Micha 5:1). Zijn geboortedorp lag in de schaduw van het machtige Jeruzalem, dat 8 kilometer noordelijker lag. Jeruzalem was de hoofdstad van Judea, de plaats waar de tempel stond en een bastion van Romeinse macht. Betlehem was daarentegen een herdersdorp, eenvoudig en landelijk. Het kon zich er slechts op beroemen dat het de geboorteplaats van David was, de koning van Israël vanouds uit wiens nageslacht Christus zou worden geboren. Daarom stond het dorpje algemeen bekend als de Stad van David. De Hebreeuwse naam, *Beth Lechem*, betekende ‘huis van het brood’,² een naam die geen bijzondere betekenis had totdat Hij die als Brood des levens bekend zou staan, werd geboren.

De velden rondom Betlehem werden bevolkt door talloze schaapskudden, en het begin van de lente was het traditionele

De Heiland heeft het leven van elke kant en elk gezichtspunt gekend, zowel boven als onder. Hij die de grootste was, heeft Zichzelf tot de minste gemaakt — de hemelse Herder die het Lam is geworden.

geboorteseizoen. De herders bleven dan ‘s nachts meestal op om hun schapen te houden onder de kristalheldere nachtlucht; daarom hoefden de engelen die de geboorte van de Heiland bekendmaakten hen niet wakker te maken.

Het Lam Gods

Het jongetje dat in dat geboorteseizoen kwam, staat bekend als ‘het Lam Gods’ (Johannes 1:29; 1 Nephi 11:31; LV 88:106). Het is een titel van grote betekenis, want Hij kwam tegelijk met de lammeren en zou op een dag zijn ‘als een lam dat ter slachting geleid wordt’ (Jesaja 53:7). Hij was echter ook de Goede Herder (zie Johannes 10:11), iemand die voor de lammeren zorgt. Deze twee symbolen van zijn leven vertegenwoordigen zowel zij die dienen als zijn die worden gediend. Het was niet meer dan terecht dat Christus beide rollen zou spelen, want in zijn leven is Hij ‘onder alle dingen neergedaald’ (LV 88:6), en in de eeuwigheid is Hij ‘opgevaren naar den hoge’ en is Hij in en door en ‘rondom alle dingen’ (LV 88:6, 41). Hij heeft het leven van elke kant en elk gezichtspunt gekend, zowel boven als onder. Hij die de grootste was, heeft Zichzelf tot de minste gemaakt — de hemelse Herder die het Lam is geworden.

Zijn komst was meer dan eenvoudig de geboorte van een grote profeet, de komst

van een beloofde erfgenaam van de koninklijke troon, of zelfs de komst van de enige volmaakte persoon die ooit op aarde zou rondlopen. Het was de komst van de God des hemels 'welhaast tot 's mensen peil'.³

Jezus Christus is de Schepper der wereld en de grote Jehova van het Oude Testament. Het was zijn stem die klonk op de berg Sinai, zijn macht die het uitverkoren Israël overeind hield tijdens zijn rondzwervingen en zijn tegenwoordigheid die aan Henoeh, Jesaja en alle profeten de heerlijkheid openbaarde van wat zal komen. Daarin schuilt het grootste wonder van de geboorte: toen de God en Schepper van hemel en aarde Zich voor het eerst persoonlijk aan de wereld openbaarde, verkoos hij dit als zuigeling te doen — hulpeloos en afhankelijk.

Volgens een oude Hebreeuwse traditie zou de Messias met Pascha worden geboren. We weten dat die maand april in het midden des tijds inderdaad viel in de week van het feest van Pascha, die heilige Joodse herdenking van de redding van Israël van de engel der verwoesting, die de dood bracht aan de eerstgeboren zoons van Egypte. Elk Israëliisch gezin dat een lam offerde en het bloed daarvan op de houten deurstijlen van zijn woning smeerde, werd gespaard (zie Exodus 12:3–30). Drieëndertig jaar na Christus' geboorte met Pascha werd zijn bloed op de houten stijlen van een kruis gesmeerd om zijn volk van de verwoestende engelen van dood en zonde te redden.

Het feest van Pascha kan er de oorzaak van zijn geweest dat er geen plaats in de herberg was voor Maria en Jozef. De bevolking van Jeruzalem groeide tijdens Pascha met tienduizenden, waardoor reizigers gedwongen waren om een onderkomen te zoeken in plaatsen in de omgeving. Maria en Jozef gingen naar Betlehem, de thuisstad van Jozefs voorouders, om aan de vereisten te voldoen van een volkstelling die door keizer

Augustus was verordonneerd. Om aan hun verplichting voor de volkstelling te voldoen, konden ze op een willekeurige tijd in het jaar naar Betlehem gaan, maar waarschijnlijk kozen ze de tijd van Pascha omdat volgens de wet van Mozes alle mannen met Pascha in Jeruzalem aanwezig dienden te zijn.⁴ Omdat Betlehem zo dicht bij de Heilige Stad lag, kon het echtpaar uit Nazaret aan twee verplichtingen tegelijk voldoen.

De herbergier is als enigszins berucht de geschiedenis ingegaan. Maar gezien de drukte in de hele regio met Pascha kunnen we het hem nauwelijks kwalijk nemen dat hij het echtpaar uit Nazaret geen kamer kon aanbieden. Terwijl de meeste pelgrims met Pascha buiten op de velden rondom Jeruzalem kampeerden in duizenden tenten, zochten duizenden anderen hun toevlucht in de plaatselijke herbergen, bekend als karavanserais of khans. De herberg in Betlehem was ongetwijfeld overvol, en dat de herbergier de stal aanbood, was waarschijnlijk een daad van oprechte vriendelijkheid.

Zelfs als het echtpaar een plaats in de herberg had gevonden, zou die slechts een primitief onderkomen hebben geboden. Een typische khan uit die tijd was een

Volgens een oude Hebreeuwse traditie zou de Messias met Pascha worden geboren. Wij weten dat die maand april in het midden des tijds inderdaad in de week van het Pascha viel.

stenen gebouw bestaande uit een reeks kleine kamers, elk met slechts drie muren en aan één kant zichtbaar van buitenaf. De stal was daarentegen waarschijnlijk een ommuurde binnenplaats of zelfs een kalksteengrot, waar de dieren van de gasten verbleven.⁵ Of het op een binnenplaats, in een grot of een ander onderkomen was, Christus' geboorte tussen de dieren had één opmerkelijk voordeel boven de drukte in een herberg: hier waren tenminste rust en beslotenheid. In dit opzicht was het aanbod van de stal een zegen, waardoor de heiligste geboorte in de geschiedenis van de mensheid plaats kon vinden in eerbiedige afzondering.

Vrijheid voor de gevangenen

Zevenhonderd jaar voor die eerste Kerstmis schreef de profeet Jesaja een messiaanse profetie op die de Heiland later aan zijn dorpsgenoten in Nazaret voorlas: 'De Geest des Heren is op mij, omdat de Here mij gezalfd heeft; Hij heeft mij gezonden om een blijde boodschap te brengen aan ootmoedigen, om te verbinden gebrokenen van hart, om voor gevangenen vrijlating uit te roepen en voor gebondenen opening der gevangenis' (Jesaja 61:1; zie ook Lucas 4:18–19).

Als we lezen over de zending van Christus om vrijlating uit te roepen voor de gevangenen en de gevangenis te openen voor de gebondenen, denken we waarschijnlijk het eerste aan zijn bediening in de geestenwereld onder de doden. *Maar wij zijn allen gevangen*— gebonden aan het verval en de zwakheid van een sterfelijk lichaam en onderworpen aan de verleidingen van het vlees, aan zwakheid en uiteindelijk aan de dood — *en wij allen moeten worden vrijgelaten*.

Wat ons ook bindt — zonden, omstandigheden of gebeurtenissen uit het verleden — de Heer Jezus Christus, de grote Immanuel, is gekomen om ons te bevrijden. Hij roept vrijheid voor de gevangenen uit en vrijheid van de banden des doods en de gevangenis van zonde, onwetendheid, trots en dwaling. Er was geprofeteerd dat Hij tot de gevangenen zou zeggen: 'Komt te voorschijn!' (Jesaja 49:9). De enige voorwaarde voor onze vrijheid is dat we tot Hem komen met een gebroken hart en verslagen geest, ons bekeren en ernaar streven zijn wil te doen.

Ongeveer 30 jaar geleden ontmoette ik een man die ik Thomas zal noemen. Hij was 45 jaar toen ik hem ontmoette. Twintig jaar eerder waren zijn ouders lid van de kerk geworden. Thomas had geen belangstelling voor de nieuwe

godsdienst van zijn ouders. Maar zijn ouders hielden van hem en koesterden de hoop dat hun zoon er ooit toe zou komen om de waarheid van het herstelde evangelie te kennen. Naarmate de jaren verstreken, probeerden ze dikwijls hem over te halen om ten minste de zendelingen te ontmoeten en naar hun boodschap te luisteren. Keer op keer weigerde hij, en hij bespote zijn ouders om hun geloof.

Op een dag zei zijn moeder wanhopig: 'Thomas, als je één keer de gesprekken met de zendelingen volgt, zal ik daarna nooit meer met je over de kerk praten.' Dit leek Thomas een goede afspraak, en hij stemde erin toe om de zendelingen te ontmoeten. Tijdens de eerste drie gesprekken zat hij er gewoon trots bij, af en toe grappen makend over wat de zendelingen onderwezen.

Tijdens het vierde gesprek, over de verzoening van Jezus Christus en de eerste beginselen van het evangelie, zie Thomas niets. Hij werd ongewoon stil en luisterde aandachtig. Aan het einde van de les gaven de zendelingen hun getuigenis van de Heiland. Een van de zendelingen kreeg toen het gevoel dat hij zijn Bijbel moest openen en de volgende woorden lezen:

'Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven;

neemt mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart, en gij zult rust vinden voor uw zielen' (Matteüs 11:28–29).

Opeens barstte Thomas in tranen uit. 'Willen jullie zeggen dat Christus me *mijn* zonden kan vergeven?' vroeg hij. 'Ik heb een vreselijk leven geleid. De herinnering aan mijn zonden laat me niet los. Ik heb er alles voor over om te worden bevrijd van de schuld die ik voel.'

Zijn trots was een masker geweest dat een ziel verborg die gevangen was in zonde en schuld. De zendelingen verzekerden Thomas dat Christus hem zou vergeven en hem zou bevrijden van de last van schuld als hij zich maar zou bekeren en laten dopen en bevestigen. Vervolgens getuigden ze van de kracht van de verzoening. Van toen af aan veranderde alles in het leven van Thomas. Hij had veel om zich van te bekeren en veel te overwinnen, maar dankzij de zegeningen van de Heer kon hij worden gedoopt.

Meer dan 20 jaar later zat ik in de kapel van de Frankfurtempel en draaide een man met grijs haar die voor mij zat zich om. Hij zei: 'Bent u niet ouderling Porter?' Tot mijn grote vreugde herkende ik Thomas, een man die uit

gevangenschap was bevrijd door de macht van Jezus Christus en nog altijd een trouw lid van zijn kerk.

Misschien kan eenieder van ons in deze kersttijd het besluit nemen om onze Vader in de hemel nederig in gebed aan te roepen, en te smeken de macht van zijn geliefde Zoon bij ons te laten zijn in ons dagelijks leven, en ons te bevrijden van onze persoonlijke vormen van gevangenschap, groot of klein.

O, heilige nacht

In december 1987 ging ik ongeveer twee weken voor Kerstmis voor zaken naar Israël. Helaas was het geen tijd van vrede in het Heilige Land. Er waren betogingen op de westelijke Jordanoever, de straten van het oude Jeruzalem waren verlaten en de winkels waren dichtgetimmerd. De lucht was vervuld van politieke spanningen, en om het nog erger te maken viel er bijna de hele week een koude regen. Uit angst voor geweld bleven de toeristen massaal weg. Maar toen ik door Jeruzalem liep, kwam er vrede in mijn hart, omdat ik wist dat dit de stad was waar de Verlosser zoveel van hield.

Op de vrijdag voor Kerstmis kwam ik 's avonds laat terug in de Verenigde Staten. Op de sabbatmorgen twee dagen later wekte mijn wekker me met de muziek van 'O, heilige nacht':

Misschien kan eenieder van ons in deze kersttijd het besluit nemen om onze Vader in de hemel nederig in gebed aan te roepen, en te smeken de macht van zijn geliefde Zoon bij ons te laten zijn in ons dagelijks leven, en ons te bevrijden van onze persoonlijke vormen van gevangenschap, groot of klein.

Hij kwam om ons te zuiv'eren van de zonde en door zijn liefde heeft Hij ons bewaard.⁶

De muziek en de boodschap drongen diep tot me door, en in tranen overdacht ik het heerlijke offer en het volmaakte leven van de Verlosser van Israël, Hij die werd geboren om de vriend van de nederigen en de hoop van de zachtmoedigen te zijn. Ik dacht aan mijn ervaring in Jeruzalem, en door mijn hele wezen stroomde liefde voor Hem die naar de aarde was gekomen en de lasten van ons allen op Zich had genomen. Ik werd overweldigd door de gedachte dat Hij mij als een vriend zou beschouwen. Ik ben de tedere gevoelens van die vroege zondagmorgen nooit vergeten, die het zuiverste getuigenis waren dat ik ooit heb ontvangen.

Ik geef mijn getuigenis van de Heiland der wereld. Ik weet dat Hij leeft. Ik weet dat Hij vóór de schepping van de wereld was voorgeordend om vrijlating voor de gevangenen uit te roepen. Over zijn geboorte en leven zeg ik: 'O, laten wij [Hem] aanbidden.'⁷ ■

Naar een toespraak, 'A Child is Born', gehouden tijdens een devotionaal aan de Brigham Young University op 9 december 2008. Zie voor de volledige Engelse tekst speeches.byu.edu.

NOTEN

1. *The Messiah*, ed. T. Tertius Noble (1912), vi.
2. Zie Gids bij de Schriften, 'Betlehem', scriptures.lds.org.
3. 'O God, onz' eeuw'ge Vader,' lofzang 117.
4. Zie Bible Dictionary, 'Feesten'.
5. Zie Russell M. Nelson, 'Weten dat de Heiland leeft, geeft ons gemoedsrust en vreugde' *Liahona*, december 2011, p. 18.
6. 'Cantique de Noël' ('O, heilige nacht'), *Recreational Songs* (1949), 143.
7. 'Komt allen tezamen', lofzang 139.

Indexeren IS ESSENTIEEL

Door indexeren komen meer gegevens online beschikbaar, zodat de leden familienamen kunnen vinden en meenemen naar de tempel.

Jennifer Grace Jones
Kerkelijke tijdschriften

Op een briefje op het toetsenbord stond: ‘Deze computer is gereserveerd voor Samuel om 5:00 uur.’ Als reactie op de uitdaging van zijn ringpresident aan de ring om een miljoen namen te indexeren, begon de veertienjarige Samuel B. uit Utah ‘s morgens om 5 uur op te staan, zodat hij kon indexeren voordat hij naar school ging. Met één computer in huis en zes broers en zussen die huiswerk te doen hadden, offerde Samuel wat slaap op om tijd aan de computer te kunnen doorbrengen.

Maar het enthousiasme van Samuel stak de rest van het gezin aan. Al gauw offerde zijn broer Nathan basketbaltijd op en offerde zijn zusje Ivylynn leestijd op om te indexeren. ‘Ik ben nog nooit zo uitgedaagd door mijn kinderen’, zegt de vader van Samuel. ‘Totdat zij ermee bezig gingen, dacht ik dat indexeren moeilijk was. Door hen heb ik geleerd dat het gemakkelijk en leuk kan zijn.’ De volgende oudejaarsavond waren de kinderen druk bezig om hun jaardoel voor het indexeren nog voor middernacht te halen.

Duizenden kilometers verderop was de familie Lanuza, in Guatemala, al even enthousiast geworden. De negen leden van dit gezin — vijf kinderen, moeder, vader, oma en opa — gebruiken samen één computer. Omdat de kinderen de computer voor huiswerk gebruiken, hun moeder haar studie aan de universiteit afmaakt en vader werkt, is de computer altijd in gebruik en indexeren de gezinsleden beurtelings. Samen hebben ze meer dan 37.000 gegevens geïndexeerd in 2011.

Deze kinderen en hun gezinnen hebben gehoor gegeven aan de uitdaging van ouderling David A. Bednar van

het Quorum der Twaalf Apostelen aan de jeugd van de kerk in oktober 2011:

‘Velen van jullie denken misschien dat familiehistorisch werk vooral iets voor oudere mensen is. Maar mij is geen leeftijdsgrens in de Schriften of richtlijn van onze kerkleiders bekend die dit belangrijke werk tot volwassenen op leeftijd beperkt. [...]

Ik nodig de jonge mensen van de kerk uit om de geest van Elia te bestuderen en die te ervaren.’¹

Familiegeschiedenis, snel en gemakkelijk

Indexeren is voor iedereen een gemakkelijke manier om met familiegeschiedenis te beginnen en de geest van Elia te ervaren. Eeuwenlang hebben overheden en kerken verslagen van personen en gezinnen bijgehouden, maar deze verslagen zijn moeilijk toegankelijk, en het kost veel tijd om erin te zoeken. Voorheen moesten mensen die in geografische zin gescheiden waren van het land van hun voorouders, naar die plaatsen reizen en zich door de verslagen worstelen, zonder de zekerheid dat ze ook maar één naam van een familielid zouden vinden.

Door de introductie van FamilySearch-indexering in 2006 werd het onderzoek naar de familiegeschiedenis versneld. Namen die ooit verborgen waren in handgeschreven papieren verslagen en in afgelegene bronnen waren opgeslagen, zijn getranscribeerd (geïndexeerd) en kunnen nu met de computer in enkele ogenblikken worden opgezocht. Om dit te bereiken, downloaden vrijwillige indexeerders gegevenssets van ongeveer 10 tot 50 namen naar hun computers thuis. Ze typen de namen, datums en

overige informatie over in de database van FamilySearch, waardoor elektronische indexen kunnen worden gemaakt waarin kan worden gezocht.

Voordat FamilySearch-indexering werd gestart, kon het maken van een doorzoekbare index voor zelfs maar één set gegevens met behulp van vroegere naamextractietechnieken jaren duren. Michael Judson, een indexeringsmanager voor FamilySearch, vertelt dat het 11 jaar heeft gekost om de Freedman Bank Records (gegevens van bevrijde slaven in de Verenigde Staten die een bankrekening hebben geopend) te indexeren. Hij schat in dat dit nu enkele maanden zou kosten.

Vrijwilligers overal ter wereld hebben sinds 2006 meer dan een miljard gegevens geïndexeerd, maar er is nog veel meer werk te doen. Er wachten nog miljarden gegevens in de Granite Mountain Records Vault in Salt Lake City (Utah). Daarnaast zijn er de gegevens die in andere archieven overal ter wereld te vinden zijn en die door de afdeling Familiegeschiedenis worden gefotografeerd, zo'n 35 miljoen digitale foto's per maand.

Bijzondere situaties, bijzondere zegeningen

Het Eerste Presidium heeft verklaard: 'Wij moedigen de leden aan om deel te nemen aan de indexering voor FamilySearch, die van het grootste belang is voor familiegeschiedenis en tempelwerk.'² Leden uit alle werelddelen reageren op deze raad en ontvangen opmerkelijke zegeningen.

De heiligen in Oekraïne werken hard aan het maken van elektronische indexen die het onderzoek naar de familiegeschiedenis in Oost-Europa zullen bespoedigen. De familie Rudenko in Kiev geeft een heel goed voorbeeld. Ze brengen het offer om voor internet te betalen zodat zij en hun kinderen namen kunnen indexeren. Zuster Rudenko laat de laptop van het gezin op de keukentafel staan, zodat ze kan indexeren als ze in de loop van de dag even tijd over heeft. Ze typt namen met één hand, terwijl ze met haar andere hand een baby vasthoudt. Haar zoon van 16 en dochter van 12 zijn ook regelmatige indexeers geworden, en af en toe bezoekt het gezin de overheidsarchieven om familienamen op te zoeken. De familie Rudenko stuurt regelmatig namen in voor de tempel en verricht verordeningen voor die namen. Soms gaan ze meerdere keren per week naar de tempel.

Zuster Rudenko vertelt over de zegeningen die ze door het werk aan de familiegeschiedenis heeft ontvangen. 'Ik geloof dat het werken aan indexering en familiegeschiedenis ons beschermt. In mijn patriarchale zegen is mij beloofd dat ik, door dit werk te doen, mijzelf en mijn kinderen zal beschermen. Hun gedachten zullen rein zijn en ze zullen

opgewassen zijn tegen de slechte invloeden van deze wereld. [Mijn kinderen] hebben van God de kracht voor dit werk ontvangen.'

Veel leden ontdekken dat indexeren een gelegenheid tot zinvol dienstbetoon biedt, ongeacht hun bekwaamheid of omstandigheden. Malinda Perry uit Utah (V.S.) heeft op 24-jarige leeftijd een auto-ongeluk gehad, waardoor ze vanaf haar nek verlamd is. Toen ze zich aan deze nieuwe levenswijze aanpaste, bad zuster Perry over manieren waarop ze kon dienen. Haar vraag werd beantwoord toen Rayleen Anderson, van het ZHV-presidium van haar ring, haar bezocht en haar leerde indexeren. Zuster Perry brengt nu elke dag tijd achter de computer door met een staafje aan haar hand bevestigd, dat ze net voldoende beweegt om te typen. Elke dag indexeert ze een set namen.

'In plaats van me op mezelf te concentreren, zoals ik altijd deed, is mijn focus gewijzigd in het dienen van anderen', zegt zuster Perry. 'Ik houd van de Heer, en ik bied zijn zegeningen graag aan anderen aan door middel van indexeren.'

Toen hij naar een presentatie over familiegeschiedenis zat te luisteren, kreeg David Pickup, ringpresident in Chorley (Engeland) een ingeving dat indexeren de leden van zijn ring kon helpen om hun verlangen om naar de tempel te gaan te vergroten. Maar hij vroeg zich af hoe iets dat op

gewoon gegevens invoeren leek, de mensen naar de tempel kon brengen.

Hij besloot het indexeren te proberen en bemerkte dat het de geest van Elia in sterkere mate in zijn leven bracht. Indexeren is voor hem een 'zuiverend' werk geworden. 'Je kunt niet indexeren zonder dat je niet alleen aan de namen denkt die je indexeert, maar ook aan de namen van je eigen familie', zegt hij.

President Pickup daagde de leden van zijn ring uit om indexeren te gebruiken als manier om mee te doen met familiegeschiedenis. Binnen korte tijd bemerkten hij en andere ringleiders dat het aantal leden met een tempelaanbeveling toenam, evenals de aanwezigheid in de avondmaalsdiensten. Ze bemerkten dat de leden die aan het indexeren deelnamen, een verlangen ontwikkelden om de namen van hun eigen familie naar de tempel te brengen.

De zeventienjarige Mackenzie H. ging de uitdaging van president Pickup aan en begon met indexeren. Ze hielp ook haar andere gezinsleden en grootouders om eraan mee te gaan doen. In minder dan twee jaar had Mackenzie meer dan 44.000 namen geïndexeerd. Nog belangrijker was dan Mackenzie en haar gezin ertoe werden bewogen om de namen van hun eigen familieleden op te zoeken en naar de tempel te brengen, waar ze de heilbrengende verordeningen voor hen verrichtten.

Door indexeren kwam de Geest in sterkere mate in het leven van de leden van de ring Chorley en kregen ze de hulpmiddelen die ze nodig hadden om de namen van hun familie naar de tempel te brengen. 'Je hoeft niet in aanmerking te komen voor een tempelaanbeveling om te indexeren,' zegt president Pickup, 'maar wanneer je indexeert, zal het je verbeteren, je zult waardig voor de tempel willen zijn, je zult naar de tempel willen gaan en je zult werk voor je voorouders willen doen. [...] Ik weet dat, omdat het met mij gebeurde.'

Indexeren helpt iedereen

De Heer heeft beloofd: 'Ik zal mijn werk te zijner tijd bespoedigen' (LV 88:73). Indexeren is een van de manieren waarop de Heer die belofte vervult. Mensen kunnen hun eigen voorouders opzoeken en het aan anderen overlaten om die op te zoeken, maar dankzij indexing kan iedereen zijn familiegeschiedenis onderzoeken en gaat het sneller. 'De Heer heeft ons de technologie gegeven voor

MEER DAN ALLEEN GEGEVENSINVOER

Op het eerste gezicht lijkt indexeren misschien op gewoon gegevens invoeren, maar ervaren indexeers getuigen er vaak van dat indexeren een geestelijke bezigheid is die personen aan beide zijden van de sluier tot zegen is.

Hieronder staan tips om van indexeren een geestelijk voldoeninggevend ervaring te maken:

1. Begin met een gebed. Mogelijk wilt u specifiek bidden om de geest van Elia te ervaren, zodat uw hart zich tot uw voorouders zal wenden.
2. Zet alles wat af kan leiden aan de kant, inclusief televisie of muziek die de Geest kan weerhouden.
3. Indexeer samen met familie of vrienden. Zo kunt u elkaar niet alleen helpen bij het lezen van moeilijke handschriften, maar het kan ook de deur voor u openen om uw eigen familiegeschiedenis te bespreken.
4. Bedenk dat elke naam die u indexeert een persoon vertegenwoordigt, die door nog levende nakomelingen kan worden gevonden en plaatsvervangend verordeningen in de tempel kan ontvangen.
5. Onthoud dat de Heer u zal helpen. Door de Heiland kunt u elke uitdaging overwinnen die u bij het indexeren ervaart (zie 2 Korintiërs 12:9–10).

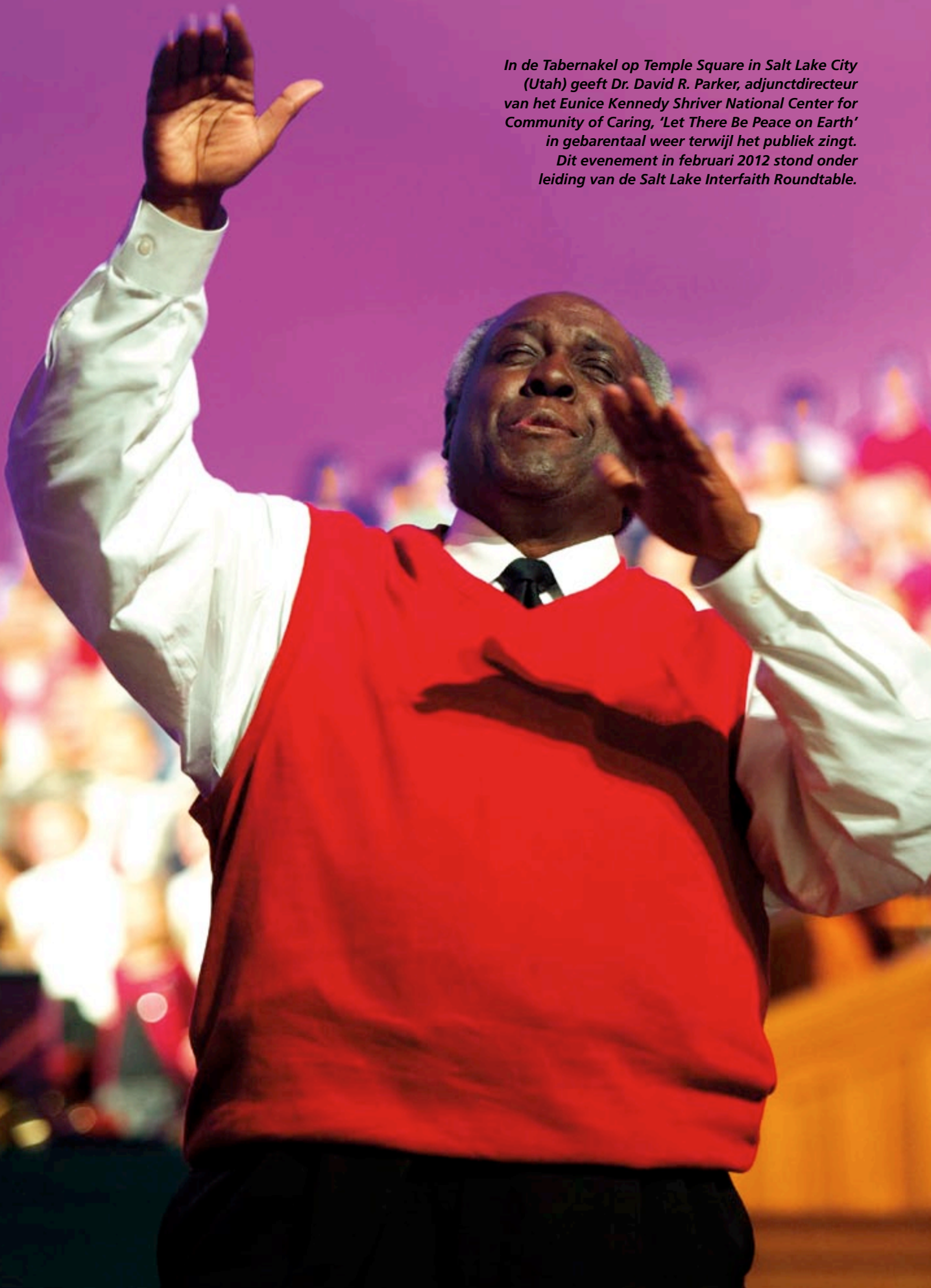
Indexeren is beschikbaar in het Nederlands, Engels, Frans, Duits, Italiaans, Japans, Pools, Portugees, Russisch, Spaans en Zweeds. Ga voor meer informatie naar familysearch.org/indexing.

enorme verbeteringen bij het opzoeken van namen', zegt broeder Judson. 'Tegenwoordig werk je niet alleen aan je eigen familiegeschiedenis; indexeren is een gezamenlijke inspanning om alle kinderen van onze hemelse Vader te helpen.' ■

NOTEN

1. David A. Bednar, 'Het hart der kinderen zal zich wenden', *Liahona*, november 2011, p. 24.
2. Brief van het Eerste Presidium, 29 februari 2012.

In de Tabernakel op Temple Square in Salt Lake City (Utah) geeft Dr. David R. Parker, adjunctdirecteur van het Eunice Kennedy Shriver National Center for Community of Caring, 'Let There Be Peace on Earth' in gebarentaal weer terwijl het publiek zingt. Dit evenement in februari 2012 stond onder leiding van de Salt Lake Interfaith Roundtable.

BETERE HEILIGEN WORDEN DOOR

samenwerking met andere geloven

Wanneer we dienstbetoon verrichten samen met hen die een ander geloof hebben, bouwen we niet alleen onze gemeenschap op en verbeteren we onze relaties, maar worden we zelf ook betere discipelen.

Betsy VanDenBerghe

De kerkleiders roepen de leden regelmatig op om met de oprechten van hart, ongeacht hun godsdienst, samen te werken in dienstbetoon en morele kwesties. Vaak geven kerkleiders het voorbeeld. Onlangs ontvingen president Dieter F. Uchtdorf en zijn vrouw, Harriet, een onderscheiding als Mensenvriend van het Jaar van Catholic Community Services. Hij merkte op dat het ironisch was dat 'twee Duitsers, vroegere lutheranen en nu toegewijde mormonen, werden geëerd door katholieken in de Verenigde Staten van Amerika'.¹

Leden overal ter wereld hebben op prijzenswaardige wijze gereageerd op de oproep om schouder aan schouder met leden van andere organisaties dienstbetoon te verrichten. Ik ben geraakt door verslagen van wijken van heiligen der laatste dagen die gemeenschapstuinen kweken, conferenties voor meerdere geloven over morele waarden houden en samen met mensen van andere kerken openbare ruimten schoonmaken.

Bij dienstbetoon samen met mensen van een ander geloof heb ik gezien dat de aanmoediging van ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen waar is: Eerbiedig en oprecht dienstbetoon door leden van verschillende kerken bouwt niet alleen onze gemeenschap op, maar stelt ons ook in staat om gezamenlijk en individueel meer liefde voor God en zijn kinderen te ontwikkelen.²

De wereld verbeteren

Enkele jaren geleden kwam een Presbyteriaanse predikante bij mij in de buurt wonen die al haar naasten wilde dienen, niet alleen de leden van haar kerk. Toen ze met vriendelijkheid, aanbiedingen om te helpen en uitnodigingen voor buurtfeestjes,

Holladay Matters (in Holladay, Utah, V.S.) is gevormd om mensen van elk geloof, of zonder kerkelijke binding, welkom te heten bij buurtprojecten en -activiteiten. Afgebeeld zijn de oprichters, vrouwen afkomstig uit verschillende kerken.

contact met anderen zocht in onze buurt, waar merendeels heiligen der laatste dagen woonden, begonnen leden van onze wijk mee te doen met dienstprojecten van haar kerk. Samen met burens van verschillende geloven hield ze een geldinzameling voor een gezin van heiligen der laatste dagen dat hoge medische kosten had en er enorm door werd geholpen.

Apostel Orson F. Whitney (1855–1931) heeft gezegd: ‘God gebruikt meer dan één groep mensen om zijn grote en wonderbare werk tot stand te brengen. [...] Het is te groot, te moeilijk voor één enkele groep mensen.’³ Wanneer goede mensen samenwerken, kunnen grootse dingen tot stand worden gebracht. Het werk van die predikante uit onze buurt leidde tot de vorming van een comité met leden van verschillende kerken, dat samen met de ZHV van onze ring een vrouwenconferentie organiseerde waardoor hygiënesets en boeken aan vluchtelingenorganisaties konden worden gegeven. Door deze samenwerking met andere geloven konden leden uit de ring een kerkgemeente helpen om een grote groep vluchtelingen voedsel te verschaffen en meedoen toen nog een andere kerk meer vrijwilligers nodig had bij een tehuis voor daklozen.

‘We hebben de verantwoordelijkheid [...] om met andere kerken en organisaties samen te werken’, zei president Thomas S. Monson tot de leden⁴. Deze vorm van dienstverlening heeft de wereld gezegend met meer dan alleen humanitair dienstbetoon. In een toespraak tot christelijke leiders in de Verenigde Staten beschreef ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen een reeks dialogen tussen heiligen der laatste dagen en evangelische christenen die op de Brigham Young University plaatsvonden.⁵ Een van de resultaten van deze conferenties was, dat een vooraanstaande theoloog zich verontschuldigde voor

In december 2011 voeren kinderen van de Immaculate Conception Catholic Church in New Jersey (USA) een kerstprogramma uit samen met kinderen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Met dit benefietconcert werd voedsel bijeengebracht voor de plaatselijke voedselbank.

een onjuiste weergave van het mormoonse geloof door mensen van zijn gemeenschap.⁶ Ouderling Holland zei over deze wijze van bruggen bouwen: ‘Ik moet wel geloven dat dit te danken is aan een goddelijke hand in de gebeurtenissen in deze moeilijke tijden.’⁷

Onze relaties verbeteren

Wanneer we samen met anderen dienstbetoon verrichten, kunnen bepaalde richtlijnen ons helpen om onze samenwerking zinvoller te maken zonder aanstoot te geven. Ik heb eens in een grote stad gewoond en me als vrijwilliger opgegeven voor een openbaar onderwijsprogramma van een plaatselijke kerk. Maar toen bleek dat degene die het programma leidde het onaanvaardbaar vond dat ik lid was van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Die ervaring heeft me ervan overtuigd dat we ieders bijdrage moeten waarderen, ongeacht iemands geloof of niet-geloven. Ik maak dankbaar gebruik van elke gelegenheid om over de kerk te vertellen als iemand geïnteresseerd is, maar ik weet ook dat wij als

heiligen der laatste dagen Jezus' opdracht serieus moeten nemen om onze naaste lief te hebben, de naakten te kleden, de hongerigen te voeden en de gevangenen te bezoeken (zie Matteüs 25:34–36), zonder de bekering te verwachten van degene voor wie of met wie we dit doen. Oprechte, respectvolle samenwerking met andere geloven vereist van geen enkele groep mensen, de onze inbegrepen, dat zij hun geloof verloochenen. De deelnemers worden er daarentegen door aangemoedigd om 'geen enkele kerk [te bestrijden]' (LV 18:20) en zich 'met de band der naastenliefde [te bekleden]' (LV 88:125).

Een wijze ringleider in onze buurt met veel heiligen der laatste dagen gaf nog een nuttige richtlijn. Hij raadde de leden die samen met mensen van andere geloven dienstbetoon verrichten aan om niet het heft in handen te nemen door te overheersen bij beslissingen of leiderschap, maar door met raden te werken en allen toe te staan om 'een gelijke gelegenheid [te] hebben' (LV 88:122). Deze leider, die grote ervaring

had in de samenwerking met andere kerken, moedigde de leden ook aan om goede relaties op te bouwen. Hij had bemerkt dat sommige mensen die met heiligen der laatste dagen hadden samengewerkt, vonden dat ze wel hard werkten en vriendelijk waren, maar er meer in geïnteresseerd waren om het werk af te krijgen dan om vriendschap te ontwikkelen.

Mijn ervaring met werk voor de gemeenschap en in het onderwijs heeft me ervan overtuigd dat de Geest sterk is wanneer verschillende mensen verenigd werken aan een doel dat de moeite waard is. Broederlijke liefde en zuivere motieven stimuleren dienstbetoon nog meer dan het bijbehorende harde werk.⁸

Een heilige der laatste dagen die op een conferentie voor academici van verschillende geloven sprak, merkte op dat we door contacten met anderen te leggen, mensen met een ander geloof helpen om ons beter te begrijpen.⁹ Een andere wetenschapper, niet van ons geloof, geeft een cursus over het mormonisme aan een vooraanstaande Amerikaanse universiteit. Zij ontdekte dat haar studenten in de eerste plaats over de kerk wilden leren 'omdat ze waren opgevoed met het geloof dat de godsdienst een cultus was, maar hun ervaring met mormoonse vrienden en collega's niet met dat stereotype overeenkwam'.¹⁰

LEERSTELLIGE PUNTEN

- God gebruikt de oprechten van hart in alle godsdiensten en culturen om zijn werk op aarde voort te stuwen.
- Samenwerking met anderen die niet tot ons geloof behoren, stelt ons in staat om meer goed te doen dan we alleen zouden kunnen.
- Samenwerking tussen mensen met een verschillend geloof laat misverstanden verminderen, leidt tot gevoelens van broederschap en zusterschap en brengt ons dichter bij de Vader van ons allen.

Deelnemers bespreken het verdedigen van godsdienstvrijheid tijdens een conferentie voor meerdere geloven in São Paulo (Brazilië) in maart 2013.

Onder, van links naar rechts: Bharatanatyamse danseressen treden op in de Salt Lake Tabernacle tijdens een muziekfestijn voor diverse geloven in februari 2010. Een bezoeker geniet van het optreden. In een video van Mormon Messages bespreken jongvolwassenen van verschillende geloven het belang van seksuele reinheid. Deelnemers aan de jaarlijkse Interfaith Charity Quilting Bee in Houston (Texas, V.S.) maken quilts voor behoeftige gezinnen.

Onszelf verbeteren

Dienstbetoon samen met anderen helpt niet alleen hen om ons te begrijpen, maar het motiveert ook ons om van hen te leren en beter te gaan beseffen dat God ‘geen aan-nemer des persoons’ is (LV 1:35). Hij staat goede mensen van elk geloof en elke cultuur bij wanneer zij het leven van zijn kinderen willen verbeteren.

Deze erkenning van het goede in anderen helpt ons om nederig te blijven, in tegenstelling tot de farizeeën, die Jezus om hun geestelijke eigendunk veroordeelde (zie Matteüs 23), of de Zoramieten, die in het boek Alma als uitsluitend en arrogant worden geportretteerd (zie Alma 31). Door voor het goede in anderen open te staan, kunnen wij betere mensen worden.

Onze liefde kan zich uitbreiden van een nauwe familiekring tot het omvatten van niet alleen onze vrienden, maar uiteindelijk onze naasten en zelfs onze vijanden. Een kerklid dat diensteedde in het Amerikaanse leger in het Japan van na de Tweede Wereldoorlog vertelde over zijn worsteling met verbittering jegens het Japanse volk. Nadat hij door mensen uit een Japanse stad in hun heiligdom was uitgenodigd en verwelkomd, bemerkte hij echter ‘dat hun geest de mijne

raakte, en ik voelde een verbazingwekkende verandering in mijn gevoelens jegens hen. Mijn verbittering smolt weg. [...] Ik dacht na over wat er in dat heiligdom was gebeurd en hoe mijn gevoelens voor de mensen daar op verbazende wijze waren veranderd.’¹¹

Evenzo kunnen anderen, wanneer we hen oprecht verwelkomen in ons midden, een verandering ondergaan. Een evangelische christen die aan de Brigham Young University was afgestudeerd schreef een artikel over haar ervaring en beschreef haar aanvankelijk defensieve houding naar de heiligen der laatste dagen die daar studeerden. Maar nadat ze uiteindelijk vriendschappen had gesloten die veel voor haar betekenden, kreeg ze waardering voor ‘de nadruk die de heiligen der laatste dagen er naar mijn gevoel op leggen dat God dicht bij de mensheid staat. Ik begon te begrijpen dat ik, in mijn streven om Gods grootsheid te behouden, Gods nabijheid had verwaarloosd — en dat besef had een diepgaande uitwerking op mij.’¹²

In zijn toespraak tot christelijke leiders erkende ouderling Holland ‘het risico dat is verbonden aan het horen van iets nieuws over iemand anders. Nieuw begrip heeft altijd invloed op oude perspectieven, zodat opnieuw nadenken over en herstructureren

Alan Bachman, voorzitter van de Salt Lake Interfaith Roundtable, spreekt in de Salt Lake Tabernacle in februari 2012.

Drie vrouwelijke heiligen der laatste dagen bezoeken Faith Feast, een intercultureel diner op meerdere locaties in Spokane (Washington, V.S.). Zij en andere deelnemers bezochten een plaatselijke moskee, een Sikh gurdwara en een Presbyteriaanse kerk.

van onze zienswijze van de wereld onvermijdelijk is.¹³ Wanneer ik vriendschap sluit met mensen van een ander geloof, bemerk ik dat ik vaak bezig ben om te analyseren waarin we verschillen, waarbij ik probeer om de culturele van de leerstellige verschillen te onderscheiden en intussen probeer al het deugdzame en lieflijke te waarderen dat zij te bieden hebben. Inderdaad, dat mag soms riskant lijken, maar het is altijd de moeite waard. Terwijl ik bezig ben om dingen van een andere kant te bekijken, leg ik mijn uiterlijke culturele gewoonten van me af en kom ik dichtbij de essentie van het evangelie.

Verschillende groepen heiligen der laatste dagen nodigen mijn vriendin de predikante uit om over het onderwerp ‘onze naaste liefhebben ondanks godsdienstige verschillen’ te spreken, en ze voelde zich geaccepteerd door veel van de aanwezigen. Op haar beurt nodigde ze mij en andere heiligen der laatste dagen uit om in andere kerkgemeenschappen over hetzelfde onderwerp te spreken. Na die diensten werd ik omringd door leden van die kerken, die met me wilde praten, me wilden omhelzen en zelfs tranen van wederzijdse liefde en begrip in de ogen hadden. Bij dergelijke ervaringen is het me duidelijk geworden dat de conclusie van ouderling Holland waar is:

‘Wanneer we verder kijken dan iemands huidskleur,

etnische afkomst, sociale kring, kerk, synagoge, moskee, overtuiging en geloofsbelijdenis, en wanneer we ons best doen anderen te zien voor wie en wat ze zijn — kinderen van dezelfde God — gebeurt er iets goeds en waardevols met ons. We raken dan meer één met de God die de Vader van ons allen is.’¹⁴ ■

De auteur woont in Utah (VS).

NOTEN

1. Dieter F. Uchtdorf, in: Marjorie Cortez, ‘Catholic Community Services honors Uchtdorfs, Eccles as humanitarians of the year,’ 7 november 2012, deseretnews.com.
2. Zie: Quentin L. Cook, ‘Partnering with Our Friends from Other Faiths,’ 9 augustus 2010, patheos.com.
3. Orson F. Whitney, in Conference Report, april 1928, p. 59.
4. Thomas S. Monson, in ‘The Mormon Ethic of Civility,’ 16 oktober 2009, mormonnewsroom.org
5. Zie: Jeffrey R. Holland, ‘Samen de zaak van Christus dienen’, *Liahona*, augustus 2012, pp. 24–26.
6. Joseph Walker, ‘Evangelical leader says LDS Church is not a cult’, 10 oktober 2011, deseretnews.com.
7. Jeffrey R. Holland, ‘Samen de zaak van Christus dienen’, *Liahona*, p. 24.
8. Zie: Michael A. Neider, ‘The Voice of the People’, *Ensign*, oktober 2012, pp. 38–40.
9. Zie: Blair D. Hodges, ‘Mormons, Methodists meet to consider similarities, compare cultures, theology, music’, 25 februari 2012, deseretnews.com.
10. Joseph Walker, ‘University of Virginia Chair in Mormon studies named for Richard L. Bushman’, 12 oktober 2012, deseretnews.com.
11. Ferron A. Olson, ‘Forgiveness at Wakayama’, *Ensign*, december 2011, p. 57.
12. Sarah Taylor, in ‘An Evangelical Student’s Experience at BYU’, *Meridian Magazine*, ldsmag.com.
13. Jeffrey R. Holland, ‘Samen de zaak van Christus dienen’, *Liahona*, p. 29.
14. Jeffrey R. Holland, ‘Samen de zaak van Christus dienen’, *Liahona*, p. 29.

VAN *mzungu* TOT VRIEND

Eenvoudig dienstbetoon door een oudere zendeling maakte een blijvende indruk.

David Dickson

Kerkelijke tijdschriften

Een *mzungu* in een boom? Wat deed een *mzungu* daar in een boom? En wat voor gereedschap gebruikte hij om zo snel takken door te zagen?

Dergelijke vragen kwam bij de Oegandezen op die naar een vreemdeling (*mzungu*) keken met een op batterijen werkende trekzaag om dode taken van een enorme schaduwboom af te zagen. Het gereedschap was al een wonder voor de plaatselijke bevolking. Velen van hen hadden nog nooit zoiets gezien.

Maar nog verbazender vonden ze de *mzungu* zelf. Ouderling Roland Harris, een oudere zendeling uit Utah (V.S.), snoeide de boom tak voor tak en zaagde de dode takken boven in de boom af. De mensen beneden stonden verbaasd dat een vreemdeling zoiets voor een van hen zou doen.

Uiteindelijk zou die eenvoudige vorm van dienstbetoon van ouderling Harris het begin vormen van vriendschap met iemand die niets met de kerk of iemand van de kerk te maken wilde hebben.

Kennismaken met Godfrey

Ouderling Roland Harris en zuster Janet Harris waren op een zending van 23 maanden in het zendingsgebied Kampala (Oeganda). Zuster Harris, een gediplomeerd verpleegkundige, was geroepen als medisch adviseur voor de zendingen. Ouderling Harris, een gepensioneerd bouwkundig bedrijfsleider die zowat alles in het heelal kan repareren, zorgde voor de kerkgebouwen en zendingsauto's.

Kort na hun aankomst in Oeganda namen ouderling en zuster Harris een plaatselijk kerklid, Mary, in dienst om te helpen bij het schoonmaken van hun huis.

Mary was drie jaar daarvoor gedoopt. 'We begonnen

gewoon van haar te houden,' zegt zuster Harris. 'Ze hielp ons begrijpen hoe het er in Oeganda toeling.'

Hoe beter ze Mary leerden kennen, hoe hechter hun vriendschap werd. Al snel hoorden ze over haar man, Godfrey — een goede man die echter afstand hield van leden van de kerk, vooral zendingen. 'Hij wilde geen zendingen in zijn huis toelaten', legt zuster Harris uit. Toch wilde Mary nog steeds dat Godfrey hen zou ontmoeten.

Ze nodigde het echtpaar Harris uit voor een kort bezoek. 'We verwachtten er niet veel van', vertelt zuster Harris. 'We zeiden tegen Godfrey: Mary is nu onze goede vriendin, en we willen haar familie leren kennen.' Godfrey praatte wat met hen maar liep niet warm voor het idee om hen als meer dan kennissen te leren kennen.

Dat veranderde allemaal op de dag dat ouderling Harris tevoorschijn kwam met elektrisch gereedschap, een ladder en een aanbod om te helpen.

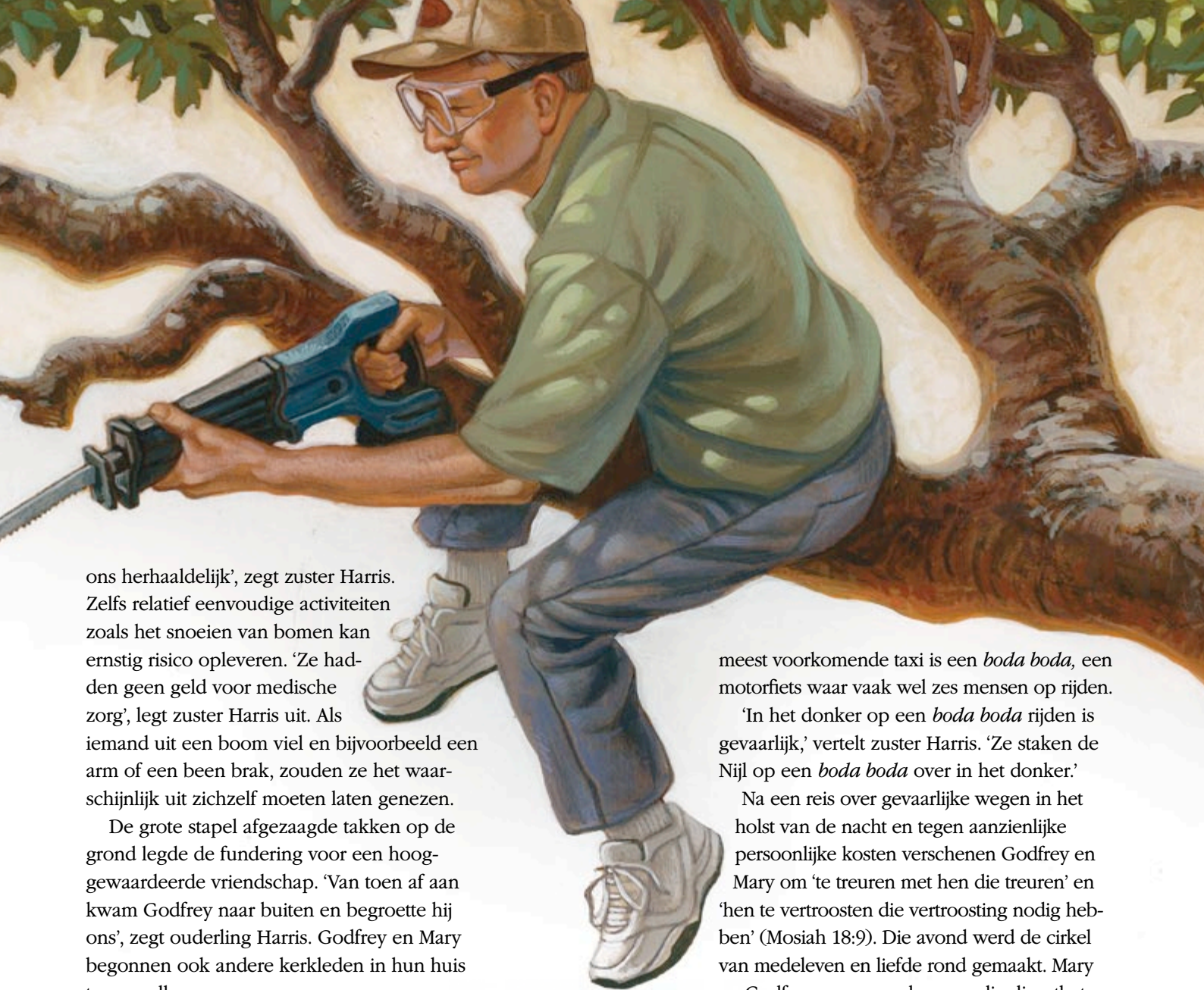
Het keerpunt

Het huis van Godfrey en Mary was omringd door hoge schaduwbomen vol dode takken en uitgegroeide takken die gevaarlijk boven hun dak hingen.

Ouderling Harris ging meteen aan het werk. Hij zat vier uur in de boomtoppen en zaagde takken af die soms wel een doorsnee van 25 cm hadden. Dit had beslist al lang moeten gebeuren. 'Ik was minstens 6 meter boven de grond', zegt ouderling Harris. De mensen die erlangs liepen, konden hun ogen haast niet geloven.

Op zijn beurt was ook Godfrey verbaasd. 'Hij bedankte

ons herhaaldelijk', zegt zuster Harris. Zelfs relatief eenvoudige activiteiten zoals het snoeien van bomen kan ernstig risico opleveren. 'Ze hadden geen geld voor medische zorg', legt zuster Harris uit. Als iemand uit een boom viel en bijvoorbeeld een arm of een been brak, zouden ze het waarschijnlijk uit zichzelf moeten laten genezen.

De grote stapel afgezaagde takken op de grond legde de fundering voor een hoog-gewaardeerde vriendschap. 'Van toen af aan kwam Godfrey naar buiten en begroette hij ons', zegt ouderling Harris. Godfrey en Mary begonnen ook andere kerkleden in hun huis te verwelkomen.

De Nijl oversteken

De vriendschap van ouderling en zuster Harris met Godfrey en Mary werd in de loop van de maanden sterker. Uiteindelijk werd deze vriendschap voor broeder en zuster Harris een bron van kracht en ondersteuning toen zich halverwege hun zending een onverwachte tragedie voordeed. Ze kregen bericht dat hun zoon Brad bij een ongeval op de snelweg was gedood.

Zodra Mary en Godfrey hierover hadden gehoord, trokken ze hun beste kleren aan en gingen ze op een gevaarlijke reis om bij hun lieve vrienden te kunnen zijn.

In Oeganda hebben maar weinig mensen een auto. Ze lopen of gaan met een taxi. Veruit de

meest voorkomende taxi is een *boda boda*, een motorfiets waar vaak wel zes mensen op rijden.

'In het donker op een *boda boda* rijden is gevaarlijk,' vertelt zuster Harris. 'Ze staken de Nijl op een *boda boda* over in het donker.'

Na een reis over gevaarlijke wegen in het holst van de nacht en tegen aanzienlijke persoonlijke kosten verschenen Godfrey en Mary om 'te treuren met hen die treuren' en 'hen te vertroosten die vertroosting nodig hebben' (Mosiah 18:9). Die avond werd de cirkel van medeleven en liefde rond gemaakt. Mary en Godfrey waren nu degenen die dienstbetoon verleenden. 'Het was heel opmerkelijk', zegt zuster Harris. Mary stelde voor om samen in gebed te knielen. Zonder aarzeling deed Godfrey mee.

Ouderling en zuster Harris gingen naar Californië (V.S.) om de begrafenis van Brad bij te wonen. Daarna gingen ze terug naar Oeganda om hun zending te voltooiën. Nu ze terug zijn in Utah, zijn Roland en Janet Harris nog steeds goede vrienden van Mary en Godfrey.

Dienstbetoon is een sleutel die deuren kan openen die anders gesloten bleven. Zoals president Thomas S. Monson heeft gezegd: 'Als onzelfzuchtige dienstbaarheid zelfzuchtig streven vervangt, worden Gods doeleinden door zijn macht tot stand gebracht' ('Gewillig en waardig om te dienen', *Liahona*, mei 2012, p. 68). ■

Afrika

Continent van lichtende hoop

Richard M. Romney
Kerkelijke tijdschriften

Het geloof en de gehoorzaamheid van heiligen der laatste dagen in Afrika en Madagascar zijn een voorbeeld voor kerkleden overal.

Het is gemakkelijk om van de mensen in Afrika te houden,'¹ zie ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen in Freetown (Sierra Leone) tijdens een opdracht die tevens bezoeken aan Liberia en Ghana inhield.

Hij zei dat het geloof en de gehoorzaamheid van de Afrikaanse heiligen der laatste dagen, voortkomend uit hun liefde voor het evangelie, een voorbeeld is voor alle leden van de kerk.

'Het is indrukwekkend,' zei ouderling Holland, 'om te zien hoeveel het evangelie voor hen betekent, om

Het verbond van de doop opent de deur naar vele zegeningen, evenals getrouwe studie van het evangelie.

te zien wat ze ermee hebben gedaan, hoe ze het koesteren, om hun getrouwheid in tiende en dienstbetoon te zien, in tempelbezoek — ik denk aan de tempel als het hoogste doel — en dan te zien hoe ze hun kinderen in de kerk grootbrengen en hun zoons en dochters op zending laten gaan. Het is een prachtig blijk van hun getrouwheid.²

Terwijl je ernaar keek

Ouderling Holland merkte op dat de kerk, met uitzondering van Zuid-Afrika (waar in 1970 een ring is georganiseerd), minder dan 30 jaar in Afrika is geweest. Daarom is de kerk hier ‘geboren terwijl je ernaar keek, op één dag geboren’ en is ‘Afrika [...] een van die bijzondere plaatsen waar je de heerlijkheid des Heren kunt zien, en het wonder van de herstelling, die zich haast letterlijk voor je ogen ontvouwen.’³

Hij zei dat hij zich altijd zal herinneren dat hij in Accra (Ghana) is geweest met president Gordon B. Hinckley (1910–2008) toen deze aankondigde dat daar een tempel zou worden gebouwd. ‘[De mensen] gingen staan en juichten, weenden en dansten, omhelsden elkaar en huilden. En op een bepaalde manier is die geest er nog steeds. Daarom houd ik zo van de Afrikanen — om hun onvoorwaardelijke

vreugde in het evangelie. De meesten hadden heel weinig materiële goederen in hun leven, maar toen ze het evangelie kregen, hebben ze dat omarmd. [...] En dat doen ze nog steeds. Ze doen dat tot op de dag van vandaag.’⁴

Profetieën vervuld

Andere profeten en apostelen die in Afrika zijn geweest, spreken over dit continent als een plaats waar de profetieën van de Heer letterlijk in vervulling gaan.

‘De Afrikaanse mensen zijn vriendelijke en geduldige mensen,’ zei ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen na een bezoek aan leden van de kerk in Mozambique en Nigeria. ‘Ze hebben niet veel inkomsten of middelen die hun financieel in staat stellen om dingen te doen, dus ze spannen zich gewoon in om ze te doen. Ze lopen kilometers en kilometers om iets te bereiken dat ze door de Heilige Geest is ingegeven om het werk vooruit te laten gaan.’⁵

Ouderling Scott merkte op dat er in 1999, toen hij Mozambique toewijdde voor de verkondiging van het evangelie, nog maar 40 leden in dat land waren en dat het deel uitmaakte van het zendingsgebied Johannesburg (Zuid-Afrika). Ten tijde van zijn tweede bezoek, in januari 2011, was de kerk in Mozambique gegroeid tot meer dan 5000 leden, verdeeld in twee districten en 19 gemeenten die verspreid over het land bij elkaar kwamen. Mozambique is tevens de hoofdzetel van het zendingsgebied Maputo (Mozambique), waartoe ook het land Angola behoort.⁶

Jong maar groeiend

‘We zijn nog jong hier’,⁷ zei ouderling Russell M. Nelson, ook van het Quorum der Twaalf Apostelen, toen hij Madagascar, Malawi en Kenia bezocht. ‘We kijken hoe de Heer op dit prachtige continent Afrika aan het werk is om de mensen te zegenen [...] met de waarheid, het licht van het evangelie, [en met] de verordeningen voor heil en verhoging.’⁸ Hij zei dat hij vooral onder de indruk was van de kracht van de lokale kerkleiders in Afrika. ‘Ik kan u niet zeggen hoe dankbaar we wel zijn voor deze [plaatselijke] leiders, die hun tijd en talenten geven in dienst van de Heer, om deze mensen tot zegen te zijn.’⁹

Ouderling Nelson is ‘bijzonder optimistisch’ over de toekomst van de kerk en de mensen in Afrika en Madagascar, omdat hun geloof sterker is dan hun uitdagingen. ‘U bent werkelijk kinderen van God, kinderen van het verbondsvolk Israël, voorbereid om de Heer Jezus Christus en God, onze Eeuwige Vader, te ontmoeten en met [uw] gezinnen in hun tegenwoordigheid te verblijven’,¹⁰ zei hij tijdens een bijeenkomst in Madagascar. Ouderling Nelson zei ook: ‘Dit zijn mensen met een groot potentieel. Ze hebben geloof. Ze hebben liefde voor de Heer, en ze hebben alles wat nodig is om mensen werkelijk sterk te maken.’¹¹

Tijdens een interview in Nairobi (Kenia) vertelde ouderling Nelson: ‘We hebben als heiligen der laatste dagen kerkgebouwen hier. We hebben een ring hier in Nairobi. Vandaag hebben we een ringconferentie gehad. Het was geweldig om met deze mensen bij elkaar te zijn. Er waren meer dan

Als ze ernaar streven altijd aan de Heiland te denken, worden de leden gesterkt en beginnen ze opnieuw door van het avondmaal te nemen.

duizend mensen, [en ze waren zo] eerbiedig [en hadden een] prachtig koor, een uitstekend ringpresidium en een patriarch op het podium. Ik kan nauwelijks mijn blijdschap onder woorden brengen wanneer ik zoveel vooruitgang zie.¹²

Ondanks tegenspoed

Ouderling Holland zei dat de kerk voorspoedig is in Afrika, al heeft ze met uitdagingen te maken. Hij noemde als voorbeeld: 'Terwijl er een burgeroorlog woedde in Ivoorkust, zijn de heiligen der laatste dagen [...] gewoon naar de tempel blijven komen. Het is geweldig dat ze dat hebben gedaan. Ik heb groot respect voor hen.'¹³

Sprekend over zowel Sierra Leone als Liberia zei ouderling Holland: 'Omdat ze zo'n bloedig recent verleden met oorlogen en geweld hebben, is dat een van de oorzaken waarom het evangelie daar door zo veel mensen wordt aangenomen. Ze hebben gezien hoe het leven *niet* hoort te zijn, maar nu ze de getuigenissen van de zendelingen en de leden hebben gehoord, hebben ze gezien hoe het leven *kan* zijn. De hemel heeft [hun beproevingen] in een zegen verandert waardoor ze zich gaan oprichten uit politieke wanorde en burgeroorlog.'¹⁴

Verder wees ouderling Holland erop dat de kerk in Zimbabwe is blijven groeien, ondanks de moeilijke tijden

die men daar de afgelopen jaren heeft gezien: 'De kerk is tot bloei gekomen. We hebben groei, we hebben ringen, we hebben zendingsgebieden. Dat gebeurt nu overal in Afrika.'¹⁵

Het evangelie verkondigen

Een van de sleutels tot het succes van de kerk in Afrika is volgens ouderling Holland dat 'we ons niet bemoeien met in het oog lopende sociale en politieke kwesties. Wij verkondigen het evangelie. We bekommen ons wel om rechtvaardigheid, en we bekommeren ons om sociale kansen en gelijkheid. Maar we denken [dat de antwoorden in het evangelie te vinden zijn], dus we verkondigen alleen het evangelie. Dit is in andere gebieden waar gebleken en is waar in Afrika: als mensen dat begrip, die zegen en dat licht in hun leven krijgen, begint alles opeens te veranderen en worden ze gezegend.'¹⁶

De belofte van de Heer

Ouderling Holland haalde de Heiland aan, die heeft gezegd: 'Alzo zullen de laatsten de eersten en de eersten de laatsten zijn' (Matteüs 20:16).

'In zekere zin', zei hij, 'komt het evangelie laat naar Afrika. Maar we hebben het tenminste op de tijd van de Heer gedaan — en het was volgens het tijdschema van de Heer, dat verzeke ik u. Het is nog maar betrekkelijk kort geleden dat de Afrikanen zendingsgebieden en zendelingen hebben gekregen, de zegeningen van het priesterschap, enzovoort. Het is een groot continent, en we hebben nog veel te doen. Maar ik geloof dat de groei die we nu in Afrika zien, deel uitmaakt

van de vervulling van de belofte van de Heer. De Afrikaanse heiligen der laatste dagen tonen geloof. Ze maken vooruitgang. Ze gaan de uitdaging aan om het evangelie te ontvangen en tot een onmiskenbaar deel van hun leven te maken.'¹⁷ ■

NOTEN

1. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa', www.lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/emerging-with-faith-in-africa.
2. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
3. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
4. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
5. Richard G. Scott, in 'Mormons in Africa: A Bright Land of Hope', mormonnewsroom.org/article/mormons-africa-bright-land-hope.
6. Zie "Jesus Christ Lives" Elder Scott Testifies in Mozambique', lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/jesus-christ-lives-elder-scott-testifies-in-mozambique.
7. Russell M. Nelson, in video in 'Learn of the Savior, Saints in Madagascar and Malawi Are Told' lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/learn-of-the-savior-saints-in-madagascar-and-malawi-are-told.
8. Russell M. Nelson, in 'Elder Nelson Completes Trip to Africa in Kenya', lds.org/church/news/elder-nelson-completes-trip-to-africa-in-kenya.
9. Russell M. Nelson, in video in: Heather Whittle Wrigley, 'Elder Nelson Visits Madagascar, Dedicates Malawi', 28 oktober 2011, lds.org/church/news/elder-nelson-visits-madagascar-dedicating-malawi.
10. Russell M. Nelson, in video in 'Learn of the Savior, Saints in Madagascar and Malawi Are Told'.
11. Russell M. Nelson, in video in 'Elder Nelson Visits Madagascar, Dedicates Malawi'.
12. Russell M. Nelson, in video in 'Family Success Comes from Following the Savior', lds.org/prophets-and-apostles/unto-all-the-world/family-success-comes-from-following-the-savior.
13. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
14. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
15. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
16. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.
17. Jeffrey R. Holland, in 'Emerging with Faith in Africa'.

GEBIEDEN ZUIDOOST- EN WEST-AFRIKA*

Leden: 381,417
 Ringen: 70
 Wijken: 508
 Zendingsgebieden: 22
 Districten: 60
 Gemeenten: 646
 Hoofdzetels: Johannesburg (Zuid-Afrika) en Accra (Ghana)
 *Per april 2013.

TEMPELS

In bedrijf

Accra (Ghana), ingewijd 7 augustus 2005
 Aba (Nigeria), ingewijd 11 januari 2004
 Johannesburg (Zuid-Afrika), ingewijd 24–25 augustus 1985

Aangekondigd

Durban (Zuid-Afrika)
 Kinshasa (Democratische Republiek Congo)

HET GROOTSTE WONDER

Op een mooie dag in september kreeg onze jongste dochter, Erica, een ernstig auto-ongeluk. Ze werd met een traumahelikopter naar het ziekenhuis gebracht, waar we, na een urenlange operatie, het vreselijke nieuws te horen kregen dat onze mooie, opgewekte dochter van zeventien aan haar verwondingen was bezweken.

De daaropvolgende maanden waren een kwelling. We doorstonden haar verjaardag en Thanksgiving Day, en zetten ons schrap voor het eerste kerstfeest zonder haar. Men had ons gewaarschuwd dat de kerst moeilijk zou worden, maar moeilijk was nog zachtjes uitgedrukt.

Ik werd niet alleen door verdriet en wanhoop overmand, ik was ook jaloers op andere gezinnen die samen knus de kerst doorbrachten. Verbitterd vroeg ik me af: waarom bij ons niet? Waarom was er bij ons geen wonder gebeurd, zoals bij anderen?

In mijn wanhoop dacht ik terug aan een activiteit van onze wijk jaren geleden die 'Kerstmis in Betlehem' heette. De leden van de wijk droegen kleding uit de tijd van Jezus' geboorte. Erica, die toen vier was, droeg een tweedehands, lange, witte jurk en had een sjaal om haar hoofd. Het hoogtepunt van de avond was een toneelstuk van Jezus' geboorte in een nagmaakte stal, opgesierd met hooibalen en een kribbe. Een jong echtpaar en hun pasgeboren baby speelden de rollen van Maria, Jozef en het kindje Jezus.

Toen we om de stal heen gingen staan, zag ik Erica nergens. De schrik sloeg

mij om het hart, maar toen zag ik haar witte jurk vlak bij de stal. Mijn schrik over haar welzijn maakte vervolgens plaats voor de angst dat ze het toneelstuk zou verstoren. Ik wilde haar bij me roepen, maar in plaats daarvan keek ik toe terwijl ze naar de kribbe liep.

Erica knielde zachtjes naast Maria en keek haar aan alsof ze haar om toestemming vroeg. Toen strekte Erica haar hand uit en streekte het slapende kindje. Ik was niet de enige die het zag. Andere omstanders keken stiltes toe terwijl ze naast het kindje knielde. Het vertederde hen dat Erica deze baby als het kindje Jezus beschouwde.

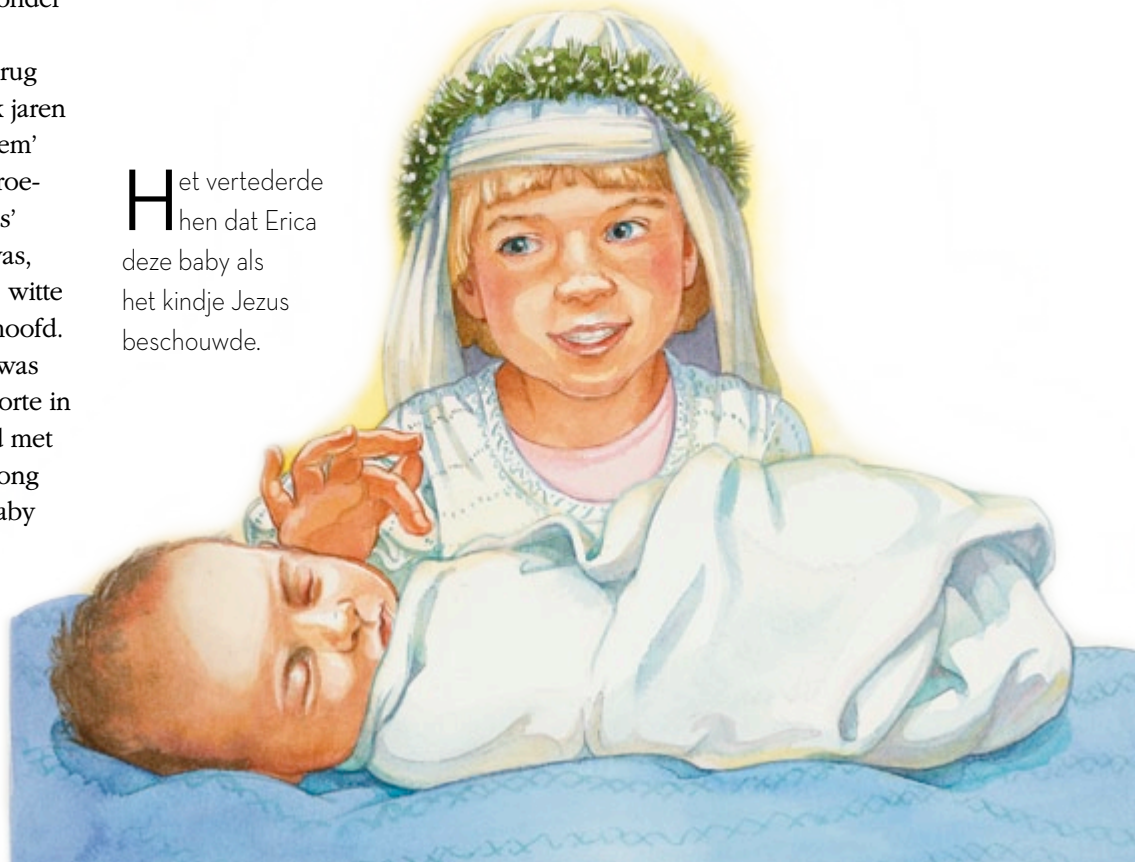
Deze kerstherinnering vulde mijn ziel met rust en troost, omdat ze mij aan de devotie van mijn lieve dochter deed denken. Ik had tal van vragen

over het leven en de dood — vragen die mij vóór Erica's dood nauwelijks bezighielden. Toen ik over de kruisiging en de opstanding nadacht, voelde ik met Maria mee. Ze hield van haar pasgeboren Zoon, maar verdroeg later verschrikkelijke pijn en smart toen ze zag dat Hij leed en stierf. Christus werd niet van het kruis gevrijwaard, noch Maria van haar verdriet.

Met Kerstmis vieren we het begin van Jezus' leven op aarde, maar voor mij houdt zijn geboorte altijd verband met zijn lijden, dood en opstanding, ofwel de verzoening. Omdat de Heiland de banden van de dood heeft gebroken, weet ik dat Erica ook weer zal leven. Ik ben dankbaar voor dat wonder — het grootste wonder dat ooit heeft plaatsgevonden. ■

Ellen Knell (Utah, VS)

Het vertederde hen dat Erica deze baby als het kindje Jezus beschouwde.

EEN ANTWOORD OP ZIJN GEBED

Ik had geen echt kerstgevoel. Het was december. Ik zat in het laatste jaar van de middelbare school en binnenkort zou ik mij moeten buigen over aanvraagformulieren van universiteiten. Ook moest ik mijn eindproject voor de lauwermeisjes nog afronden. Ik hoopte vrijwilligerswerk te kunnen doen dat goed stond op mijn aanvraagformulieren én dat ik als project voor de lauwermeisjes kon gebruiken. Gelukkig vroeg een studentenraadadviseuse mijn vriendin Jessica en mij om met de school speelgoed voor een plaatselijke liefdadigheidsinstelling in te zamelen.

Ik delegerde het meeste werk aan het projectcomité. Ik liet hen een mededelingenbord in de vorm van een grote thermometer maken die aangaf hoeveel speelgoed we hadden ingezameld. Dat was, dachten wij, wel genoeg reclame, en in elke lunchpauze zouden we het gedoneerde speelgoed in ontvangst nemen. De leerlingen stonden echter weinig speelgoed af. Daarom bleef de thermometer laag staan.

Vreemd genoeg begon onze adviseuse wat speelgoed opzij te leggen. Toen Jessica en ik haar vroegen wat ze ermee ging doen, zei ze dat bij een leraar op school onlangs kanker was vastgesteld. Daar hij het tijdens de behandeling steeds moeilijker vond om les te geven, besloot hij ontslag te nemen. Met de feestdagen voor de deur en olopemde doktersrekeningen ging zijn familie een schaarse kersttijd tegemoet. De adviseuse stelde voor dat wij de geschenken die ze opzij had gelegd, inpakten.

Dat ontroerde mij. Ik beschouwde

het dienstbetoonproject als iets wat alleen mij en geen anderen ten goede zou komen. Ik besloot om ons doel voor speelgoeddonaties te verdrievoudigen en ook om geld voor de leraar en zijn gezin in te zamelen.

Jessica en ik gingen de klassen langs om ons project toe te lichten. Er werd massaal op gereageerd. Leerkrachten, personeel en leerlingen gaven speelgoed en geld om het gezin bij te staan. Al gauw hadden we genoeg speelgoed. De liefdadigheidsinstelling stond er versteld van. Ook zamelden we ruim duizend dollar voor het gezin in.

Toen we de geschenken die we hadden verzameld en gekocht netjes inpakten, besepte ik dat het getuigenis van dienstbetoon dat ik had gekregen net zo groot als de geschenken was. Ik kan niet in woorden uitdrukken hoe ontroerd

Toen we de geschenken inpakten, besepte ik dat het getuigenis van dienstbetoon dat ik had gekregen net zo groot als de geschenken was.

ik was toen we zagen dat het gezin de anonieme geschenken ontdekte die we stiekem op hun veranda hadden gelegd.

Enkele maanden later werden Jessica en ik benaderd om een presentatie over ons dienstbetoonproject te geven. We legden uit wat we gedaan hadden zonder de naam van de leraar te noemen. Een meisje stak haar vinger op en ging staan. Terwijl ze sprak, biggelden de tranen langs haar wangen. De leraar was haar oom. Ze vertelde hoeveel onze hulp voor hem betekende. Ze zei dat het een antwoord op zijn gebeden was.

Wat was het heerlijk om in de kersttijd samen oprecht te dienen en te weten dat we een statement hadden gemaakt. ■

Lindsey Leavitt, Nevada (VS)

IK KAN HET!

Het was avond en bijna Kerstmis. Er lag een dikke deken sneeuw op de grond. Mijn collega en ik hadden maandenlang het koude Duitse weer getrotseerd, op deuren geklopt en exemplaren van het Boek van Mormon weggegeven. Zelfs vijftien jaar na de Tweede Wereldoorlog hadden veel Duitsers het niet zo op Amerikanen.

Maar die avond zou Ingeborg Bienmuller zich laten dopen. Tijdens de lange busrit naar de Amerikaanse luchtmachtbasis zei ze echter niets. Ik merkte dat ze steeds verdrietiger werd.

Toen we de bushalte naderden, zei Ingeborg tegen ons: 'Weten jullie hoe moeilijk dit voor me is?'

In de oorlog hebben geallieerde troepen mijn man gedood en zijn veel andere familieleden bij bombardementen omgekomen.'

Ze raakte haar been aan. 'Ik ben door een scherf van een zwavelbom geraakt. Mijn been zal nooit genezen. Ik weet niet of ik daar wel naar binnen kan.'

We lieten haar woorden in stilte bezinken. Kort daarna kwam de bus tot stilstand. Ingeborg zat er onbuigzaam bij. Mijn hart bonsde heftig. Ik bad dat ze zich niet door angst zou laten tegenhouden.

Toen stond ze op en zei vastbesloten: 'Mijn hemelse Vader heeft me een

getuigenis van de herstelling gegeven. Ik weet dat het Boek van Mormon waar is. Ik kan het! Ouderling Atkin, mag ik op jouw arm leunen?'

Na een lange wandeling bereikten we de poort. Toen we de schildwacht voorbijliepen, begon Ingeborg zwaar te ademen. We trokken onze witte kleding aan en liepen naar het zwembad op de basis. Het zwembad werd een heilige plek en er kwam een vredig gevoel over ons. Toen Ingeborg het water instapte en zich door een lid van de kerk liet dopen, keek ze niet bang meer maar gelukkig.

'Ik was enthousiast op de avond dat de zendelingen me het Boek van Mormon gaven', zei ze toen we naar huis reden. 'Ik bleef op en las tot Mosiah 18, waar Alma het volk uitnodigt om zich te laten dopen: "Zie, hier zijn de wateren van Mormon [...] en nu, daar gij verlangend zijt tot de kudde Gods toe te treden en zijn volk te worden genoemd [...] wat hebt gij er dan op tegen [...] te worden gedoopt?"' (Mosiah 18:8, 10).

Zachtjes vertelde ze verder: 'Tijdens het lezen viel ik in slaap en droomde ik. Ik stond bij een prachtig meer, net zo een als de wateren van Mormon. Aan de andere kant van het meer stonden mensen met witte kleding — mijn gezin! Mijn man, die in de oorlog gestorven was, glimlachte en spoorde me aan om me te laten dopen.'

Die avond werd zuster Bienmuller lid van de gemeente Würzburg. Zoals vele anderen in Duitsland overwon ze uiteindelijk haar angsten en werd ze lid van de kerk. ■

Roy Atkin (Californië, VS)

Ingeborg zei tegen ons: 'Weten jullie hoe moeilijk dit voor me is?'

WE ZIJN VOOR DE CADEAUS GEKOMEN

Toen ik lid van ons districtspresidium was, organiseerde ik een activiteit, waarvoor de leden in ons district speelgoed aan arme kinderen in de stad Soacha (Colombia) afstonden. Alle leden reageerden enthousiast. Niet alle cadeaus waren nieuw, maar de meeste waren in goede staat.

Toen we de laatste cadeaus in de bussen hadden geladen waarmee we naar de stad zouden rijden, kwam er een jong meisje met een plastic bal

naar me toe. De bal was veel gebruikt en er zaten krassen op. Terwijl ik de bal vasthield, vroeg ik me af wie er zo'n beschadigde bal had afgestaan. Met enige minachting gooide ik de bal onder de stoel.

Toen we waren aangekomen, begonnen onze jongeren kerstliederen te zingen. Omdat ze muziek maakten en een kerstmuts op hadden, kwamen er veel kinderen kijken. Toen we de cadeaus uitdeelden, haalden die kinderen er andere kinderen bij. Al snel waren we door onze cadeaus heen.

Toen we aanstalten maakten om te vertrekken, zag ik een achtjarige

Ik hoopte dat ik net zo goed voor anderen zou zijn als de oudere broer voor zijn broertje.

jongen met zijn broertje aan zijn hand op ons afrennen. Aangekomen zei de oudere jongen: 'We zijn voor de cadeaus gekomen.' Zijn onschuld ontroerde mij diep. Ik was sprakeloos.

Ik zei tegen hem dat er geen cadeaus meer waren. Hij antwoordde: 'Het maakt niet uit of ik geen cadeau krijg, als mijn broertje er maar een krijgt.'

Toen dacht ik aan de bal die ik onder de stoel gegooid had. Ik zei tegen de jongens dat er nog één cadeau over was, maar dat het niet zo mooi was.

'Het doet er niet toe wat het is', zei hij. 'Alles mag.'

Ik stapte de bus in en vond de bal. Toen ik hem aan de kleine jongen gaf, was hij dolblij. Dankbaar sprong hij een gat in de lucht en zei: 'Een bal! Dat is het cadeau dat ik aan het kindje Jezus heb gevraagd.' Terwijl hij met zijn oudere broer en zijn kostbare cadeau wegging, bleef hij blij in het rond dansen.

Ik pinkte stilzwijgend een paar tranen weg terwijl er een warm gevoel van vrede en dankbaarheid over mij kwam. Ik was ontroerd doordat de oudere broer onzelfzuchtig voor zijn jongere broertje had gezorgd, en ik hoopte dat ik net zo goed voor anderen zou zijn als de oudere broer voor zijn broertje.

Toen de jongens blij wegliepen, bedacht ik hoeveel de Heiland van ons houdt. Hij was zelfs een kleine jongen in een stadje in de bergen niet vergeten, die alleen maar een bal voor Kerstmis behoefde. ■

Walter Emilio Posada Rodriguez
(Colombia)

Ouderling
Robert D. Hales
van het Quorum
der Twaalf Apostelen

De BELOFTE van KERSTMIS

*Mogen we in deze kersttijd onze verbonden
hernieuwen om de Heiland te volgen en zijn
wil te doen, net als Hij de wil van onze hemelse
Vader heeft gedaan.*

We kunnen de ware betekenis van Kerstmis niet ten volle bevatten, tenzij we de betekenis van het leven, de verzoening en de opstanding van de Heiland begrijpen.

Als ik aan de geboorte van de Heiland denk, denk ik altijd aan wat Hij tegen Pilatus heeft gezegd: 'Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik voor de waarheid zou getuigen; en ieder, die uit de waarheid is, hoort naar mijn stem' (Johannes 18:37).

Mogen we aan het begin van de kersttijd denken aan de Schriftuurlijke profetieën over de Heiland. Het zijn geen eigenaardige uitspraken die toevallig zijn uitgekomen, maar diepzinnige uitspraken met een doel en een belofte over zijn leven en zending, en wat Hij voor ieder van ons betekent.

Profetieën over zijn komst

Christus' komst is duizenden jaren lang voorspeld. Ongeveer tweeduizend jaar vóór de geboorte van Jezus Christus sprak Abraham over zijn rol in het heilsplan. Ongeveer veertienhonderd jaar vóór Christus' geboorte zette Mozes dezelfde geweldige waarheden uiteen. Ongeveer zevenhonderd jaar vóór Christus' geboorte bracht Jesaja de omstandigheden van zijn geboorte, leven en dood aan het licht:

'Daarom zal de Here zelf u een teken geven: Zie, de jonkvrouw zal zwanger worden en een zoon baren; en zij zal hem de naam Immanuël geven' (Jesaja 7:14).

‘Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vrededorst’ (Jesaja 9:6).

‘Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte. [...]

‘Nochtans, onze ziekten heeft hij op zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte.

‘Maar om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; [...] en met zijn striemen worden wij genezen. [...]

‘... Als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed hij zijn mond niet open.

‘Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen. [...]

‘En men stelde zijn graf bij de goddelozen; bij de rijke was hij in zijn dood, omdat hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in zijn mond is geweest’ (Jesaja 53:3–5, 7–9).

Niet lang na Jesaja’s profetie had de profeet Lehi een diepzinnige droom, waarna hij zijn gezin vertelde wat hij te weten was gekomen. Nephi schreef: ‘Zeshonderd jaar vanaf het tijdstip waarop mijn vader Jeruzalem had verlaten, zou de Here God een profeet onder de Joden doen opstaan — ja, een Messias, of met andere woorden, een Heiland der wereld’ (1 Nephi 10:4).

Lehi sprak tevens over het grote aantal profeten dat van de komst van

de Verlosser der wereld getuigd had (zie 1 Nephi 10:5).

De belofte van Kerstmis

In het evangelie van Lucas staat dat de moeder van de Heiland vóór zijn geboorte haastig naar haar nicht Elisabet reisde.

‘En toen Elisabet de groet van Maria hoorde, geschiedde het, dat het kind

op sprong in haar schoot, en Elisabet werd vervuld met de Heilige Geest.

‘En zij riep uit met luider stem en sprak: Gezegend zijt gij onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot’ (Lucas 1:41–42).

Net zoals de Heilige Geest tot Elisabet getuigde, getuigt Hij tot ons dat de woorden van de profeten vervuld zijn. De Heiland is gekomen en heeft het werk verricht waarvoor zijn Vader Hem naar de aarde had gezonden.

Nephi schreef over de Heiland:

‘En ik keek en zag wederom de maagd, een kind in haar armen dragende.

‘En de engel zeide tot mij: Zie het Lam Gods, ja, namelijk de Zoon van de eeuwige Vader!’ (1 Nephi 11:16–21).

Toen de Heiland twaalf was, onderwees Hij in de tempel. Hij legde aan zijn bezorgde ouders uit dat Hij met de werken van zijn Vader bezig was (zie Lucas 2:42–49).

Die werken verrichtte Hij toen Hij voortging en zijn zending op aarde volbracht. De Heiland beschrijft in deze ontroerende woorden hoe Hij die zending heeft volbracht:

‘Ik kwam tot de mijnen, en de mijnen hebben Mij niet aangenomen.

Als we wekelijks van het avondmaal nemen, hernieuwen we de belofte van de geboorte van de Heiland voor onszelf.

En de Schriften aangaande mijn komst zijn vervuld.

‘En zovelen als Mij wél hebben aangenomen, hun heb Ik het gegeven zonen [en dochters] van God te worden; en evenzo zal Ik geven aan zovelen als in mijn naam zullen geloven, want zie, door Mij komt de verlossing en in Mij is de wet van Mozes vervuld’ (3 Nephi 9:16–17).

Zijn belofte dat we zijn zoons en dochters kunnen worden, komt uit als we in Hem geloven en als we ons geloof in gehoorzaamheid oefenen. Dan zijn we voorbereid om de gave van het eeuwige leven te ontvangen.

Hij heeft gezegd: ‘Zie, Ik ben het, die sedert de grondlegging der wereld was bereid om mijn volk te verlossen. Zie, Ik ben Jezus Christus. [...] In Mij zal het gehele mensdom leven hebben, en wel voor eeuwig, ja, zij die in mijn naam geloven; en zij zullen mijn zonen en mijn dochters worden’ (Ether 3:14).

De betekenis van Kerstmis

Kerstmis is de tijd om anderen in onze gaven te laten delen, elkaar te sterken en ons deel in Gods koninkrijk te doen. Kerstmis is ook de tijd om onze liefde aan anderen te uiten en ons getuigenis van de Heiland te geven.

We kunnen ons getuigenis geven door thuis een kerststalletje neer te zetten, zodat er gesprekken over de geboorte van de Heer op gang komen. Een andere manier is door verhalen te vertellen, zoals dat van John Weightman in *The Mansion* [de woning].

John Weightman was een succesrijk man die aandacht en roem kreeg vanwege zijn liefdadigheidsinstellingen. Op een avond, nadat hij een stapel krantenknipsels had doorgelezen waarin zijn liefdadigheid werd geprezen, pakte hij zijn Bijbel. Hij viel in slaap, vlak nadat hij deze woorden van de Heiland had gelezen: ‘Verzamelt u geen schatten op aarde, waar mot en roest ze ontoonbaar maakt en waar dieven inbreken en stelen’ (Matteüs 6:19).

In zijn droom bevond John zich in ‘de hemelse stad’, in het gezelschap van anderen, om elk een woning te ontvangen. De poortwachter stopte bij een kleine hut, gemaakt van afgedankt materiaal, en zei tegen John: ‘Dit is jouw woning.’

John ging tegen hem in en somde zijn vele algemeen bekende bijdragen op.

‘Zijn die niet allemaal zorgvuldig op aarde genoteerd waardoor je meer aanzien hebt gekregen?’ vroeg de poortwachter. ‘Daar heb je je beloning al voor ontvangen. Wil je twee keer uitbetaald worden?’¹

In deze kersttijd hoop ik dat ieder van ons de kans krijgt om anoniem te geven.

De belofte laten gelden

Als we wekelijks van het avondmaal nemen, hernieuwen we de belofte van de geboorte van de Heiland voor onszelf. We nemen zijn naam op ons en hernieuwen ons verbond van gehoorzaamheid en onze belofte dat we Hem altijd indachtig zullen zijn.

In de Leer en Verbonden staat dat het evangelie het volgende inhoudt:

‘Dat Hij in de wereld is gekomen, ja, Jezus, om voor de wereld te worden gekruisigd en de zonden der wereld te dragen, en de wereld te heiligen en van alle ongerechtigheid te reinigen;

‘dat door Hem allen behouden zouden worden’ (LV 76:41–42).

Mogen we in deze kersttijd onze verbonden hernieuwen om de Heiland te volgen en zijn wil te doen, net als Hij de wil van onze hemelse Vader heeft gedaan. Doen wij dat, dan zullen de woorden van koning Benjamins volk, die 125 jaar vóór de geboorte van de Heiland zijn opgeschreven, voor ons in vervulling gaan: ‘O wees barmhartig en laat het zoenbloed van Christus gelden, opdat wij vergeving van onze zonden zullen ontvangen en ons hart gereinigd wordt; want wij geloven in Jezus Christus, de Zoon van God, die hemel en aarde, en alle dingen, heeft geschapen; die onder de mensenkinderen zal neerdalen’ (Mosiah 4:2).

Ik getuig dat de Heiland in het midden van de tijd naar de aarde is gekomen en dat Hij terug zal komen. Ik getuig dat deze kerk, die in deze laatste bedeling vóór zijn wederkomst hersteld is, het ‘wonderba[re] werk en een wonder’ (2 Nephi 25:17) is waar wij, heiligen der laatste dagen, mee bezig zijn. ■

NOOT

1. Henry Van Dyke, ‘The Mansion’, in *Inspirational Classics for Latter-day Saints*, samengesteld door Jack M. Lyon (2000), pp. 54–57, 62–63.

**Ouderling
Jeffrey R. Holland**
van het Quorum der
Twaalf Apostelen

Ons op de **WEDERKOMST** voorbereiden

*Grote mannen en vrouwen uit voorbije tijden gingen door met getuigen,
met hun best doen, niet omdat ze wisten dat zij zouden slagen, maar
omdat ze wisten dat jij zou slagen.*

We zijn in de belangrijkste bedeling van het evangelie op aarde ten tonele verschenen en we behoren er het beste van te maken.

Eén regel in het citaat van de profeet Joseph Smith spreekt mij vooral aan, namelijk: 'Profeten, priesters en koningen [...] hebben met vreugdevolle verwachting [...] uitgezien naar de tijd waarin wij nu leven; met hemelse en vreugdevolle verwachtingen hebben zij over onze tijd gezongen, geschreven en geprofeteerd.'¹ President Wilford Woodruff deed deze vergelijkbare, bekrachtigende uitspraak: 'De ogen van God en alle heilige profeten zijn op ons gericht. Dit is de grote bedeling waar zij het sinds het begin van de wereld over hebben gehad.'²

Ik heb een theorie over die vroegere bedelingen en de leiders, gezinnen en mensen die toen leefden. Ik heb vaak mijn gedachten over ze laten gaan en de verwoestende omstandigheden waarmee ze toen te maken hadden. Ze leefden in vreselijk moeilijke tijden, en het is ze in die andere bedelingen grotendeels niet gelukt. Het hele punt is juist dat de herstelling van het evangelie in voorgaande tijden geen stand kon houden. Daarom moest het in het laatste, triomfale tijdperk plaatshebben.

Een bedeling die niet zal mislukken

Kortom, het uiteindelijke lot van alle grote bedelingen die er door de tijden heen zijn geweest, was afval en verwoesting. Maar dit is mijn theorie: Mijn theorie is dat die grote mannen en vrouwen, die leiders uit voorbije tijden, doorgingen met getuigen, met hun best doen, niet omdat ze wisten dat *zij* zouden slagen, maar omdat ze wisten dat *jij* zou slagen. Ik geloof dat zij niet zo zeer moed en hoop putten uit hun eigen situatie als wel uit die van jullie, een schitterende groep jongvolwassenen die wereldwijd bij de honderdduizenden vergaderd zijn, en die er hun best voor zullen doen om het evangelie te zien zegevieren, ja, triomferen.

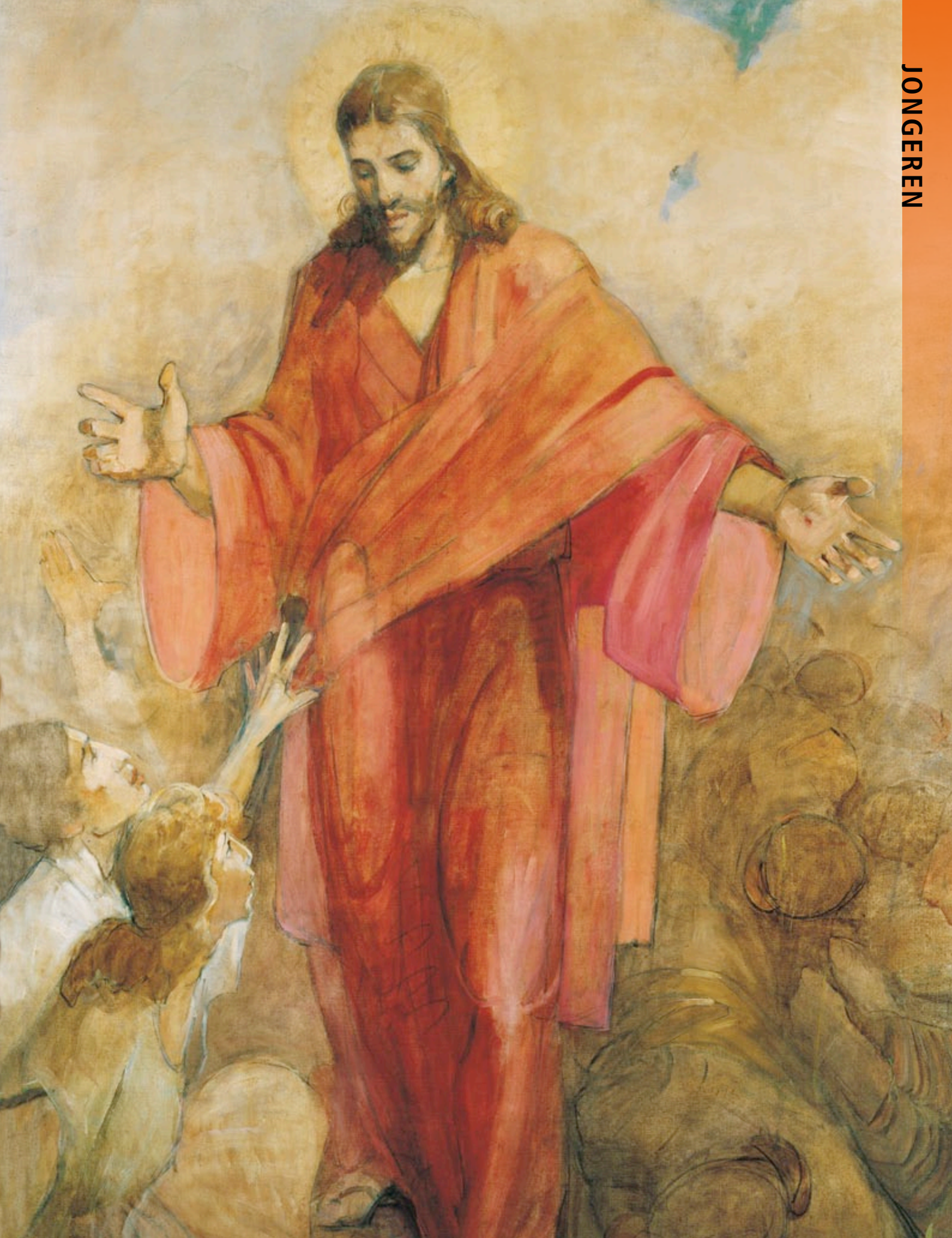
Moroni heeft ooit gezegd tegen degenen die zijn kroniek in de laatste dagen in handen zouden krijgen:

'Zie, de Heer heeft mij grote en wonderbare dingen getoond aangaande hetgeen binnenkort moet komen, ten dage dat die dingen onder u tevoorschijn komen.

'Zie, ik spreek tot u alsof gij aanwezig zijt, en toch zijt gij het niet. Maar zie, Jezus Christus heeft u aan mij getoond en ik ken uw werken' (Mormon 8:34–35).

Ik denk dat *alle* profeten en apostelen van weleer op de een of andere manier hun visionaire momenten van onze

tijd hebben gehad, visioenen waaruit zij moed putten in hun minder succesrijke tijdperken. Die broeders van weleer wisten verbazend veel over ons. Profeten zoals Mozes, Nephi en de broeder van Jared hebben de laatste dagen in ongelooflijk gedetailleerde visioenen gezien. Niet alles wat zij zagen was aangenaam, maar al die eerdere generaties hebben moed geput uit de kennis dat er uiteindelijk een bedeling zou zijn die niet zou mislukken.

Onze tijd, niet hun tijd, gaf hun de ‘hemelse en vreugdevolle verwachtingen’ en liet hen zingen en profeteren over de triomf. Onze tijd is de tijd waar de profeten vanaf het begin van de tijden naar hebben gekeken, en die broeders van weleer zijn er nog steeds en ze moedigen ons aan! In zeer letterlijke zin zullen zij hun succes laten afhangen van onze getrouwheid en onze overwinning. Het idee spreekt mij aan dat wij in de laatste dagen strijden voor Alma en Abinadi en voor waar zij voor stonden, en voor Petrus en Paulus en de offers die zij brachten. Als je niet warm loopt voor een dergelijke opdracht in de tijd der tijden, zul je nergens voor warm lopen!

Christus’ kerk op zijn komst voorbereiden

Sta me toe een ander element aan deze zienswijze op de bedeling toe te voegen, die daar volgens mij automatisch uit voortvloeit. Daar onze bedeling de laatste en grootste van alle bedelingen is, en omdat alles uiteindelijk zal samenkomen en vervuld zal worden in onze tijd, is er één heel specifieke taak die op de schouders

is gelegd van de kerkleden nu, waar door de kerkleden in voorgaande bedelingen toch anders tegenaan werd gekeken. In tegenstelling tot de kerk in de dagen van Abraham of Mozes, Jesaja of Ezechiël, of zelfs de nieuwtestamentische tijd van Jakobus en Johannes, *hebben wij de taak om de kerk van het Lam Gods voor te bereiden op de komst van het Lam*

Gods — in eigen Persoon, in triomfale heerlijkheid, in zijn milleniaanse rol van Heer der heren en Koning der koningen. Geen enkele andere bedeling had die taak.

Met de woorden uit de Schriften: wij zijn in de tijd der tijden aangevozen om de bruid voor te bereiden op de komst van de bruidegom en wij moeten een uitnodiging voor het bruiloftsfeest waardig zijn (zie Matteüs 25:1–12; 22:2–14; LV 88:92, 96). En of dat nu in ons leven of in dat van onze kinderen of kleinkinderen plaatsvindt of wanneer dan ook — we hebben als kerk en als individueel lid van die kerk de taak om zo te leven dat we

waardig zijn dat Christus tot ons komt, dat Hij ons begroet en dat Hij ons accepteert, ontvangt en omhelst. De levenswijze die we in dat heilige uur aanbieden, *moet* Hem waardig zijn!

We moeten door Hem geaccepteerd worden

Ik ben vervuld van ontzag en een overweldigend plichtsbesef om mijn leven in orde te brengen (en voor zover dat in mijn vermogen ligt om de leden van de kerk in gereedheid te brengen) voor die sinds lang geprofeteerde dag, voor die overdracht van gezag, voor de tijd dat we de kerk presenteren aan de rechtmatige eigenaar van deze kerk.

Wanneer Christus verschijnt, moeten de leden van zijn kerk eruitzien en handelen zoals de leden van de kerk eruit horen te zien en horen te handelen om door Hem geaccepteerd te worden. We moeten bezig zijn met zijn werk en met het naleven van zijn leringen. Hij moet ons direct kunnen onderscheiden, ons gemakkelijk kunnen herkennen als zijn discipelen. President J. Reuben Clark jr. (1871–1961), voormalig eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd dat ons geloof *niet* moeilijk te bespeuren mag zijn.³

Ja, als we in dat grote, beslissende uur zeggen dat we gelovig zijn, dan kunnen we dat maar beter laten zien. De Herder kent zijn schapen en wij moeten op die grote dag herkenbaar zijn als zijn volgelingen in woord en daad.

Geliefde jonge vrienden, dit zijn de laatste dagen en jullie en ik moeten de beste *heiligen* der laatste dagen zijn

Het idee spreekt mij aan dat wij in de laatste dagen strijden voor Alma en Abinadi en voor waar zij voor stonden, en voor Petrus en Paulus en de offers die zij brachten. Als je niet warm loopt voor een dergelijke opdracht in de tijd der tijden, zul je nergens voor warm lopen!

die we kunnen zijn. Leg nadruk op *heiligen*, alsjeblieft.

Wanneer zal het allemaal ten einde lopen? Wanneer zal Christus triomfaal in het openbaar verschijnen, en zal het millennium beginnen? Ik weet het niet. Maar ik weet wel dat die gebeurtenis 193 jaar geleden is ingeluid. Ik weet dat wij als gevolg van het eerste visioen en wat daarna kwam, in een tijd van ongekende zegeningen leven, zegeningen die tot doel hebben dat we een trouw leven leiden, en die uitsluitend worden geschonken, zodat wanneer Hij, de bruidegom, uiteindelijk triomfaal verschijnt, persoonlijk gerechtvaardigd is om ons voor het bruiloftsfeest uit te nodigen.

Geliefde jonge broeders en zusters, ik betuig jullie mijn liefde en geef jullie mijn getuigenis dat God

niet alleen leeft, maar dat Hij van ons houdt. Hij houdt van *jullie*. Alles wat Hij doet, is voor ons welzijn en onze bescherming. Er is kwaad en verdriet in de wereld, maar er is geen kwaad of onrecht in Hem. Hij is onze Vader, een volmaakte Vader, en Hij zal ons beschermen tegen de storm.

De enige zorg die we in feite moeten hebben is een heel persoonlijke: hoe kunnen we een voller, getrouwer leven leiden, zodat alle zegeningen van deze grote bedeling over ieder van ons en op hen op wie wij invloed hebben, kunnen worden uitgestort?

‘Vreest dus niet, kleine kudde. [...] Vertrouw op [Christus] bij iedere gedachte; twijfel niet, vrees niet.’ ‘Gij hebt nog niet begrepen welke grote zegeningen de Vader [...] voor u heeft bereid’ (LV 6:34, 36; 78:17).

Ik geef jullie mijn zegen, mijn liefde en mijn apostolisch getuigenis van de waarheid hiervan, dat onze bedeling niet zal mislukken en dat wie de leringen van Christus naleven en zijn werk doen, bij de komst van de Bruidegom waardig bevonden worden voor een uitnodiging tot het bruiloftsfeest. ■

Uit een toespraak gehouden tijdens een CES-haardvuuravond voor jongvolwassenen op 12 september 2004, getiteld: ‘Terreur, triomf, en een bruiloftsfeest’. Zie voor de volledige Engelse tekst speeches.byu.edu.

NOTEN

1. Joseph Smith, *History of the Church*, deel 4, pp. 609–610.
2. Wilford Woodruff, samengesteld door James R. Clark, *Messages of the First Presidency of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 6 delen (1965–75), deel 3, p. 258; zie ook Gordon B. Hinckley, ‘In glorie rijst die schone dag’, *Liahona*, mei 2004, p. 83.
3. Zie J. Reuben Clark jr., *De uitgezette koers voor het kerkelijk onderwijs*, herziene uitgave (1994), p. 7.

‘Hoe kan ik verleiding weerstaan?’

Hoe vreemd het ook klinkt, verleiding is noodzakelijk voor onze geestelijke groei. Als er geen verleiding was, konden we niet tussen goed en kwaad kiezen (zie LV 29:39). En als er geen alternatief voor onze goede keuzen zou zijn, zouden we niet geestelijk kunnen groeien (zie 2 Nephi 2:11–30).

Een van de manieren waarop we verleiding kunnen weerstaan, is door gehoorzaam te blijven. Als je af en toe voor verleiding zwicht, is het de volgende keer moeilijker om haar te weerstaan. Als je verleiding blijft weerstaan, word je sterker en is het de volgende keer makkelijker om haar te weerstaan. De meeste kracht om verleiding te weerstaan krijg je door de werking van de verzoening van de Heiland. Doe je je best om de leringen van de Heiland te bestuderen en te volgen, dan maakt de Heer je sterker tegen verleiding.

In de Schriften staan manieren om verleiding te weerstaan: ‘Bid altijd, opdat u de overwinnaar zult worden; ja, opdat u Satan zult overwinnen’ (LV 10:5).

‘En wie ook naar het woord Gods luisterden en zich eraan vasthielden, zouden nimmer verloren gaan; evenmin konden de verzoeken en brandende pijlen van de tegenstander hen overweldigen’ (1 Nephi 15:24).

‘Biedt weerstand aan de duivel, en hij zal van u vlieden. Nadert tot God, en Hij zal tot u naderen’ (Jakobus 4:7–8).

Het is ook belangrijk om te weten dat het niet verkeerd is om verleid te worden. Zelfs Jezus werd verleid. ‘Hij onderging verzoeken, maar sloeg er geen acht op’ (LV 20:22). Je kunt Hem en vele anderen in de Schriften tot voorbeeld nemen. Dat zal je kracht geven.

Bid om kracht

Om verleiding te weerstaan moeten we oprecht verlangen het goede te kiezen. Ik vind het handig om me een situatie van tevoren in te beelden en dan het goede te kiezen. Het helpt ook om te bidden. Als we om kracht bidden, onszelf geestelijk voeden en zorgvuldig kiezen

waar we heengaan, kan de Heilige Geest onze constante metgezel zijn en ons waarschuwen.

Esther G. (18), Nedersaksen (Duitsland)

Steun elkaar

Volgens mij kunnen we verleiding weerstaan als we de Schriften dagelijks lezen, bidden, ons beheersen en de woorden van de profeet volgen. Als je verleiding weerstaat, wordt je geloof sterker en laat je aan je hemelse Vader zien dat je de verbonden die je hebt gesloten, trouw na wil komen. Het helpt ook om vrienden in de kerk te hebben die je steunen. Er is veel moed voor nodig om ‘nee’ te zeggen. Bedenk het volgende: ‘God heeft ons niet gegeven een geest van lafhartigheid, maar van kracht, van liefde en van bezonnenheid’ (2 Timoteüs 1:7). Als we verleiding overwinnen, komen we dichter tot Jezus Christus en onze hemelse Vader.

Nancy S. (19), Tultitlán (Mexico)

Leg je overtuiging uit

Op de middelbare school vroegen de meeste klasgenoten me om sterke-drink te drinken en naar pornografie te kijken. Ik zei altijd nee omdat ik de wil van de Heiland wil doen. Ik denk aan Hem en kom mijn verbonden na. Soms laten mijn vrienden en klasgenoten me met rust, omdat ze al weten dat ik gelovig ben. Als we anderen over ons geloof en getuigenis vertellen — vooral onze vrienden, klasgenoten, burens en familie — krijgen we minder met verleiding te maken. Ik weet dat we verleiding kunnen overwinnen als we het evangelie naleven.

Romeo P. (19), Negros Occidental (Filipijnen)

Luister naar de Heilige Geest

Ik ben erachter gekomen dat de Heilige Geest mij ertoe probeert aan te zetten om het goede te kiezen als ik voor verleiding kom te staan. Doe dingen waardoor de Geest bij je blijft, zoals bidden en de Schriften lezen, en vermijd plaatsen waar de Heilige Geest niet kan komen.

Rachel O. (13), Pennsylvania (VS)

Sta op heilige plaatsen

Mijn oudere broer zegt altijd dat ik 'op heilige plaatsen' moet staan. Ik ontdekte dat dit betekent dat je je begeeft waar

verleiding niet of minder dringend aanwezig is. Mijn ringpresident zei: 'Je moet verleiding niet alleen weerstaan, maar ook uit de weg gaan.' Je zult natuurlijk wel eens verleiding moeten weerstaan, maar het wordt makkelijker om het evangelie na te leven als er geen verleidingen in de buurt zijn.

Aaron L. (18), Utah (VS)

We kunnen altijd zelf beslissen

Door de gave van de Heilige Geest weten we het verschil tussen goed en kwaad en hebben we het door als we worden verleid. We moeten bedenken dat verleidingen toetsen zijn waardoor we weten of we het goede kiezen, en dat de Heer niet zal toestaan dat we boven ons vermogen verzocht worden als we Hem volgen (zie 1 Korintiërs 10:13). We kunnen altijd zelf beslissen of we de goede of de verkeerde weg kiezen.

Juan T. (19), Montevideo (Uruguay)

Doe een rollenspel

Ik denk dat het belangrijk is om van tevoren te besluiten waar je voor kiest. Ik kwam onverwachts in een lastige situatie terecht. Gelukkig ging het goed omdat ik al besloten had om mijn normen niet te verlagen. Hoewel ik me niet altijd op mijn gemak voel, speelt mijn familie situaties na in een rollenspel, zodat ik weet wat ik moet zeggen of doen als ik voor verleiding sta.

Emelyne P. (14), Wyoming (VS)

Zoek goede vrienden

Goede vrienden die het goede kiezen, kunnen je helpen om verleiding te weerstaan. Ze geven het goede voorbeeld. Je kunt ze bellen als je in de verleiding komt. Ze helpen je het goede kiezen. Goede vrienden kunnen je eraan herinneren om te bidden, de Schriften te lezen en gehoorzaam te zijn.

Sam E. (17), Washington (VS)

KIES ER METEEN VOOR OM GELOOF TE OEFENEN

'Het vergt onwrikbaar geloof in de Heer Jezus Christus om de weg van het eeuwige leven te kiezen. [...] Door dat geloof aan te wenden, bouwen we de kracht op om de wil van God te doen. En door dat geloof in Jezus Christus te oefenen, kunnen we dankzij de verzoening verleiding weerstaan en vergiffenis ontvangen. [...]

'Het beste moment om verleiding te weerstaan is meteen. De beste tijd voor bekering is nu. De vijand van onze ziel zal gedachten in ons laten opkomen om ons te verleiden. We kunnen er meteen voor kiezen om ons geloof te oefenen om die kwade gedachten uit te werpen voordat we ernaar handelen.'

Zie president **Henry B. Eyring**, eerste raadgever in het Eerste Presidium, 'Geestelijke voorbereiding: begin meteen en wees consequent', *Liahona*, november 2005, pp. 38, 40.

VOLGENDE VRAAG

'Wat moet ik doen als mensen op school me bespotten omdat ik de kerkelijke normen naleef?'

Stuur je antwoord en eventueel een foto met een hoge resolutie vóór 15 januari 2014 naar liahona@lds.org, per e-mail naar liahona@ldschurch.org of per post (zie adres op p. 3).

De redactie kan reacties inkorten of duidelijker formuleren.

Vermeld de volgende informatie en toestemming in je e-mail of brief: (1) volledige naam, (2) geboortedatum, (3) wijk of gemeente, (4) ring of district, (5) je schriftelijke toestemming en, als je jonger dan achttien jaar bent, die van je ouders om je antwoord en foto af te drukken. (Een e-mailbericht is voldoende.)

Ouderling
Bradley D. Foster
Van de zeventig

Het uitzicht aan het **EIND VAN DE WEG**

De boodschap aan het eind van de weg is duidelijk: 'Je kunt het. En als je het doet, wordt alles beter.'

Ik zal u nooit vergeten, bisschop. U hebt mijn leven gered.' De man die dat nu zegt, voelde zich in het begin niet zo. In zijn tienerjaren was hij bang. Hij wist dat hij zich moest bekeren. Ik was destijds zijn bisschop, en hij wist dat we moesten praten. Maar hij had grote twijfels.

'Wat vindt de bisschop straks van me?'

'Zal hij dit voor zich houden?'

'Hoe kan ik hem ooit nog in de ogen kijken?'

Zulke zorgen kunnen intens zijn, waardoor het bijna onmogelijk lijkt om de nodige moed op te brengen om de weg van bekering op te gaan.

De weg in ogenschouw nemen

Maar laten we eens naar de weg kijken. Sommige stappen van bekering zijn makkelijker dan andere. De eerste stap is bezinning. We weten meestal wel dat we iets verkeerd doen. De Heilige Geest zorgt ervoor

dat we dat voelen. We moeten veranderen, en het verlangen om te veranderen is meestal groot.

De stappen daarna zijn moeilijker. De Heer zegt dat we onze zonden moeten belijden en verzaken. Het lijkt makkelijk om onze zonden in gebed voor onze hemelse Vader te belijden. Op die manier kunnen we veel zonden rechtzetten, om vergeving vragen, schadeloos stellen en ons gedrag verbeteren totdat de Geest bevestigt dat we alles hebben gedaan wat we kunnen.

Maar sommige zonden moet je aan je bisschop of gemeentepresident belijden. En dat moest deze jonge man doen. Hij was niet in staat zichzelf te helpen en moest weten dat de reis niet onmogelijk was.

Hoop op de snelweg

Wie de weg van bekering hebben gevolgd, zullen je vertellen dat de reis niet alleen mogelijk is, maar dat je, als je daar bent geweest en terugkijkt, zult zien:

Dat je het kunt. En als je dat doet, wordt alles beter.

De Heer heeft ons geboden om ons te bekeren omdat Hij van ons houdt. Met de verzoening heeft Hij onze zonden afgekocht, dus weet Hij dat we door bekering vrij worden. Hij zal iedereen sterken die zich tot Hem wendt. Alma zei dat we ons allemaal moeten bekeren om gebruik te maken van de verzoening (zie Alma 5:33–34). Het mag

LATEN WE GLIMLACHEN

'Bekering is een goddelijke gave, en we zouden een glimlach op ons gezicht moeten hebben als we erover praten.'

Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'De goddelijke gave van bekering', *Liahona*, november 2011, p. 38.

dan wel een moeilijke weg zijn, maar de bisschop zal op die weg met je meelopen. Er is voor *iedereen* hulp.

Zodra je begint, voel je je al opgelucht.

Praat met je bisschop. Je zult merken dat hij om je geeft en je in je waarde laat. Je kunt een hechte vertrouwensband met je bisschop opbouwen. Die band zal blijvend zijn, waardoor je je later ook veilig voelt bij andere bisschoppen. Je zult je problemen in een ander licht zien. De bisschop zal, met zijn wijsheid en ervaring en met inspiratie van de Heer, de hobbel in de weg waar jij als een berg tegenop ziet in perspectief plaatsen, want misschien is het ook niet meer dan een hobbel.

Hij zal je echt helpen begrijpen dat de Heiland het Licht van de wereld is. Als je de verzoening gebruikt, wordt je leven helder, je toekomst veelbelovend en begrijp je dat een van de belangrijkste redenen dat we naar de aarde zijn gekomen, is om geloof in de Heer Jezus Christus te krijgen.

Je bisschop loodst je er wel doorheen. Je zult hem geweldig vinden en hem nooit meer vergeten.

Ik ben er vast van overtuigd dat je je aan mensen gaat hechten die je in tijd van nood hebben geholpen. Hoeveel te meer zal een bisschop zich dan aan jou hechten als hij je door een geestelijke crisis heen helpt? De Heer kan ervoor zorgen dat de bisschop aardig is en in staat is om je leiding te geven. Je bisschop zal altijd bevriend met je blijven.

En tot jullie, jongemannen, zeg ik: als je naar de bisschop gaat, krijg je alvast de smaak te pakken van hoe het is om ooit zelf bisschop of ringpresident te zijn.

Ik wil graag eindigen door jullie iets meer te vertellen over die jonge man die bij me kwam. 'Bisschop,' zei hij, 'wat ik u nu ga vertellen, zult u wel niet leuk vinden. U zult me nooit meer willen aankijken. En als u doorvertelt wat ik ga zeggen, maak ik mezelf van kant.'

Ik zei: 'Ik beloof dat ik het voor me

zal houden. Ik zal zwijgen als het graf.'

Hij besprak een paar kleine kwesties met me en wachtte mijn reactie af. Toen ik zei: 'Ik weet wat je doormaakt; ik kan je helpen', ging hij langzaam verder totdat hij voor de dag kwam met wat hij eigenlijk wilde bespreken. Ik herinnerde hem er herhaaldelijk aan dat ik hem bewonderde omdat hij zijn fouten opbiechtte en wilde veranderen. Hoewel het erop leek dat hij elk moment weg kon rennen, luisterde ik naar alles wat hij te vertellen had.

Was het ernstig? Hij vond van wel. Maar hoe meer we praatten, hoe beter hij begreep dat de Heer genade geeft aan allen die zich oprecht bekeren. Na dat eerste bezoek werkten we er samen aan, en in de loop van de tijd bekeerde hij zich volledig. Soms belt hij me nog om dag te zeggen, en dan hebben we een fijn gesprek.

Ik had het voorrecht om hem te leren dat we allemaal afhankelijk zijn van de verzoening. Net als hij loof ik Jezus Christus, want eigenlijk heeft Hij zijn leven gered. ■

Als jongevrouw dacht ik dat ik nooit moeite met pornografie zou hebben.

Ik had nooit gedacht dat meisjes onder een pornoverslaving gebukt konden gaan. Toen ik zestien was, bleek dat ik het mis had. Ik vond een pornofilm, en omdat ik alleen en nieuwsgierig was, keek ik ernaar. Na die eerste keer had ik het gevoel dat ik zoiets elke dag wilde zien. Ik raakte verslaafd aan pornografie.

Pornografie kijken gaf me een naar gevoel. Ik wist dat het verkeerd was, maar deed er niets aan om te

NIET MEER **VERSLAAFD:** mijn odyssee naar bevrijding van pornografie

Naam bekend bij de redactie

veranderen. Ik was nooit gelukkig. Ik voelde me vies en besmet door Satans aanlokkelijke vuiligheid. Toch vond ik manieren om ernaar te kijken om aan mijn trekken te komen. Mijn verslaving leidde tot andere wandaden. Ik loog tegen iedereen: mijn broer, mijn moeder, en, wat nog het ergste was, tegen de Heer en mezelf. Ik praatte mezelf aan dat nog één film niet schadelijk was, dat nog één vies verhaal niet zo erg was.

Ik ging nog wel naar de kerk, en naar activiteiten en het seminarie, maar mijn houding was verkeerd en de Geest was niet bij me. Ik werd haatdragend, dus stak ik niets meer van de les op. Ik hield op met tiende betalen, bidden en de Schriften lezen. Ik voelde me schuldig, maar kon mezelf er niet toe brengen om ermee te stoppen. Elke dag was ik er slechter aan toe.

Uiteindelijk werd mijn toegang tot pornografie beperkt. Aanvankelijk dacht ik dat ik iets miste, maar toen kreeg ik door dat mijn situatie er beter op was geworden. Ik kwam in een andere routine terecht. Ik keek niet meer dagelijks naar pornografie. Ik had nog steeds de neiging om ernaar te kijken, maar ik gaf er minder snel aan toe. Tenslotte begon ik na een twee jaar lange pornoverslaving regelmatig om kracht te bidden en keek ik er helemaal niet meer naar. Maar ik voelde me nog steeds vies van binnen. Ik wist dat ik met de bisschop moest praten. Ik kon mij er echter niet toe brengen.

Maar toen ik veel mensen hoorde praten over hun bekeringsproces en de beproevingen die ze hadden

doorstaan, besepte ik dat ik echt naar mijn bisschop moest. Ook besepte ik dat ik een grote zegen in de kerk misliep: mijn patriarchale zegen.

Ik maakte een afspraak met mijn bisschop.

Ik schaamde me toen ik die avond het kantoor van de bisschop inliep voor een gesprek. Ik was bang dat hij me recht in mijn gezicht zou zeggen dat ik een hopeloos geval was en dat ik een diepe kuil had gegraven waar ik niet uit kon ontsnappen. Ik was bang dat hij vanaf dat moment altijd op me neer zou kijken. Maar toen ik hem het hele verhaal vertelde, glimlachte hij vriendelijk en luisterde hij aandachtig. Hij gaf veel om mij. Na enige gesprekken liet mijn bisschop me tenslotte weten dat ik rein was.

Mijn pornoverslaving was de moeilijkste tijd van mijn leven, maar ik voelde me heerlijk en rein toen ik het kantoor van de bisschop uitliep. Het was net alsof er een jarenlange last van mijn schouders viel. Ik was blij dat ik mijn patriarchale zegen kon krijgen, waardig van het avondmaal kon nemen en de Geest weer bij me had. Ik voelde me een nieuw mens. Men zei zelfs tegen me dat het leek alsof ik een andere gloed om me heen had. Ik was voortdurend gelukkig en stond overal positiever tegenover.

Ik weet dat we met de hulp van de Heer kunnen veranderen en ons van verslaving kunnen bevrijden. We hoeven niet bang te zijn om een afspraak met de bisschop te maken, want hij helpt ons met onze bekering, zodat we ons dankzij de verzoening van Jezus Christus weer rein kunnen voelen. ■

WAT IS BEKERING?

‘Door de verzoening kun je vergeving ontvangen en van je zonden gereinigd worden op voorwaarde dat je je bekeert.

‘Bekering is meer dan toegeven dat je wat verkeerd hebt gedaan. [...] Zij omvat afkering van zonde en toenadering tot God voor vergiffenis. [...]

‘[...] Hoe eerder je je [van zonde] bekeert, hoe eerder je aan de weg terug begint. Dan zul je de gemoedsrust en vreugde voelen die vergeving met zich meebrengt. [...]

‘[...] Vraag bij je pogingen om je te bekeren je ouders om hulp en raad. Ernstige zonden, zoals seksuele –overtredingen of pornografiegebruik, belijd je aan je bisschop. Wees volkomen eerlijk tegen hem. Hij zal je helpen met je bekering.’

Voor de kracht van de jeugd (boekje, 2011), pp. 28, 29.

MEER DAN een hulpje

Denk je dat je alleen maar
met iemand meegaat
op huisonderwijs?
Dan heb je het mis.

'Ik weet hoe ik zowel een vriend als
een huisonderwijzer kan zijn. Ik bedenk
graag hoe ik anderen kan helpen.'

Het volgende ben je vast wel eens in romans of films tegengekomen: in de verte hangt er een groot, angstaanjagend probleem in de lucht. Een ramp lijkt niet te vermijden. Maar dan verschijnt er een held die tegen alle verwachtingen in het probleem oplost.

Zulke helden hebben vaak een assistent. Die figuur heeft doorgaans een paar basisvaardigheden, maar is er voornamelijk om de held een wapen toe te werpen als hij omringd wordt door schurken.

Als junior huisonderwijscollega heb je misschien de neiging om jezelf als een soort assistent van je collega te beschouwen. Je senior collega is immers ouder en heeft meer ervaring dan jij. Dus is hij de held die het probleem oplost, toch?

Nee, niet echt.

In het huisonderwijs zijn er geen superhelden (je senior collega) of assistenten (jij) — er zijn slechts twee

superhelden die samen de wereld kunnen veranderen.

Wie je ook bent en wat je achtergrond ook is, je hebt de capaciteiten om iets te betekenen voor de mensen die je bezoekt.

Geen grotere roeping

President Ezra Taft Benson (1899–1994) heeft gezegd: 'Er is geen grotere roeping dan die van huisonderwijzer.'¹

Huisonderwijzers doen veel meer dan een opbouwende gedachte geven. Ze zijn vrienden op wie hun gezinnen kunnen rekenen.

President Thomas S. Monson heeft gezegd: 'Een vriend doet meer dan een maandelijks plichtsgetroouw bezoekje brengen. [...] Een vriend geeft om je. Een vriend heeft lief. Een vriend luistert. En een vriend steekt de helpende hand uit.'²

Een goede vriendschap kun je natuurlijk op elke leeftijd sluiten.

Als een vriend dienen

Sean C., een zestienjarige jongen uit zuidelijk Utah (VS), weet hoe hij zowel een vriend als een

huisonderwijzer kan zijn. Sean heeft veel verschillende interesses, waaronder roedeo, worstelen, vee opdrijven en auto's repareren. Hij raakt ook graag bevriend met de mensen bij wie hij op huisonderwijs gaat.

'Ik praat graag met mensen en vind het fijn om ze te helpen', zegt Sean.

Zijn huisonderwijscollega is de bisschop van hun wijk. In een van de gezinnen is de vrouw lid van de kerk en de man niet. Bij Seans eerste bezoek klikte het tussen hem en de man, Floyd. Toen Floyd het over zijn jeep had, ging Sean rechtop zitten. 'Het klikte gewoon tussen ons', zegt Sean.

In het jaar dat Sean met de bisschop op bezoek ging bij Floyd en zijn vrouw maakte hij hun vriendschap onder meer hechter door af en toe met Floyd aan motors te sleutelen.

Een van Seans lievelingsteksten gaat over dienstbetoon: 'Wanneer gij in dienst van uw medemensen zijt, [zijt] gij louter in dienst van uw God' (Mosiah 2:17).

Sean licht toe: 'Iedereen moet manieren bedenken waarop ze anderen kunnen dienen.'

Jouw geestelijke gaven

We hebben allemaal geestelijke gaven en talenten. Daarnaast hebben we unieke interesses en hobby's. Ieder individu heeft iets bijzonders te bieden dat niemand anders precies hetzelfde kan doen.

'Iedereen is anders en iedereen draagt iets anders bij', aldus president Henry B. Eyring, eerste raadgever

in het Eerste Presidium. 'Niemand is voorbestemd om te mislukken.'³ Huisonderwijs geeft je de mogelijkheid om die gaven ten behoeve van anderen te gebruiken.

Als je bijvoorbeeld aan de beurt bent om een opbouwende gedachte te geven, overweeg dan om van tevoren te bidden, zodat je weet wat je tijdens het bezoek het beste kunt zeggen.

Vaak heb je zelf iets meegemaakt wat met het onderwerp te maken heeft. Dan kun je het daarover hebben. Laat je licht schijnen! Vertel wat je weet.

Misschien kun je ook creatieve en zinvolle manieren bedenken om degenen die je bezoekt te dienen. Stel je bijvoorbeeld eens voor dat iemand in een van je huisonderwijsgezinnen gitaar wil leren spelen. Toevallig speel je al jaren gitaar. In die situatie zijn enkele muziektips wellicht net zo nuttig als hun oprit sneeuwvrij maken of hun bomen snoeien.

In het huisonderwijs is je senior collega misschien inderdaad een geestelijke krachtpatser. Maar vergis je niet. Jij bent een kind van God en hebt dezelfde taak als huisonderwijzer.

Je kunt altijd iets ongelooflijks bijdragen. ■

NOTEN

1. Ezra Taft Benson, 'To the Home Teachers of the Church', *Ensign*, mei 1987, p. 50.
2. Thomas S. Monson, 'Home Teaching—a Divine Service', *Ensign*, november 1997, p. 47.
3. Henry B. Eyring, 'Leer ze tot grote hoogte te reiken', *Liahona*, november 2012, p. 60.
4. Linda K. Burton, 'Eerst kijken, dan dienen', *Liahona*, november 2012, p. 78.

MEEDOEN MET DE DISCUSSIE

In december gaan de zondagsschoollessen over Gods koninkrijk opbouwen. Dat kan door huisonderwijs, maar iedereen kan Gods koninkrijk opbouwen door dagelijkse diensten te verrichten. Als je voor anderen bidt, kan de Geest je ingeven wat je kunt doen. Denk aan de raad van zuster Linda K. Burton, algemeen ZHV-presidente: 'Eerst kijken, dan dienen.'⁴ Hoe heb jij Gods koninkrijk opgebouwd door te kijken en dan te dienen? Wees bereid om daarover in je wijk, gezin of jongerengroep te vertellen.

OP HEILIGE PLAATSEN STAAN

Dit jaar zijn jongeren in de hele wereld gevraagd om afbeeldingen van zichzelf op een heilige plaats naar het tijdschrift van de kerk te sturen. Bekijk hoe de jongeren in deze ingezonden afbeeldingen het thema van de wekelijkse activiteitenavond 2013 naleefden.

---

1 Als ik aan een leuke activiteit meedoe, sta ik op een heilige plaats, vooral als het een activiteit met mijn familie is.
LaRae R. (16), British Columbia (Canada)

---

2 Ik sta op heilige plaatsen als ik dingen van eeuwige waarde meer waardeer dan de dingen van de wereld.
Kirck M. (18), Negros Occidental (Filipijnen)

---

3 Voor mij betekent op heilige plaatsen staan dat je dient. Ik dien het liefste in de tempel. Ik voel de Geest sterk als ik het werk van de Heer in zijn huis doe.
Kiana B. (15), Utah (VS)

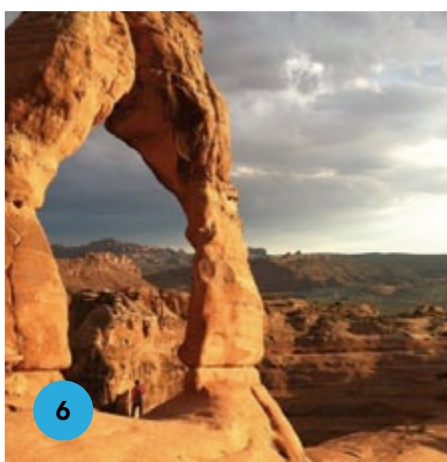

---

4 Ik sta hier naast de doopvont waarin ik gedoopt ben. Ik beschouw deze vont als een heilige plaats omdat mensen er verbonden met God sluiten en er een nieuw mens worden.
Joe-Smith E. (17), Akwa Ibom (Nigeria)

---

5 Als ik de bergen inga en even afstand van de wereld doe, besef ik dat dit heilige, vredige plaatsen kunnen zijn.
Emma P. (17), Oregon, USA

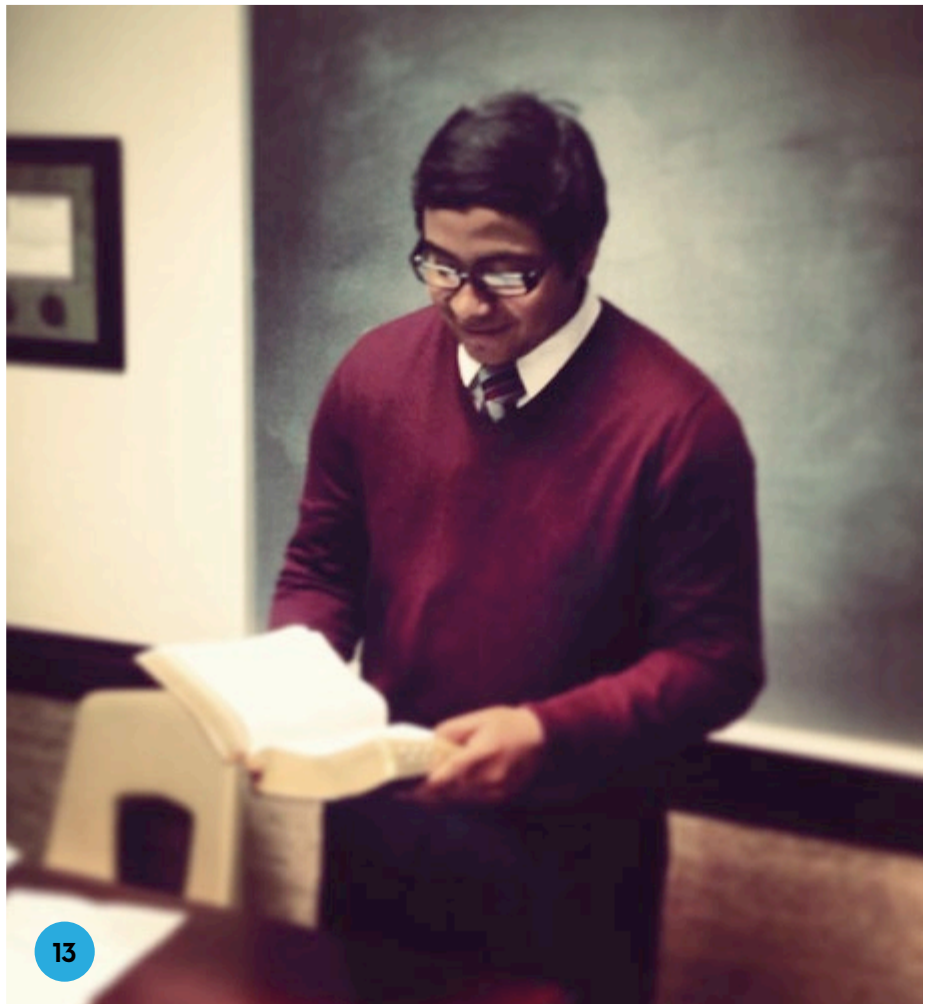
6 Ik ben graag buiten. Op plaatsen als deze (Delicate Arch, Moab, Utah, [VS]), voel ik me meer verbonden met mijn hemelse Vader. Ik voel de Geest als ik zie welke geweldige dingen onze hemelse Vader voor ons heeft geschapen.
John T. (18), Utah (VS)

---

7 Mijn huis is een heilige plaats omdat ik me er gelukkig en rustig voel. En als ik het Boek van Mormon lees, geeft de Heilige Geest me een vredig gevoel.
Melisa D. (13), Kosovo

8 Deze afbeelding komt uit 'Een nieuw begin'. De kerk is voor mij een heilige plaats waar ik leer over de waarden van de jongevrouwen en de beginselen van het evangelie. Ik raak in de kerk ook beter bevriend met de jongevrouwen die dezelfde geloofsovertuiging hebben.
Luize S. (12), Rio Grande do Sul (Brazilië)

9 Ik sta op een heilige plaats als ik mensen help en plezier met goede vrienden heb.
James R. (17), North Carolina (VS)

10 Ik sta op een heilige plaats als ik vrienden om me heen heb die het evangelie naleven. Door hen blijf ik in contact met onze hemelse Vader en in harmonie met de Heilige Geest.
Jonathan N. (17), Buenos Aires (Argentinië)

11 Ik sta op een heilige plaats als ik pianospeel in de avondmaalsdienst. Door de melodie en tekst van de lofzangen worden mijn geloof en getuigenis sterker.
Chelsea A. (13), Banten (Indonesië)

12 Ik sta op een heilige plaats als ik de lofzangen in de avondmaalsdienst dirigeer, omdat ik dan geraakt word door het prachtige gezang van de leden.
Geovani W. (15), Banten (Indonesië)

13 Ik sta op een heilige plaats als ik 's zondags aan mijn quorum lesgeef. Ik vertel anderen graag over het evangelie.
Ramón M. (16), Californië (VS)

ANDERE HEILIGE PLAATSEN

Andere jongen hebben de zinsnede 'Ik sta op een heilige plaats als ...' als volgt aangevuld:

- 'Ik met vrienden over het evangelie praat.' *John B. (17), Ceará (Brazilië)*
- 'Ik met de zendelingen meega, omdat ik zo met meer mensen over het evangelie praat. Binnenkort ga ik zelf op een voltijdzending.' *Joseph H. (18), Jakarta (Indonesië)*
- 'Ik basketbal speel, mijn teamgenoten help, en me sportief tegenover de andere spelers en de tegenstander gedraag.' *Emily C. (12), Utah (VS)*
- 'We met het schoolkoor optreden en onze talenten gebruiken.' *Tanner M. (17); Kaylynn S. (15); Lexie J. (17); Spencer M. (17); Idaho (VS)*
- 'Ik naar het jongevrouwenkamp ga. Daar maak ik kennis met andere jongevrouwen die dezelfde normen en waarden hebben, en met leidinggevenden die ons beginselen bijbrengen zodat we het goede kunnen kiezen.' *Norma V. (17), Guayas (Ecuador)*
- 'In de seminarieklas zit. Daardoor kan ik de hele dag de Geest voelen!' *Savannah F. (17), Arizona (VS)*
- 'Ik de andere in het team tijdens de training over mijn normen vertel.' *Makenna F. (15), Californië, (VS)*
- 'Ik het avondmaal ronddien en aan de verzoening van Jezus Christus denk.' *Axel S. (14), Jakarta, Indonesië*
- 'Ik rein blijf en het goede kies, want ik weet dat ik op een dag in de tempel kan huwen als ik dat blijf doen.' *Whitney H. (15), Utah (VS)*
- 'Ik mijn verbonden met God nakom.'
Mark M. (17), Oregon (VS)

Bedenk nu eens wat *jij* van het thema voor de wekelijkse activiteitenavonden van dit jaar hebt geleerd. Wat zijn voor jou heilige plaatsen? Hoe kun je doorgaan met op heilige plaatsen staan? Overweeg om je gedachten in je dagboek op te schrijven.

Het favoriete kerstlied

C. G. Lindstrom

Ik herinner me dat de wijk haar gebruikelijke kerstfeest hield, met rood en groen papier op de tafels, een maaltijd op papieren borden, kleine kinderen die in het rond renden en het vrolijke geluid van kletsende leden. Op de een of andere manier lukte het iemand om iedereen stil te krijgen en een zegen over het eten uit te spreken, waarna men aan de maaltijd begon. Het programma zou bijna beginnen.

Het was mijn wijk niet. Omdat ik met een vriendin naar haar wijkfeest was meegegaan, kende ik weinig mensen. We wilden vroeg weg, maar haar moeder haalde ons over om voor het programma te blijven.

Het eerste programmaonderdeel werd door jeugdwerkkinderen verzorgd, die met stralenkransen van klatergoud om hun hoofd het podium opliepen. Ze zongen een lied, waarna ze al botsend en giechelend van het podium afliepen, waar stukjes goudfolie bleven liggen.

Daarna speelden twee pianisten een opgetogen lied. De eerste pianist speelde vloeiend 'Komt allen tezamen' (lofzang 139). De andere, een kleine jongen, ging vóór de piano zitten en keek beteuterd achterom

naar zijn moeder, die zachtjes het ritme aangaf. De jongen zuchtte, draaide zich weer om en speelde zo goed als hij kon 'Up on the Housetop'.

Het volgende programmaonderdeel was een van mijn favoriete liederen — 'C-h-r-i-s-t-m-a-s'.

Toen ik opkeek, zag ik een zuster met gebogen schouders, en een arm slap langs het lichaam, onhandig met grote stappen op de piano aflopen. Ze had een ongelijke heup en er verscheen een scheve glimlach op haar gezicht voordat ze begon. Ik geef toe dat ik me ten onrechte afvroeg of ze wel kon zingen.

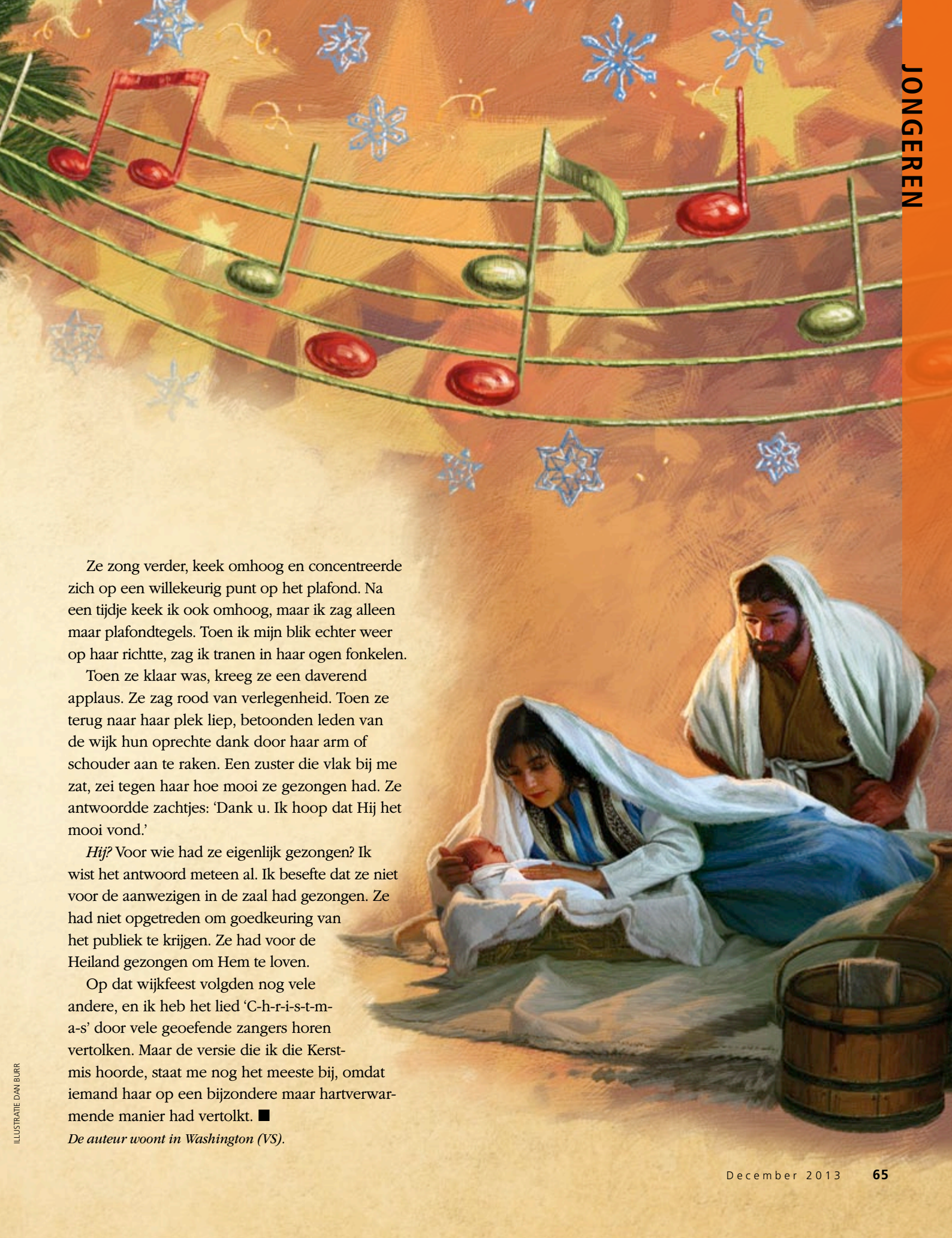
'Toen ik nog jong was, betekende Kerstmis maar één ding', zong ze. Het lied ging over een kind dat *Kerstmis* leert spellen en ontdekt waar de feestdag werkelijk om draait.

Haar mond hing aan één kant slap en ze articuleerde slecht.

Ik keek eens voorzichtig om me heen naar de uitdrukking op het gezicht van de leden. Niemand geneerde zich. Sterker nog, ze zaten glimlachend naar het lied te luisteren.

Ik waardeerde haar lied niet zo totdat ik beseftte wie ze eigenlijk toezong.

Ze zong verder, keek omhoog en concentreerde zich op een willekeurig punt op het plafond. Na een tijdje keek ik ook omhoog, maar ik zag alleen maar plafondtegels. Toen ik mijn blik echter weer op haar richtte, zag ik tranen in haar ogen fonkelen.

Toen ze klaar was, kreeg ze een daverend applaus. Ze zag rood van verlegenheid. Toen ze terug naar haar plek liep, betoonden leden van de wijk hun oprechte dank door haar arm of schouder aan te raken. Een zuster die vlak bij me zat, zei tegen haar hoe mooi ze gezongen had. Ze antwoordde zachtjes: 'Dank u. Ik hoop dat Hij het mooi vond.'

Hij? Voor wie had ze eigenlijk gezongen? Ik wist het antwoord meteen al. Ik besepte dat ze niet voor de aanwezigen in de zaal had gezongen. Ze had niet opgetreden om goedkeuring van het publiek te krijgen. Ze had voor de Heiland gezongen om Hem te loven.

Op dat wijkfeest volgden nog vele andere, en ik heb het lied 'C-h-r-i-s-t-m-a-s' door vele geoefende zangers horen vertolken. Maar de versie die ik die Kerstmis hoorde, staat me nog het meeste bij, omdat iemand haar op een bijzondere maar hartverwarmende manier had vertolkt. ■

De auteur woont in Washington (VS).

Mijn broer de zendeling

Kevin V. (11), Mexico

'Aan ieder die het maar wil horen, breng ik het evangeliewoord' ('Een zending hoop ik te volbrengen', Kinderliedjes, p. 91).

Mijn familie — mijn ouders, mijn broer en ik — had zich veel moeite getroost, zodat mijn broer op zending kon gaan. Als we het over zijn zending hadden, zei ik altijd voor de grap dat ik hem niet zou missen en dat ik blij zou zijn om alleen te zijn.

Tenslotte brak de dag aan waarop hij zijn zendingsaanvraag instuurde. Hij had zijn best op school gedaan en we hadden allemaal hard gewerkt om geld voor zijn zending op te sparen.

Op een dag belde de ringpresident

ons op en zei dat de zendingsoproep binnen was gekomen. Mijn broer besloot om de brief thuis na het eten open te maken. Hij werd naar het zendingsgebied Mexico-Stad-Oost (Mexico) geroepen.

Niet lang daarna brachten we hem naar het vliegveld en namen we afscheid. Op weg naar huis kon mijn moeder haar tranen niet bedwingen, maar ik huilde niet. Maar slechts twee uur later, toen ik me in de kamer bevond die ik gewoon was met mijn broer te delen, besepte ik opeens dat ik hem lang niet meer zou zien. Op dat moment kon ook ik mijn tranen niet meer bedwingen, dus liet ik ze de vrije loop. Mijn ouders omhelsden

en troostten me. We waren alle drie zowel gelukkig als verdrietig.

Sinds die dag bid ik of mijn hemelse Vader over mijn broer op zending wil waken.

Mijn broer had gezegd dat ik me ook op een zending moet voorbereiden. Ik moet waardig zijn om het priesterschap te ontvangen, naar het seminarie gaan en doelen bereiken in *Mijn plicht jegens God vervullen*. Hij heeft me geleerd om te werken, geld te verdienen, de Schriften te lezen en mijn leiders te gehoorzamen.

Ik wil ook op zending, zodat andere mensen de zegeningen van het evangelie kunnen krijgen en erachter kunnen komen of het waar is. ■

BIJZONDERE GETUIGE

Waarom is het belangrijk om tijd met ons gezin door te brengen?

President Boyd K. Packer

President van het Quorum der Twaalf Apostelen

De leden van het Quorum der Twaalf Apostelen zijn bijzondere getuigen van Jezus Christus.

Gezinstijd is heilige tijd.

Het heilsplan is op het gezin gericht.

Het gezin is de belangrijkste organisatie in tijd en alle eeuwigheid.

We sporen onze leden aan zich aan hun gezin te wijden.

Ik bid de Heer dat de gezinnen van de kerk, ouders en kinderen, worden gezegend.

Boyd K. Packer, 'En een kleine jongen zal ze hoeden', Liahona, mei 2012, p. 9.

Ik weet dat Jezus Christus terugkomt

Kun je je voorstellen dat Christus je in zijn armen houdt en je een zegen geeft? Dat deed Hij na zijn opstanding met de Nephitische kinderen in het Boek van Mormon.

‘En het geschiedde dat Hij hun gebod hun kleine kinderen te brengen.

‘Dus brachten zij hun kleine kinderen en zetten hen neer op

de grond om Hem heen, en Jezus stond in het midden . [...]

‘En Hij nam hun kleine kinderen een voor een en zegende hen en bad tot de Vader voor hen’ (3 Nephi 17:11–12, 21).

We weten dat Jezus zal terugkomen en met ons op aarde zal leven. Hij wordt onze Koning en Vorst. Het zal een tijd van vrede en geluk zijn voor degenen die klaar

zijn om Hem te ontmoeten.

Jezus houdt net zoveel van jou als van de Nephitische kinderen. Je kunt je klaarmaken om Hem bij zijn wederkomst te ontmoeten door aardig voor anderen te zijn, gehoorzaam te zijn, je gebeden te zeggen en het goede te kiezen. Dan ben je klaar als Hij terugkomt! ■

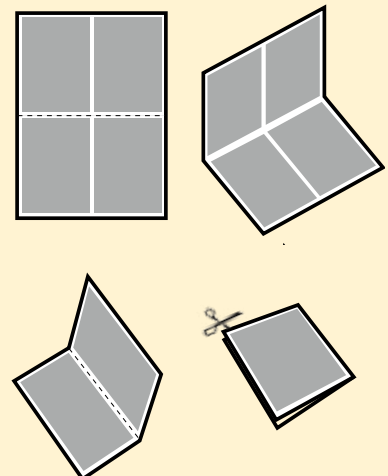
IDEEËN VOOR EEN GEZINSBESPREKING

Besprek met uw huisgenoten hoe de aarde eruit zal zien als Jezus bij ons is. U kunt 2 Nephi 21:6–9 voorlezen. Daarna kunt u bespreken hoe mensen met elkaar om zullen gaan, hoe dieren zich zullen gedragen en hoe veilig de wereld zal zijn. Laat alle gezinsleden om de beurt vertellen naar welke aspecten van Jezus’ wederkomst ze het meeste uitzien.

LIEDJE EN SCHRIFTEKST

- ‘Bij zijn wederkomst’ (*Kinderliedjes*, p. 46)
- Matteüs 16:27.

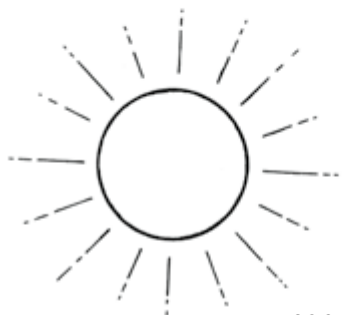
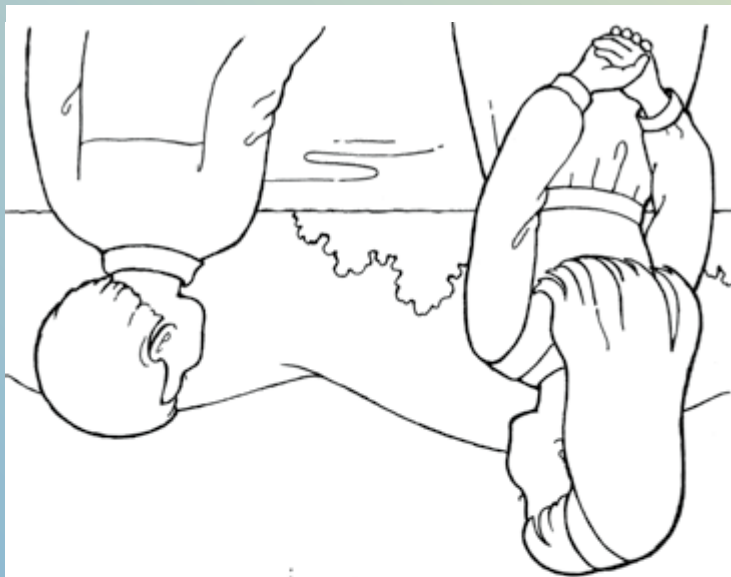
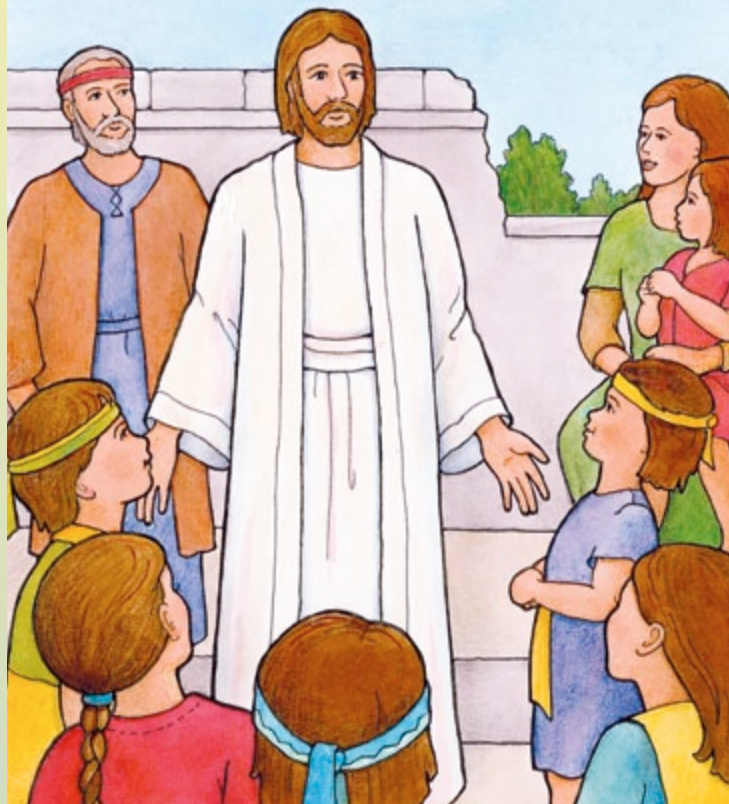

omdat Hij lang geleden al
'Laat ze tot Mij komen' zei.

BIJ ZIJN WEDERKOMST

Mirla Greenwood Thayne

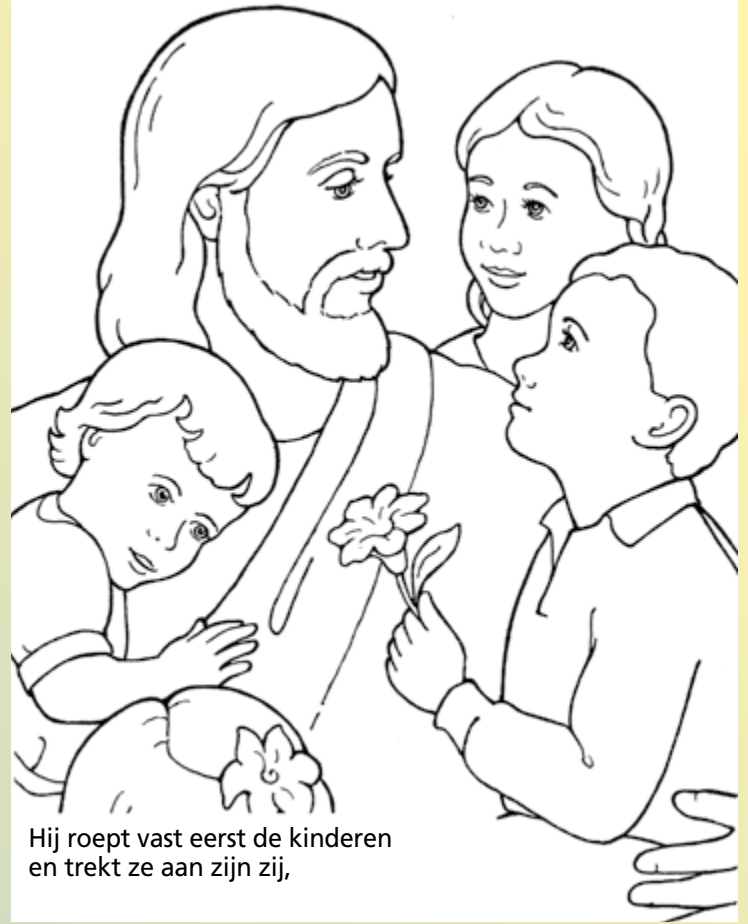

beschijnt het daglicht dan
ook 's nachts

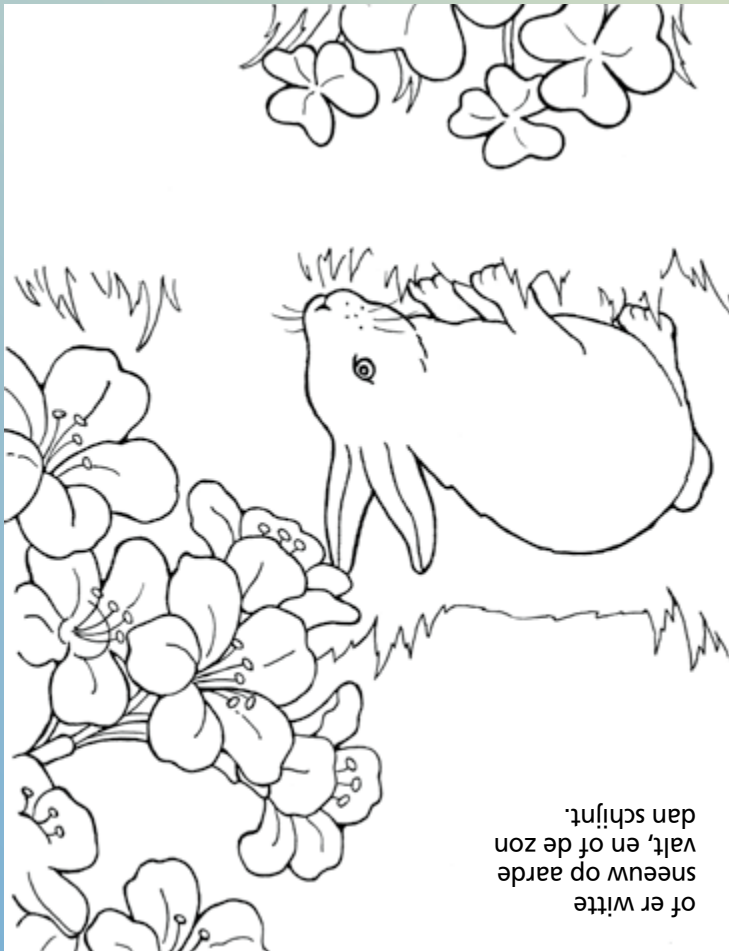

Misschien verschijnt er weer een ster,
veel groter dan de rest,

Ik vraag me af of bij zijn komst
er eng'len zullen zijn,

Hij roept vast eerst de kinderen
en trekt ze aan zijn zij,

of er witte
sneeuw op aarde
valt, en of de zon
dan schijnt.

de vogels op hun nest.

ONS PRIKBORD

Ik lees graag het kindergedeelte over het leven van de profeten van Jezus Christus. Als ik het getuigenis van anderen lees, wordt mijn eigen getuigenis sterker. Als ik in de *Liahona* lees, kan ik beter het goede kiezen en de kernnormen naleven. Ook voel ik me dan dichter bij mijn hemelse Vader.

Camilla K. (11), West-Maleisië

Ailin C. (8), Guatemala

Op een dag bezocht ons jeugdwerk de São Paulotempel in Brazilië. Ik had nog nooit zulke mooie tuinen gezien.

We kregen te horen dat we door de verbonden die we in de tempel sluiten voor eeuwig bij onze familie kunnen zijn. De tempelpresident sprak tot ons in de wachtkamer, waar we mooie schilderijen zagen. Ik kreeg er een warm en blij gevoel. Mijn moeder zei dat het de Heilige Geest was die getuigde dat wat ik leerde, waar was. Ik kreeg een getuigenis dat de tempel het huis van de Heer is.

Renato B. (8), Brazilië

Renato en zijn familie bij zijn doop

Mauricio H. (7) uit Mexico wil gedoopt worden en gehoorzaam zijn, zodat hij op een dag de tempel in mag. Hij probeert een goed voorbeeld voor zijn jongere broertje Daniel te zijn.

Daniel (3) uit Hongkong is de jongste van het gezin. Hij is heel aardig, heeft een lieve glimlach en helpt graag. Hij wil in de kerk en thuis

altijd het gebed uitspreken. Hij vindt het leuk om de wijkkleden aan het begin van de avondmaalsdienst met zijn vader te begroeten. Ook ruimt hij na de dienst graag de zangboeken en de kapel op. Op een dag gaf hij het goede voorbeeld voor zijn moeder door een jongetje naar de kerk uit te nodigen dat hij onderweg naar de kerk tegenkwam.

De kinderen van de gemeente Cayenne (Frans-Guyana) hebben het jeugdwerkprogramma in de avondmaalsdienst met plezier uitgevoerd. Ze vonden het leuk om hun tekst voor te lezen en zongen mooi. Ze zijn gek op het jeugdwerk. Een van hun lievelingsliederen is 'Ik ben een kind van God' (lofzang 195).

Tima B. (6), Oekraïne

'Want de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid zijns Vaders, met zijn engelen'
(Matteüs 16:27).

Karlijn doorzocht zorgvuldig het verkreukelde pakpapier dat in de doos in de berging lag. Ze had nog steeds niet gevonden waar ze naar zocht.

Ze deed alles terug in de doos en ging op zoek naar mama.

Karlijn had al onder de piano, onder de bank en in Thomas' kinderbedje gezocht. Hij was weg. Ze moest het tegen mama zeggen.

'Mama, het kindje Jezus is weg.'

Karlijn liet mama het kerststalletje in de huiskamer zien. Jozef, Maria

en de herders waren er. De wijzen waren er, en zelfs een kameel en een ezel. Alle beeldjes stonden om de lege kribbe heen.

'Daar lijkt het wel op, hè?' zei mama.

'Ja, ik kan Hem nergens vinden. Ik heb zo'n beetje overal gezocht.' Het kerststalletje stelt zonder het kindje Jezus weinig voor.

Mama ging naar de boekenkast. 'Hij is niet weg', zei ze terwijl ze iets van de bovenste plank afpakte.

Karlijn slaakte een zucht van verlichting. 'Hier is Hij!' zei ze. 'Ik leg Hem wel in de kribbe.'

Ze reikte haar hand naar het beeldje uit, maar mama legde het

terug op de plank. 'We leggen het kindje Jezus dit jaar op kerstochtend in de kribbe', zei mama. 'Die traditie heeft papa in Frankrijk overgenomen.'

'Waarom? Iedereen kijkt verdrietig.'

'Ik weet niet of ze verdrietig zijn', zei mama. 'Ik vind dat het meer lijkt alsof ze wachten.'

Karlijn keek eens goed naar de beeldjes. Ze zag de lege plek in de kribbe waar Jezus hoorde te liggen. Sommige beeldjes probeerden de plek aan te raken.

Op Jezus wachten

‘Misschien heb je gelijk’, zei Karlijn.

‘Weet je nog hoe graag je wilde dat Thomas thuiskwam na zijn geboorte?’ vroeg mama.

Karlijn lachte naar haar babybroertje, dat op de deken aan het spelen was. ‘Ja, het duurde hartstikke lang.’

‘Wist je dat profeten duizenden jaren hadden gewacht tot Jezus kwam en ervoor zorgde dat we naar ons hemelse Vader konden terugkeren?’

Karlijn dacht terug aan een plaatje in het jeugdwerk van een profeet die over Jezus’ geboorte schreef. ‘Ik denk het wel’, zei ze.

‘Profeten als Jesaja dachten na over wat de Heiland zou doen als Hij zou komen en schreven erover’, zei mama. ‘Ze hadden hun hele leven op zijn geboorte gewacht. Daarom hebben we de kerststal zo neergezet; dan denken we eraan dat veel mensen lang op de komst van de Heiland hebben gewacht.’

‘Als ik mijn hele leven moest wachten, zou ik het wel beu worden’, zei Karlijn terwijl ze naar de herders keek die op Jezus wachtten.

‘Maar er is nóg een reden dat we dit doen’, zei mama.

‘Welke dan?’

‘Weet je nog dat we het op de gezinsavond over de wederkomst hebben gehad?’

Karlijn dacht even na. ‘Dat is toch wanneer Jezus terugkomt?’

‘Zo is dat’, zei mama.

‘Wanneer gebeurt dat?’

‘Dat weten we niet. Maar we wachten op Jezus’ komst, net zoals de herders in de kerststal en zoals de profeten vanouds. Dat is de andere reden waarom we tot Kerstmis wachten om het kindje Jezus in de kerststal te leggen — om ons eraan te herinneren dat wij ook op Hem wachten.’

‘Zal Hij dan weer in een kribbe liggen?’ vroeg Karlijn.

‘Nee, want Hij is geen kindje meer. De volgende keer dat Jezus komt, is Hij een herrezen wezen. Maar net zoals jij op kerstochtend wacht en net zoals men op Jezus’ komst naar de aarde heeft gewacht, denken we er door de lege kribbe in de kerststal aan dat wij op zijn wederkomst wachten. We zijn het kindje Jezus niet kwijtgeraakt. Op die manier is ons gezin Hem indachtig.’

‘We moeten gewoon wachten’, zei Karlijn met een glimlach.

‘Zo is dat’, zei mama.

‘Mogen we tijdens het wachten wat suikerkoekjes bakken?’ ■

‘Wij verklaren dat Hij op aarde zal wederkeren, deze keer in macht, luister en heerlijkheid om als Koning der koningen en Heer der heren te regeren.’

Ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘Samen de zaak van Christus dienen’, *Liahona*, augustus 2013, p. 28.

Kom met ons mee. Dan verkennen we een belangrijke plek uit de kerkgeschiedenis!

Elise en Kyle H. (9 en 6) wandelen door de besneeuwde straten van een nagebouwd pioniersdorpje in Salt Lake City (Utah, VS). Het lijkt alsof ze terug in de tijd zijn gegaan, halverwege de negentiende eeuw. In die tijd vestigden de pioniers zich in de Salt Lake Valley. Ga met Elise en Kyle mee naar This is the Place Heritage Park om te ontdekken hoe het leven van een pionierskind eraan toeging. ■

Hier is het!

Annie Beer

De dorpskapper stuurde overgebleven haar van het knippen en scheren naar speelgoedfabrikanten om er poppenhaar van te maken.

SHAVING PARLOR

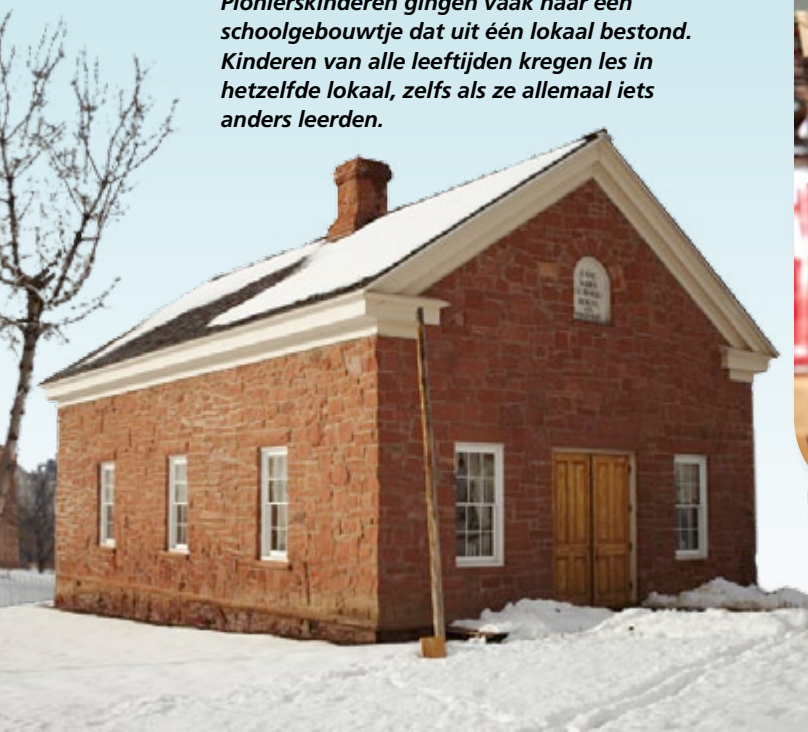

Een gezin met tien kinderen woonde in een pioniershuisje. De kinderen moesten naar buiten om op de ladder naar de slaatzolder te klimmen.

Nadat ze hun huistaken hadden verricht, speelden de pionierskinderen met hun speelgoed. Kyle vond de beer die je met twee touwtjes omhoog kon trekken het mooist. Zo leerden de pionierskinderen hoe ze een koe konden melken!

Pionierskinderen gingen vaak naar een schoolgebouwtje dat uit één lokaal bestond. Kinderen van alle leeftijden kregen les in hetzelfde lokaal, zelfs als ze allemaal iets anders leerden.

De eerste pioniers voltooiden hun reis naar het westen in 1847. Toen Brigham Young de eerste keer de Salt Lake Valley zag, zei hij: 'Hier is het.' Dit monument is door Brigham Youngs kleinzoon ontworpen ter ere van die moedige pioniers.

Lekker! Pionierskinderen hielden ook van snoep!

Jezus is geboren

Charlotte Mae Sheppard

Maria en Jozef reisden naar Betlehem. Het was heel ver. Maria zou binnenkort een kindje krijgen.

Alle herbergen zaten vol. Maria en Jozef verbleven in een stal waar dieren sliepen. En daar werd Jezus geboren.

Niet ver daarvandaan waakten herders in het veld over hun schapen. Een engel zei dat ze naar het pasgeboren kindje in Betlehem moesten gaan.

De herders vonden de stal waar Maria en Jozef waren. Daar lag het kindje Jezus in een kribbe, in doeken gewikkeld. Hij zou de Heiland van de hele wereld zijn.

Met Kerstmis krijgen we soms geschenken van familie en vrienden. Maar onze hemelse Vader heeft ons het allergrootste geschenk gegeven. Hij heeft zijn Zoon, Jezus Christus, gestuurd om op aarde geboren te worden. ■

De reden dat we feestvieren

Val Chadwick Bagley

Zoek en omcirkel deze voorwerpen. Ze zitten in het plaatje verstopt.

DE REIS NAAR HUIS

Heather Whittle Wrigley

Na mijn werk ging ik zoals gewoonlijk met de bus naar huis. Na een minuut of vijf leunde ik met mijn hoofd tegen het raam en werd ik door het ritme van de rijdende bus in slaap gewiegd. Ik was nog maar net gehuwd en moest nog wennen aan mijn nieuwe taken, terwijl ik werkte en een voltijdstudie volgde. Op sommige dagen sliep ik tijdens de hele busrit, zowel op de heen- als op de terugreis.

Al knikkebollend hoorde ik iemand een ander de weg wijzen. Ik kwam er al gauw achter dat men de buschauffeur op de tachtig kilometer lange route bij elke afslag, straat en halte moest laten zien waar hij heen moest.

Omdat ik wist dat het waarschijnlijk langer dan de gebruikelijke anderhalf uur zou duren om thuis te komen, raakte ik meteen uit mijn humeur. Er kwamen onvriendelijke gedachten over het onvermogen van de chauffeur in me op. Mijn dutje werd constant onderbroken door mensen die aangaven welke richting hij moest nemen.

Niet lang daarna merkte ik echter dat niemand meer riep. Toen ik opkeek, zag ik een vrouw twee rijen verderop de buschauffeur zachtjes aanwijzingen geven. Ik keek toe hoe

Als we het even niet meer weten, toont Jezus Christus ons waar we naartoe moeten.

ze de man op vriendelijke wijze begeleidde en hem, voordat ze uitstapte, vertelde hoe hij naar de volgende paar bushaltes op de route moest rijden. Lang nadat ik thuis was gekomen, zat ik nog in over mijn kritische reactie vergeleken met de aanwijzingen van die lieve vrouw.

Ik besepte dat ik in bepaald opzicht op de buschauffeur leek, omdat ik mijn levensroute net zo min ken als hij de busroute kende. We wisten beiden niet welke kant we op moesten. Ik weet zeker dat hij blij was dat iemand die de weg kende, bereid was om geduldig aanwijzingen over de route te geven.

Christus doet dat ook voor ons. Als we het even niet meer weten, weten we door zijn voorbeeld waar we naartoe moeten. Als we vragen hebben, geeft Hij ons op liefdevolle wijze antwoord. Hoe vaak is Hij wel niet moe geweest van een lange reis en heeft Hij toch in de behoeften van anderen voorzien?

Er zijn sinds die dag niet veel nieuwe buschauffeurs geweest. Af en toe moesten we ze de weg wijzen, en dankzij het voorbeeld van die lieve vrouw en onze Heiland was ik bereid om dat te doen. ■

De auteur woont in Utah (VS).

ILLUSTRATIE ROBERT T. BARRETT

Joseph Fielding Smith

Joseph Fielding Smith leerde al jong om hard te werken. Zijn moeder zorgde voor vrouwen die een kind ter wereld brachten. Als ze naar een van die vrouwen ging, reed Joseph haar er met de **koets** naartoe. Naarmate Joseph ouder werd, ging hij de Schriften steeds interessanter vinden. Hij heeft veel **boeken** over de leer van de kerk geschreven. Als president van de kerk schreef hij het inwijdingsgebed van de **Provotempel (Utah, VS)**.

Engelen kondigden de geboorte van de Heiland aan bij herders die hun pasgeboren lammeren bij Betlehem in het veld hoedden. 'Het jongetje dat in dat jaargetijde werd geboren, staat bekend als "het Lam Gods"', schrijft ouderling Bruce D. Porter van de Zeventig. 'Het is een titel van grote betekenis, want Hij kwam tegelijk met de lammeren en zou op een dag zijn "als een lam dat ter slachting geleid wordt". [...] Hij die de grootste was, heeft zichzelf tot de minste gemaakt – de hemelse Herder die het Lam is geworden.' Zie 'O, laten wij aanbidden' op p. 16.

DE KERK VAN
JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

DUTCH

4
02107921200
10792 Dec 13
0